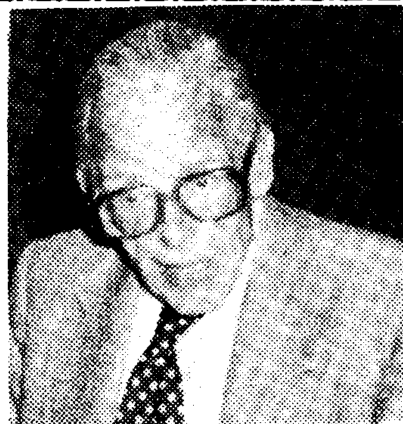
Amigoe

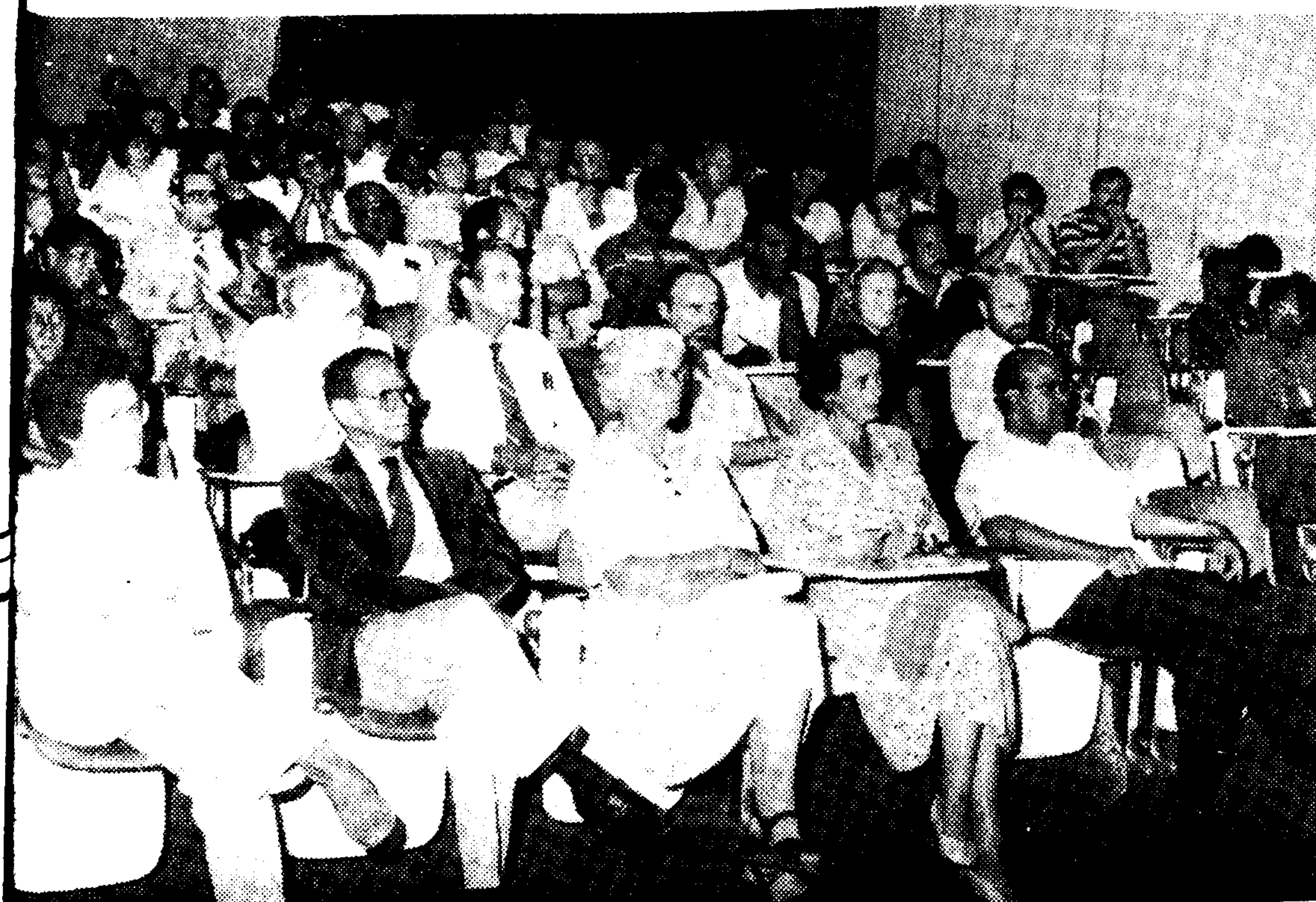
100STE JAARGANG -- No.: 57

VRIJDAG 11 MAART 1983

Vandaag



PROF. MR VAN DER GRINTEN ...funest...



WILLEMSTAD — Een overzicht van de aula van de UNA gisteren tijdens de lezing van Professor Mr. W. van Grinten. Zijn lezing boeide alle aanwezigen want, zoals rector magnificus Professor Dr. René Römer na de pauze opmerkte: "de zaal is nog steeds evenvol als bij het begin". (Zie pagina 3)

Productiepeil in OPEC nu grootste knelpunt

LONDEN — Nadat in Londen tussen de daar vergaderende OPEC-leden een accoord was bereikt over een algehele prijsverlaging die door alle aangesloten landen zou worden opgevolgd, zijn de discussies losgebrand over een ander, moeilijk knelpunt: de verdeling van het productieniveau.

Officieel wordt maar weinig aan buitenstaanders meegedeeld. Maar volgens uitgelekte inlichtingen hebben de in Londen aanwezige olielanden beslist tot een verlaging van de olieprijs, die momenteel 34 dollar per vat ruwe olie bedraagt, naar een waarde, die tussen 29 en 29 1/2 dollar zal komen te liggen.

De kwestie van de toegestane productie vormt nu nog het grootste probleem, zo gaven diverse van de deelnemende olie-ministers toe. Volgens Calderon Berti van Venezuela moet worden gestreefd naar een dagelijks productie-plafond van 17 1/2 miljoen vaten, hetgeen veel meer is dan de limiet van 13 1/2 miljoen vaten, waar de OPEC het vorig jaar toe besloot. Door de toegestane productie te verhogen, kan compensatie worden verkregen voor te verminderen inkomsten, als gevolg van de prijsdaling.

Iran, die torenhoge kosten heeft door de oorlog met Irak, wil niet weten van een productievermindering. Ook enkele andere, niet met name genoemde landen, zouden gekant zijn tegen een inkrimpen van de exploitatie. Venezuela en de Perzische Golfstaten proberen nu de "dwarsliggers" ervan te overtuigen, dat productieverlaging in het uiteindelijk belang is van de OPEC.

ÑAPA

Deze week

Persman in Venezuela met geweld gegrepen

PG spreekt van onwettige daad

CARACAS — Een wilde achtervolging door agenten van de Venezolaanse politie DISIP en daarop gevolgde arrestatie van journalist Jorge Olavarria heeft gisteren in Caracas voor grote opschudding gezorgd. Hierdoor raakte de rede, die president Campins hield bij de opening van het nieuwe zittingsjaar van het parlement, geheel op de achtergrond. De Procureur-generaal keurde het optreden af van de regeringsautoriteiten, die twee dagen geleden de arrestatie gelasten van drie journalisten, die „het image van Simón Bolívar hadden geschonden en president Campins en de strijdkrachten hebben beledigd".

De gouverneur van het Federale District, waartoe Caracas behoort, beval de arrestaties naar aanleiding van artikelen, die in verschenen tijdschriften waren gewijd aan de regeringsmaatregelen ter bescherming van het deviezenbestand. Ook werd een honderd-bolivar bankbiljet afgedrukt, waarbij het oog van Simon Bolívar paars was afgetekend en een pleister op zijn oog prijkte. Van de drie journalisten, die voor vijftien dagen het gevang in moeten, werd alleen Amable Rosales van het blad Autentico achterhaald. Rafael Poleo van het tijdschrift Zeta verblijft in Frankrijk en Jorge Olavarria van Resumen was ondergedoken. De laatste is presidentskandidaat van een kleine, radicale groep. Vanuit zijn onderduikadres stond hij wel interviews af. Maar de verslaggevers, die hem hadden kunnen vinden, weigerden in de afgelopen dagen zijn schuilplaats te noemen.

Bij de opening van het nieuwe zittingsjaar van het parlement zorgde Olavarria gisteren voor grote consternatie, door in hoogst eigen persoon te verschijnen. Hij meende, dat zijn aanwezigheid was vereist, omdat hij als presidentskandidaat uit de eerste hand wilde vernemen wat staatshoofd Campins te zeggen had. Vanaf het moment, dat Olavarria in de vergaderzaal van het parlement was gesignaleerd, omcirkelde de politie het gebouw. Zwaar bewapende leden van de DISIP trokken in twaalf overvalwagens naar de vergaderzaal van de volksvertegenwoordiging. Direct nadat Campins het parlement had toegesproken, vluchtte Olavarria weg en gelukte het hem het kantoor van de Procureur Generaal te bereiken. Geuniformeerde agenten braken het kantoor open en arresteerden Olavarria. Procureur-Generaal Martinelli protesteerde heftig tegen deze "onwettige daad". Hij sprak afkeuring uit over de wijze, waarop regeerders de normale rechtsgang schonden. Martinelli vond, dat alleen justitiele autoriteiten de arrestatie van burgers kunnen gelasten. De gebeurtenissen hadden plaats heel kort nadat president Campins in het parlement had verklaard er trots op te zijn, dat Venezuela "al 25 jaar lang onafgebroken de democratie kent". Het staatshoofd wees op de dreigingen in Latijns-Amerika van zowel rechtse dictaturen als van linkse gewelddadigen.

De derde journalist, waarnaar gezocht wordt, Rafael Poleo, was tot vandaag nog niet in Venezuela teruggekeerd. De gewelddadige arrestatie van Olavarria in het democratische Venezuela heeft de gemoederen sterk beroerd. De massa-media verhevigden hun kritiek op de COPEI-regering, terwijl de oppositionele Accion Democratica daar goede munt uit lijkt te slaan.

Door op deze wijze zijn arrestatie uit te lokken, heeft Olavarria ook sterk de aandacht op zich gevestigd. Terwijl hij omringd door DISIP-agenten werd weggeleid schreeuwde hij in alle aanwezige microfoons, dat de Grondwet op ernstige wijze was geschonden. Minister Luciano Valera van Binnenlandse Zaken haastte zich daarna te verklaren, dat de persvrijheid in het land niet in gevaar is.

WELLICHT IN OCTOBER BEHANDELING IN VN

RTC-NIEUWS ***Toetsings-RTC voor onafhankelijkheid***

door: Frans Heiligers

Aruba in 1996 onafhankelijk

DEN HAAG — Aruba heeft in beginsel 18 maart 1996 geprikt als de onafhankelijkheidsdatum voor dat eiland. Tijdens de RTC is er in hetzelfde kader van uitgegaan, dat de status aparte van het eiland uiterlijk 1 januari 1986 van start gaat, mits er nog aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. Het eiland gaat zich hoe dan ook meteen internationaal manifesteren.

Aruba heeft laten aantekenen in de RTC-stukken dat het tijdens die conferentie gebruik heeft gemaakt van zijn zelfbeschikkingsrecht door te kiezen voor de eigen staatkundige onafhankelijkheid. Over de uitwerking van die ideeen is op de Haagse RTC een week lang vergaderd en de komende jaren zal daar nog verder overleg over gevoerd worden.

MEP-leider Betico Croes had eerst de status aparte op 1 juni 1985 willen doen ingaan maar deskundigen achten het, gezien enkele gewichtige zaken die nog voordien uitgezocht moeten worden, beter om die tijdstermijn wat ruimer te nemen. Dat 18 maart is aangestreept als dag van de onafhankelijkheid komt doordat die dag al gevierd wordt op Aruba als de dag van de vlag en het volkslied. Over de uitwerking van de principe-accoorden moet nog politiek beraad plaatsvinden. Croes verwacht niet dat daar onoverkomenlijke problemen over rijzen. Als dat onverhoopt toch gebeurt dan komen de data voor de status aparte en de onafhankelijkheid toch weer op losse schroeven te staan.

Dan is er nog een toetsings-RTC voor de onafhankelijkheid om de staatkundige ontwikkelingen op dat moment te evalueren. Het jaartal 1996 zal niet zo gemakkelijk door Aruba zelf verlegd kunnen worden. Wel kan, als blijkt dat de andere vijf eilanden ook in een proces naar de onafhankelijkheid toe zitten, in gemeen overleg tussen die eilanden, Aruba en Nederland besloten wordt om de zes eilanden gezamenlijk de soevereiniteit te laten ingaan zoals Nederland nog steeds graag wil.

Aruba heeft op het internationale vlak al de nodige voorbereidingen getroffen om er de erkenning te krijgen als soevereine staat. Het had eigenlijk in de bedoeling gelegen dat de Arubaanse kwestie al in december vorig jaar aan de orde was gekomen in de Verenigde Naties. Op verzoek van de MEP is daar op het laatste moment van afgezien in het zicht van de RTC die enkele maanden later zou plaatsvinden en waar de staatkundige toekomst van Aruba behandeld wordt. Afhankelijk van de afloop van de RTC wordt vandaag wordt momenteel toch nog gezinspeeld op het aankaarten van de Arubakwestie in de VN tegen october dit jaar. Een officiele bevestiging van dit laatste gegeven was vandaag in MEP-kringen niet te krijgen.

Argentijnse vlag weer op Falklands geplant

Britten beschouwen incident niet ernstig

LONDEN — Onbekenden hebben op een onbewoond eiland ten zuiden van de Falkland-eilanden de Britse vlag neergehaald en vervangen door een Argentijnse vlag. Dat heeft het Britse ministerie van Defensie meegedeeld. Het ministerie zei het incident overigens niet te zien als een ernstige aanwijzing dat Argentinie zijn aanwezigheid op de eilanden wil herstellen.

Volgens de verklaring van het ministerie werd een gescheurde Argentijnse vlag op 19 december van het vorig jaar aangetroffen door de bemanning van een Brits onderzoekschip op het Sandwich-eiland Thule, 650 kilometer ten zuidoosten van de Falkland-eilanden. De verklaring kwam nadat het dagblad Daily Express had gemeld dat Argentinie een landing had uitgevoerd op Thule. Ofschoon de Britten het incident niet als ernstig zien zijn volgens de verklaring van het ministerie in de eerste week van februari stappen ondernomen om de op het eiland aanwezige gebouwen te vernietigen "met het oog op de mogelijkheid dat zij (Argentinie) zouden proberen hun goed uitgerust basis op zuid-Thule opnieuw te bezetten".

Argentijns militair personeel dat in 1976 een illegale weerkundige post had bemand op het eiland, werd in juni van het vorig jaar verwijderd, aldus een defensiewoordvoerder. Op het eiland staan nu nog twee vuurtorens, een vlaggemast en een hut met proviand, bestemd voor schipbreukelinngen die op Thule zouden stranden.

VS bereiden hulp aan Saoedi-Arabie uit

WASHINGTON — De Verenigde Staten zijn van plan de militaire hulp aan Saoedi-Arabie uit te breiden en het Pentagon bestudeert de mogelijkheid meer typen grondmaterieel te leveren, waaronder de nieuwste tankmodellen en pantserwagens.

Volgens goed ingelichte kringen heeft SaoediArabie belangstelling getoond voor de nieuwe Amerikaanse tank, M-1 "Abrams". In het Pentagon werd donderdag gepreciseerd dat enkele "Abrams" en infanterie-gevechtsvoertuigen van het type M-2 "Bradley" deze zomer naar Saoedi-Arabie worden overgebracht voor proefnemingen.

De New York Times heeft gemeld dat Saoedische tankchauffeurs binnenkort in Fort Knox zullen arriveren om met de tanks kennis te maken. Plannen voor verkoop van de moderne M-1 tank aan Saoedi-Arabie kunnen, naar wordt aangenomen, rekenen op krachtige kritiek van Israel en de pro-Israelische lobby. De overdracht van AWACS-radar aan Saoedi-Arabie zorgde in 1981 voor heftige debatten in het Amerikaanse Congres.

Grieken demonstreren tegen Amerikaanse bases

ATHENE — Vijftigduizend Grieken hebben gisteravond in Saloniki voor het Amerikaanse consulaat gedemonstreerd tegen de aanwezigheid van Amerikaanse militaire bases in Griekenland. Dat heeft de politie meegedeeld. Tot de demonstratie, die zonder incidenten verliep, was opgeroepen door drie pacifistische bewegingen.

Afgelopen donderdag demonstreerden in de Griekse hoofdstad, Athene, honderdduizend Grieken tegen de Amerikaanse bases. De Griekse regering begon in oktober van het vorig jaar onderhandelingen met de Verenigde Staten over de toekomst van de bases.

Barbie terug in gevangenis

LYON — De voormalige Gestapo-officier Klaus Barbie die vorige week voor een operatie aan hernia in een ziekenhuis werd opgenomen, is teruggebracht naar zijn cel in de St. Jospeh-gevangenis in Lyon. Dat is vernomen uit bronnen van de politie.

Volgens de bronnen werd Barbie, die vorige maand door Bolivia naar Frankrijk werd uitgewezen, om elf uur in de avond onder zware bewaking naar de gevangenis vervoerd. Hij was afgelopen zondag in het ziekenhuis opgenomen na klachten over pijn in maag en nieren. Zijn dochter, de advocate Ute Messner, had gezegd dat Barbie moe en ziek was. Behandelende artsen hebben inmiddels verklaard dat de gezondheid van de 69-jarige Barbie na de operatie bevredigend is. Volgens de artsen beschikt Barbie over een „sterke constitutie".

Barbie speelde in de Tweede Wereldoorlog een actieve rol in de Gestapo in Lyon. Daar kreeg hij de bijnaam „Beul van Lyon".

Vliegramp Venezuela eist mensenlevens

Zeker de helft van inzittenden gered

CARACAS - Een toestel van de AVENSA is vanmorgen neergestort nabij het vliegveld van Barquisimeto, in het westen van Venezuela. Van de 45 inzittenden waren, tot bij het ter perse gaan van ons blad, 22 gered. Het was toen niet bekend of de overigen allemaal waren omgekomen.

Het ongeluk gebeurde op een binnenlandse vlucht, die in Caracas was begonnen. Het toestel kwam neer tijdens de landing. In Caracas werd fel kritiek geleverd op het feit, dat op de luchthaven van Barquisimeto niet voldoende bestrijdingsmiddelen voor dergelijke rampen beschikbaar waren. De Venezolaanse televisie waarschuwde ervoor, dat de veiligheidsmaatregelen aanmerkelijk moeten worden verscherpt, vooral met de te verwachten drukte tijdens de komende Paasdagen.

Vier doden in Peru bij stakingsacties

Vakbondsleiders gearresteerd

LIMA — Bij botsingen tussen politie en stakers zijn gisteren in de Peruaanse hoofdstad, Lima, vier burgers gedood en minstens twintig gewond, zo is van regeringsfunctionarissen vernomen. Ongeveer 250 demonstranten werden gearresteerd. In Lima was voor vier dagen de staat van beleg afgekondigd in verband met de voor donderdag door een procommunistische vakcentrale aangekondigde stakingsacties. De acties waren bedoeld als protest tegen de "rampzalige" economische politiek van de regering van president Belaunde.

Volgens een woordvoerder van de politie vielen de doden toen ongeveer 500 demonstranten stenen gooiden naar een voorbijrijdende bus, waarin een tiental passagiers zat. Een politieagent die in de bus zat, opende het vuur op de menigte. Politie en leger ruimden in de hoofdstad wegversperringen op die door studenten en arbeiders waren opgeworpen. Ook maakten zij gebruik van traangas bij ongeregeldheden. De staking verlamde het openbaar vervoer en in Lima bleef de helft van de winkels gesloten. Volgens minister van Arbeid, Alfonso Grados, was de staking een mislukking en ging zeventig procent van de arbeiders aan het werk. Het openbaar vervoer zou niet goed gefunctioneerd hebben, omdat buseigenaars bang waren voor acties. Een vakbondsleider verklaarde echter dat de cijfers die de regering verstrekte, onjuist waren. Volgens de vakbonden bleef meer dan de helft van de werknemers thuis.

Naar een politiewoordvoerder later meedeelde zijn in totaal vijfhonderd personen gearresteerd. Onder de arrestanten zijn vier leiders van de vakbond die tot de stakingen had opgeroepen.

Lancering Challenger opnieuw uitgesteld

WASHINGTON — De eerste vlucht van het tweede ruimteveer, "Challenger", is wegens problemen met de mee te voeren satellieten opnieuw uitgesteld.

De lancering zal nu op zijn vroegst in april plaatsvinden en niet meer in maart, zo heeft NASA donderdag bekendgemaakt.

De NASA heeft besloten de satellieten weer uit het vrachtruim van het ruimteveer te halen voor schoonmaakwerkzaamheden. Deskundigen vrezen dat stof en ander vuil op de satellieten het functioneren in het heelal nadelig kan beinvloeden. De oorspronkelijk voor januari vastgestelde vlucht van de Challenger werd wegens schade aan de motoren al enkele malen eerder uitgesteld.



UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen): 672000
Directie: F. H. Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.: R.F. Snow.
Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Paul Comenencia, Caroline Thodé, Ronnie Rens, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse).
ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30 - 16.00 uur; Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie): Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Gouv. N. Debrotweg z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor; tel.: 2283 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Correspondente: Eleonora Piers, tel.: 3288 (kantoor) en 3245 (huis);
Fotografe: Eline Drieze.

ST EUSTATIUS:
Correspondente: Anna Hofstee, tel: 2222

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v. tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze **nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000 Maduro's bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr. 11.15.626.**

Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NA fl. 80,15 per maand (luchtpost) of NA fl. 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur. Radiomuseum RNWO na afspraak, tel.: 8472.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

POSTSLUITING (maandag t/m vrijdag): aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur-Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand-Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag-Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon
dagelijks, ook zondag 19.30 uur.

Tol verkeer

WILLEMSTAD — Het donderdagverkeer van Curaçao kende elf aanrijdingen, die twee gewonden opleverden. De totale materiele schade bedraagt 25.700 gulden.

Jongerenpartij blijft optimistisch

PAN gaat door met of zonder Toontje

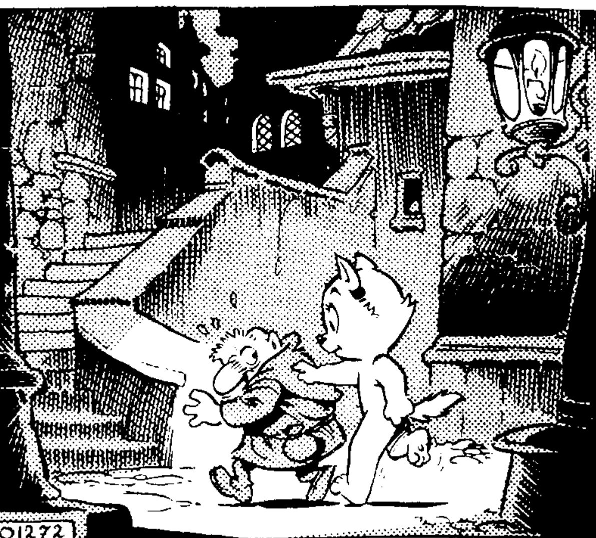
KRALENDIJK — In een inderhaast opgeroepen persbijeenkomst heeft de lijsttrekker van de Partido Accion Nobo (PAN) Toontje Nicolaas duidelijk gesteld, dat deze nieuwe politieke partij zeker zal deelnemen aan de komende verkiezingen, ook al bestaat na de gerechtelijke uitspraak de lijst nog maar uit drie personen, omdat lijsttrekker Nicolaas in zijn eis niet ontvankelijk werd verklaard en volgens het kiesreglement moet verdwijnen van beide lijsten waarop hij vermeld is.

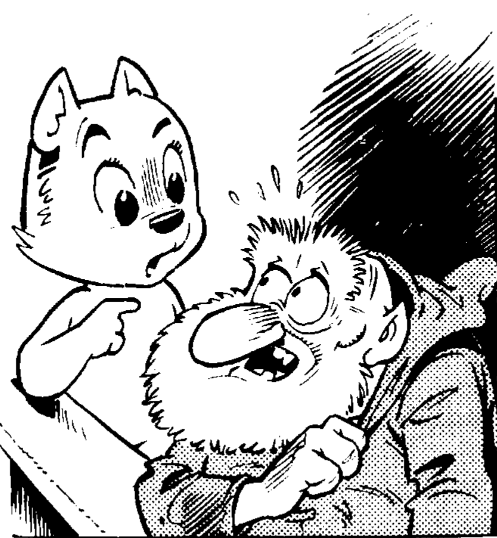
Tijdens de persconferentie waar afwisselend het woord werd gevoerd door Toontje Nicolaas en Deis Schermer werd nog eens uitgebreid uit de doeken gedaan waarom de heren besloten zich niet te affilieren met de in eerste instantie uitgekozen POB, maar liever om met een eigen lijst deel te nemen. Zo werd volledig afgerekend met de traditionele manier van politiek bedrijven die de andere drie partijen van Bonaire er op na hielden.

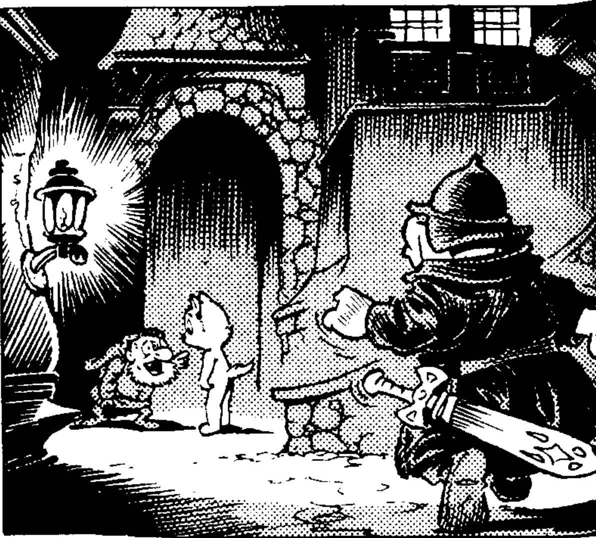
Ofschoon Nicolaas door mr P.A. Offers in een kort geding in het ongelijk werd gesteld, blijken de PAN aanhangers nog geenszins aan te nemen, dat Nicolaas niet op de PAN lijst zal verschijnen. Vooral het feit, dat de rechter zich door vier getuigen heeft laten overtuigen, dat Toontje Nicolaas zijn blanco ondertekende bereidwilligheidsverklaring nog voor het indienen van de lijsten heeft teruggevraagd, zou betekenen dat de POB van de heren Janga en Bernabela onrechtmatig gehandeld hebben. Toontje Nicolaas eiste nu dat zijn naam van de POB lijst geschrapt zou worden, maar op de PAN lijst gehandhaafd zou blijven en volgens rechter Offers is dat in strijd met het bepaalde in de Landsverordening Kiesreglement Staten en eilandsraden.

Naar het voorlopig oordeel van rechter Offers kan niet verlangd worden dat het hoofdstembureau de manier waarop de vereiste stukken zoals de bereidheidsverklaring tot stand zijn gekomen. Een dergelijk onderzoek komt dan pas aan de orde, wanneer een beroep op de rechter is ingesteld. Inmiddels is dit dus gebeurd en op grond daarvan zal de PAN verdere stappen ondernemen en ongetwijfeld het hoofdstembureau verzoeken een nader onderzoek in te stellen. Vooral het feit, dat het voorlopig oordeel van het gerecht de daad van de POB onrechtmatig acht geeft grond aan de hoop van lijsttrekkeer Nicolaas van PAN, dat het hoofdstembureau ten gunste van de PAN zal beslissen. Tot dan, aldus Nicolaas moeten we wachten, maar hij voegde daaraan wel toe, dat de PAN doorgaat, ook al zou lijsttrekker Nicolaas niet als nummer één op de PAN lijst kunnen blijven staan.

Heer Bommel en de Spalt







01272 — Het was vreemd stil in de stad Akel, want verkeer was er niet. Het enige geluid werd veroorzaakt door de wind, die droevig door de verlaten straten klaagde, terwijl Tom Poes op de eenzame voetganger afrende. Die hoorde hem aankomen, en schuifelde haastig naar een trap om dekking te zoeken. Maar zijn korte benen waren niet vlug genoeg, en voordat hij die bereikte, had Tom Poes hem ingehaald, en tikte hem op de schouder.

"Hoe ben jij de stad binnengekomen? vroeg hij. "Je hebt geen papieren, wed ik."

"Gewoon binnengelopen," mummelde het ventje angstig. "Ik heb buiten geslapen totdat het donker werd, want ik kan het daglicht niet verdragen. En toen ben ik gewoon achter een wagen aan binnen gegaan."

"Dat kan niet," Zei Tom Poes. "De poort wordt bewaakt." [De] ander keek hem loerend aan en toen hij zag dat hij maar een iemand tegenover zich had, stiet hij een dor lachje uit.

"Daar heb ik geen last van," verklaarde hij. "Ik ben Pulver, [ik] heb macht en aanzien bij me. Als ik mijn muts opzet ben ik [on]zichtbaar. En jij? Wie ben jij? Kan je me soms aan een raffel hel[pen]? Die heb ik nodig; dat voel ik aan mijn spalt."

Tom Poes begon uit te leggen dat hij niet wist wat een raffel [was] en daardoor merkte hij niet dat er uit de schaduwen een figu[ur in] zwart varkensleder nadersloop.



KRALENDIJK — Momenteel verblijft een hoge functionaris van de International Police Association (IPA) op Bonaire. Het is de uit Hamburg in Duitsland afkomstige Joachim Streckwaldt, die eerder reeds Curacao bezocht en na zijn bezoek aan Bonaire ook nog vandaag (zaterdag) een bezoek aan Aruba brengt. Gezaghebber A.R.W. Sint Jago ontving de heer Streckwaldt woensdag ter kennismaking. Dat gebeurde ook in de functie van hoofd van de lokale politie in het bijzijn van John Goeloe die voor de politie van Bonaire in contact staat met de IPA. Het bleek, dat de heer Streckwaldt nogal onder de indruk was van de schoonheid en de rust van het eiland dat hij kenschetste als een paradijs. Bij de foto vlnr Joachim Streckwaldt en echtgenote samen met gezaghebber A.R.W. Sint Jago.

Antillen naar belangrijk Dominicaans congres:

Bezinning op de volksgodsdienstigheid

KRALENDIJK — Vorige week verbleef drs Antoon L. Boks pastoor van Kralendijk samen met pater Nic. Erkamp als vertegenwoordiger van de Nederlandse Antillen in het Chileense Santiago, waar beide paters het congres van de Dominicaanse orde over de godsdienstigheid van het volk en de taak van het verkondigen van het Evangelie, bijwoonden. Niet alleen het Caribisch gebied, maar geheel Latijns Amerika waar ongeveer 1200 Dominicanen werken was vertegenwoordigd.

Desgevraagd deelde pater Antoon Boks mee, dat dit congres de voorbereiding was van een Algemeen Kapittel. Deze Kapittels worden bij de Dominicanen om de drie jaar gehouden en van 1 tot en met 7 maart werd dit voorbereid door vertegenwoordigers afkomstig uit Argentinië, Brazilië, Chili, Peru, Ecuador, Colombia, Venezuela, Trinidad, Mexico, Nicaragua, Costa Rica, Dominicaanse republiek, Haiti, Puerto Rico en de Antillen. Naast de paters die in deze landen werken, aldus drs Boks waren op dit voorbereidingscongres voor de in augustus te kiezen nieuwe overste, ook aanwezig de provinciaal van Spanje en van Ierland, terwijl ook Mgr Jesus Mateo Calderon O.P. de bisschop van Peru een van de sprekers was. Tijdens het congres waren er ook vertegenwoodigsters van de ruim tienduizend zusters Dominicanessen aanwezig. De Dominicanen, aldus pater Boks werken al sinds 1510 in dit gebied.

Het slotdocument van deze belangrijke vergadering voor Latijns Amerika en het Caribisch gebied, zocht een manier om tegemoet te komen aan de uitnodigende woorden van de bisschoppen van de Celam (De bisschoppenconferentie van Latijns Amerika die op dit moment weer bijeen is op Haiti en waarvan op woensdag 9 maart de vergaderingen door paus Johannes Paulus II zelf is geopednd – RED) zoals zij die hebben uitgesproken op de derde Algemene Vergadering in Puebla in Mexico. Dat gebeurde in 1979. Volgens pater Boks vroegen de bisschoppen daarin om bij de evangelie prediking uit te gaan van de manier waarop de grote meerderheid van de bevolking haar geloof beleeft. Drs Antoon Boks: "Nu weet iedereen wel, dat in de godsdienstbeleving zowel positieve als negatieve elementen naar voren treden. Vandaar dat paus Johannes Paulus II bij zijn reeds eerder vermelde bezoek aan Haiti ook zijn afkeuring uitsprak over bepaalde Voodoo-elementen in het volksgeloof. Op het congres in Santiago hebben de daar aanwezige Dominicanen dan ook besloten dat steeds geprobeerd moet worden om de niet tegen te spreken werkelijkheid van het bestaande geloof van God te bestuderen en daarin de evangelische waarden te onderscheiden".

Pater Boks legt er dan ook de nadruk op, dat er zeker geen economische, culturele of ideologische druk mag worden uitgeoefend. Noch van binnen - noch van buitenuit, aldus drs Boks om zodoende met de religieuze overtuiging van de volkeren van Latijns Amerika en het Caribisch gebied te manipuleren. Dat geldt, aldus pater Boks ook voor de uitingen van dat geloof.

In Santiago hebben de daar aanwezige Dominicanen dan ook de wens uitgesproken, dat de jongere Dominicanen zo gevormd worden dat zij de wijsheid van God die HIJ heeft openbaard aan de gewone m[en]sen, leren onderscheiden en basis van een werkelijke eva[nge]lische basishouding het evan[ge]lie zullen vertolken. Tot stelt drs Boks, dat het de t[aak] is van de Dominicaanse [ge]meenschappen in de v[er]schillende landen om d[e] manier van denken uit te die[pen] en toe te passen in een ap[os]tolaat dat zich richt op de go[ds]dienstige werkelijkheid van [het] Latijnsamerikaanse en C[aribi]bische volk.

EVD: wijziging in RTC delegatie mogel[ijk]

KRALENDIJK — Na de verwondering die in de nieuwsmedia was gebleken over het feit dat niet de in de eilandsraad **benoemde gedeputeerde**, Ramoncito Booi naar Nederland was afgereisd, maar zijn collega Jules Angela heeft de Eilandsvoorlichtingsdienst (EVD) laten weten, dat deze wijziging in de delegatie was voorzien door de commissie Staatkundige structuur.

Het is inderdaad juist, aldus het EVD-bericht dat de eilandsraad een commissie heeft benoemd bestaande uit drie leden voor de UPB en twee leden voor de PDB. Daarna echter heeft de commissie Staatkundige structuur besloten dat indien één van de benoemde leden van de delegatie niet zou gaan er een ander in zijn plaats benoe[md] zou worden. Zo bleek b[ij] voorbeeld, aldus het EV[D] bericht, dat ook de heer St[...] **om persoonlijke redenen** ov[er]woog om niet naar de twee[de] RTC te gaan. Ramoncito Bo[oi] heeft vorige week reeds gez[ag]hebber A.R.W. Sint Jago [in] kennis gesteld van het feit d[at] hij uit overwegingen in het pe[r]soonlijk vlak en wegens zi[jn] gedeputeerde-werkzaamhed[en] niet naar Nederland zou gaan [en] stelde daarbij voor, dat g[e] Angela zijn plaats zou innem[en]. Dit was volgens het EVD b[e]richt een verantwoordelijk be[]sluit, omdat uiteindelijk h[et] aantal afgevaardigden teld[e]. Volgens Booi was zijn aa[n]wezigheid de komende dagen o[p] Bonaire belangrijker dan zij[n] aanwezigheid in Den Haag.

Vragen rond Havo-top

Simabo: in grote lijnen eens met Onderwijsnota

KRALENDIJK — Volgens de voorzitter van de Simabo N. Willem, wordt er momenteel in het bestuur alle aandacht besteed aan de vorig jaar uitgebrachte onderwijsnota Enseñansa pa un y tur. Hoewel de Simabo niet in alle punten akkoord kan gaan met in de nota gestelde vernieuwingen, staat de vakbond toch wel in grote lijnen achter de nota.

Wanneer de nota voldoende is bestudeerd in de kringen van de Simabo, zal met de zusterverenigingen Sitek van Curacao en Simar van Aruba een slotconclusie worden getrokken en die zal worden overhandigd aan de Beleidsnotacommissie. Volgens Willem is het inderdaad nodig dat er een drastische verandering in het onderwijs komt, waardoor niet alleen de beter gesitueerden de kans krijgen om zich te ontwikkelen.

Desgevraagd verklaarde Willem, dat de vakbond ten onrechte is verweten tegen de Havo-top op Bonaire te zijn. Niets is minder waar, aldus Willem die echter wel enige vragen bij deze Havo-top wenst te stellen en dit ook inmiddels heeft gedaan aan het bestuur van de SGB. Voor men overgaat tot deze Havo-top wenst de vakbond wel inzicht te hebben in het verloop van het aantal kinderen, dat oorspronkelijk werd toegelaten tot de Havo, het soort kinderen die de Havo-top gaat bezoeken, de kosten die er aan verbonden zijn om het project op Bonaire te realiseren.

Een zwaar punt is voor de Simabo ook de rechtspositie van de zittende leraren, want indien de Havo-top er zal komen brengt dat automatisch mee dat er eerste-graads-bevoegde leraren aangetrokken moeten worden die ook een vol rooster moeten hebben. Lager bevoegde leraren zouden daardoor overbodig zijn of in een ongunstige positie geplaatst worden. De Simabo, aldus Willem, heeft verzocht in een termijn van twee weken antwoord te krijgen op deze vragen, vooral ook omdat is gebleken, dat bepaalde directieleden ten aanzien van de Havo-top een volkomen ander inzicht hebben gekregen dan in eerste instantie werd meegedeeld.

Willem: Simabo blijft rol spelen

KRALENDIJK — In het eerste informatieve programma dat de Simabo verzorgde over radio Voz di Bonaire vermeldde de voorzitter van deze vakbond voor leerkrachten N. Willem, dat het doel van het tweewekelijkse radioprogramma van de onderwijzersvakbond zou bestaan uit het geven van algemene inlichtingen over de situatie in het onderwijs, maar dat daarnaast ook de mening over de toekomst van de gemeenschap zal worden gegeven.

Volgens voorzitter Willem maakt de vakbond deel uit van de gemeenschap en dat houdt in, dat het uiten van een mening over andere problemen dan het onderwijs ook aanvaardbaar is. Zo, aldus Willem heeft de vakbond het recht en de plicht de bevolking te informeren. De vakbond heeft volgens Willem niet alleen vette jaren gekend. De onafhankelijke opstelling van de Simabo, die volgens Norwin Willem met geen enkele politieke partij is geaffilieerd, heeft veel kritiek opgeleverd. Voorzitter Willem is er volgens zijn toespraak wel van doordrongen, dat in het belang van de leerkracht een vakbond moet bestaan, immers ook de leerkracht is werknemer. Willem memoreerde daarbij ook, dat er bepaalde media waren die telkens trachtten te voorkomen dat de bevolking objectief werd geinformeerd. De Simabo die deze maand het driejarig bestaan viert, zal volgens voorzitter N. Willem een belangrijke rol blijven spelen in de gemeenschap.

Deis Schermer: chaos bij Hotel Bonaire

KRALENDIJK — Tijdens de eerste persconferentie van de PAN deelde Deis Schermer desgevraagd mede, dat hij geen commissaris van de Ontwikkelingsbank en Cambes is geworden uit politieke overwegingen, maar dat zijn funtie daar verantwoordelijk voor was. Schermer is economish adviseur van het BC. Ook zijn directeurschap van Bonantil waar Hotel Bonaire onder valt en dat Schermer kortgeleden overnam van Ellis was een vervolg van zijn positie en niet het feit dat Schermer geaffilieerd zou zijn met de UPB. Wel wilde Deis Schermer kwijt, dat de situatie bij Hotel Bonaire uitermate chaotisch is en zelfs in die mate, aldus Schermer, dat hij al enkele maanden bezig is om aanknopingspunten te vinden om zelfs maar te kunnen beginnen aan het scheppen van enige orde in Hotel Bonaire. Zoals bekend kwam Schermer twee maanden geleden uitgebreid in het nieuws door zijn mening over Flamingo Paradise en de amateuristische aanpak van het toerisme op Bonaire.

Mogelijkheid in studie

Jongens naar HHS meisjes naar LTS

WILLEMSTAD — Voor wat betreft de aansluiting tussen basisonderwijs en voortgezet onderwijs is de mogelijkheid besproken een uniform brugjaar op te zetten voor leerlingen van de huishoudschool en de lagere technische school LTS. Het zou ook mogelijk kunnen worden (in het kader van een expiriment huishoudonderwijs op Curacao) dat meisjes op de LTS en jongens op de HHS toegelaten kunnen worden. Zo is naar voren gekomen in een vergadering een nationale inspectievergadering die de minister van Onderwijs, Jacques Veeris, gisteren hield met alle onderwijsinspecteurs van de Nederlandse Antillen.

Tijdens die vergadering kwam ook aan de orde een discussie over de Mavo, het toelatingsbeleid, de eventuele overlappingen tussen de ETAO en de HHS, de Onderwijsbeleidsnota, naast de al genoemde emancipatie van de LTS en de HHS.

Deze punten werden in algemeen samenhang behandeld, omdat eventuele veranderingen in het ene onderwijstype, zijn gevolgen heeft voor de andere. Een probleem, dat namelijk gevreesd wordt, is dat een meer beroepsgerichte huishoudschool de sector van de ETAO gaat overlappen.

Er is de verschillende inspecteurs ook gevraagd naar hun mening over de aansluiting basisonderwijs-voortgezet onderwijs, een kort termijnbeleid ten opzichte van de doorstroming naar lager beroepsonderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs.

Het is de bedoeling dat de minister te zijner tijd nog enkele nationale inspectievergaderingen houdt, alvorens een beleid op korte termijn vast te stellen voor wat betreft de bij deze eerste vergadering behandelde onderwerpen.



DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN
BEKENDMAKING

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend dat krachtens Beschikking van de Minister van Economische Zaken de hoogst toelaatbare verkoopprijzen ten aanzien van het produkt cement (portland), merk "Costa Rica", ingaande 10 maart 1983, als volgt zijn vastgesteld voor wat betreft het eilandgebied BONAIRE:

	per zal 42.5 kg. netto merk "COSTA RICA"
Aannemer bij kontante betaling :	NAfl. 8,98
Aannemer op krediet :	NAfl. 9,08
Partikulier kontant :	NAfl. 9,08
Partikulier krediet :	NAfl. 9,18

HOOFD I.P.E.



Zakenvaria

DE KLM technische dienst heeft deze week de eerste Boeing 747 afgeleverd, waarvan de Royal Class cabine met een slaapstoelaccomodatie uitgerust is. Per 27 maart zullen alle Boeing 747 vliegtuigen deze SleepAir service bieden als onderdeel van een vernieuwd servicepakket. Omdat de nieuwe slaapstoelen meer ruimte vergen is het aantal zitplaatsen in de Royal Class teruggebracht van 24 naar 21. De gloednieuwe stoelen zijn voorzien van een uitklapbaar voetenbankje, dat door de passagiers zelf in diverse standen gezet kan worden. Er is ook een extra nieuwe uitrusting: een tafeltje dat voortaan uit de armleuning geklapt wordt. In de loop van april krijgen ook de CD-10 vliegtuigen van de KLM de "SleepAir" accomodatie, waardoor het aantal RC stoelen van dit type vermindert van 22 naar 16.

Steering Committee:

Miss Wet T-shirt uitbuiting vrouw

WILLEMSTAD — **Er wordt een dringend beroep** in **de eerste plaats aan de organisators gedaan** om de "Miss Wet T-shirt" **verkiezing stop te zetten. In totaal 265 personen van diverse organisaties en ook individuele burgers hebben hun handtekening gezet onder een protestactie tegen de genoemde verkiezing.** De Steering Committee heeft de actie opgezet om te voorkomen wat ze noemden: het misbruik van de vrouw en geweld tegen de vrouw.

Volgens de Steering Committee in een uitgegeven communiqué is uit vele studieavonden die ze vorig jaar gehouden hebben in verband met 25 november (tegen geweld tegen de vrouw, waaronder ook een fakkeloptocht - RED) gebleken dat veel geweld tegen en misbruik van de vrouw voortvloeit uit de tentoonstelling en uitbuiting van het menselijk lichaam in allerlei zin van het woord.

Het protest is voorts gericht aan de autoriteiten en alle andere mensen van goede wil om al het mogelijke te doen om te voorkomen dat deze verkiezing doorgaat. De verkiezing is een voorbeeld van exploitatie van het vrouwelijk lichaam ten voeten uit, dat niet met onze cultuur strijkt, noch met onze mentaliteit, en dat een zware beledediging is van het vrouwelijk geslacht, aldus de Steering Committee. De verkiezing is gepland voor de maand april en reeds zijn er oproepen verschenen voor belangstellenden om zich in te schrijven. De Steering Committee noemde dit contest "niet meer dan een afstotelijke tentoonstelling".

Het protest staat dus in het kader van eliminatie van zoveel mogelijk alle factoren die kunnen leiden tot (verder) misbruik van en geweld tegen de vrouw, aldus de Steering Committee.

Recordaantal inschrijvingen Bos di Oro

WILLEMSTAD — **Het recordaantal van 66 zangers heeft zich ingeschreven voor deelname aan het Festival Bos di Oro van Curaçao voor dit jaar.**

Het festival wordt dit jaar gehouden op 23 april in de studio van TeleCuraçao en wordt direct uitgezonden. Gezien het feit dat alleen vijftien deelnemers op het festival toegelaten zullen worden, moet er een voorselectie plaatsvinden tussen de 66 ingeschrevenen. In verband hiermee, en om meer informatie te geven over het festival is er morgen, zaterdag 12 maart om tien uur 's morgens een vergadering voor alle ingeschrevenen in het Princess beach hotel. Voor de zangers die hun cassette met opgenomen lied nog niet ingeleverd hebben is morgen tevens de laatste dag om dit te doen.

RTC-voorzitter in nota:

Grensafbakening vóór statusaparte

DEN HAAG — **Tussen Aruba en de overige eilanden moet er een grensafbakening komen op het moment dat Aruba zijn status aparte krijgt. Dat stellen RTC-voorzitter Ruud Lubbers en secretaris Joop Merckelbach voor in een nota die zij vanmiddag aan de diverse delegaties ter discussie hebben voorgelegd.**

In dat stuk staan de verschillende voorlopige afspraken opgesomd. Waar vragen waren opengelaten heeft Lubbers geprobeerd die in te vullen om ze ter beoordeling te geven aan de plenaire vergadering die vanmiddag en vanavond werd gehouden.

Naast de principeafspraken over het ingaan van Aruba's status aparte in 1986 en onafhankelijkheid in 1996 laat Curaçao aantekenen dat er geen verband mag worden gelegd tussen Aruba's afscheiden en de staatkundige ontwikkelingen op de andere eilanden. Volgens dit stuk moet bij Rijkswet een gebiedsafbakening tot stand komen tussen Aruba en de overige Antillen als dat eiland de status van land binnen het Koninkrijk der Nederlanden krijgt. Aangeraden wordt dat de Antillen van de Vijf en Aruba hierover snel aan onderhandelingen beginnen. Tussen beide parten van het Caribisch deel van het Koninkrijk die Nederlanden komt een unieverdrag tot stand. Lubbers stelt voor het unieparlement wetgevende bevoegdheden te geven. Bij besluiten in dat parlement is het vereist dat er een meerderheids steun is van de beide blokken, te weten Antillen en Aruba. Volgens dit idee wordt afgestapt van het compromisvoorstel Janus dat elk eiland apart ook nog een soort vetorecht gaf.

Over een gelijk aantal leden voor Aruba en Curaçao in dat unieparlement (elk twaalf bijvoorbeeld) afgezien van acht van de overige vier eilanden), de pariteit wordt niet gerept. Lubbers wijst het tweemuntenstelsel niet af maar stelt daarvoor in zijn voorstel wel als voorwaarde dat beide landen elkaar niet met wisselkoersaanpassingen en discontopolitiek gaan beconcurreren. "Ook bij twee munten zal de eenheid van een monetair beleid moeten zijn gewaarborgd. Daartoe zullen nadere regels moeten worden opgesteld", aldus Lubbers.

Ook wordt het idee van een solidariteitsfonds in het voorstel uitgewerkt hoewel dat nog niet voldoende op de conferentie zelf aan de orde is geweest. Dit fonds komt in de plaats van de huidige landsbijdragen en is bedoeld om de kleinere eilanden (Bonaire, Sint Maarten, Saba en Sint Eustatius) financieel bij te staan. In dat fonds hebben de donorlanden (Curaçao, Aruba en Nederland) beslissingsrecht terwijl de ontvangende landen een adviserende stem hebben.

Opengelaten wordt in het voorstel Lubbers met welke percentages de drie landen moeten bijdragen. De Antillen zijn het erover eens dat het leeuwendeel daarvan voor rekening van Nederland komt. Nederland had echter in gedachte dat Aruba een kwart, Curaçao 65% en zijzelf een tiende zou bijdragen in het jaarlijkse totaal bedrag dat voorlopig geschat is op dertig miljoen gulden.

Volgens Lubbers moet de Nederlandse bijdrage wel afgetrokken worden van het jaarlijkse bedrag aan ontwikkelingsgelden voor de Antillen en Aruba. De financiele controle op het fonds wordt uitgeoefend door de algemene rekenkamers van de donorlanden. De opzet en het functioneren van het fonds moet regelmatig onder de loep worden genomen. Voorlopig is voorgesteld om het een publiekrechterlijk karakter te geven.

Cede Antiyas bekijkt landbouwproject

KRALENDIJK — De vertegenwoordigers van Cede Antiyas T. Sprockel en P. Parabirsing brachten vandaag een bezoek aan Bonaire waar zij het landbouwproject van de dienst LVV bezochten. Dit project op de basisscholen dat onder supervisie van ing. Jan van der Linden wordt uitgevoerd heeft de Cede Antiyas gefinancierd. Behalve op Rincon bracht de delegatie ook een bezoek aan enkele basisscholen te Kralendijk. De commissie werd op Bonaire begeleid door mej. Emmy Schermer, die niet alleen inspectrice is van de basisscholen maar tevens vertegenwoordigster van de Cede Antiyas voor Bonaire. En Saleh ook.

PREMIER MARTINA: "OPNIEUW ONPLEZIERIG VERRAST"

Druk door Nederex en RSV

Centrale regering ruikt chantage CDM-partners

DEN HAAG — De Centrale regering heeft het idee van een décharge van de directie en de huidige Raad van Commissarissen, als voorwaarde voor een snelle overdracht van CDM-aandelen aan de overheid, met klem van de hand gewezen. Dit verklaarde premier Don Martina gistermiddag op een persconferentie in het Haagse Babylon-hotel.

De Amigoe maakte eergisteren al melding van overleg dat premier Don Martina samen met minister Jan de Koning van Antilliaanse Zaken heeft gevoerd met aandeelhouders van de Curacaose Dokmaatschappij over een spoedige overheveling van CDM-aandelen in handen van Nederex BV (van het failliete Nederhorst concern - RED) tegen een symbolisch bedrag aan de Antilliaanse regering. In de statuten van deze firma staan drie artikelen die een bepaalde procedure voorschrijven voor zo'n aandelenoverdracht opdat die niet in verkeerde handen terecht komen.

De aandeelhouders Lisnave uit Portugal, SEL Maduro & Sons en de Nederlandse Participatiemaatschappij hebben de Centrale regering al schriftelijk laten weten daar geen bezwaren tegen te hebben. Nederex moet na het vertrek van de premier naar Den Haag ook melding hebben gemaakt van de bereidwilligheid om die aandelen over te dragen. Maar uit wat daarna nog is gebeurd, leidt premier Martina af dat Nederex, RSV en andere aandeelhouders, onder één hoedje spelen om die overdracht op z'n minst te vertragen zonder dat de premier weet wat daar precies achter steekt. Tijdens het overleg is een procedurevoorstel gedaan. De aandeelhouders willen echter de waarde van de CDM-aandelen weten. De Nederlandse Investeringsbank is ingeschakeld om dat binnen een week vast te stellen.

„Toch werden wij opnieuw onplezierig verrast", zei gisteravond een zwaar teleurgestelde Don Martina. Nederex en RSV zijn er volgens hem toe overgegaan om druk uit te oefenen op de regering. Als voorwaarde voor de waardebepaling moet gelden dat er vooraf décharge verstrekt wordt aan de directie en de Raad van Commissarissen van het bedrijf. Gistermiddag is hen via het kabinet voor Nederlands-Antilliaanse Zaken te kennen gegeven dat dergelijke chantage niet geduld wordt. De premier acht het een hoogst onfris voorstel van RSV en Nederex.

Desgevraagd deelde de premier mee twijfels te hebben over bepaalde beleidsbeslissingen bij de CDM. De Amigoe publiceerde deze week al dat er contracten zijn getekend buiten medeweten van diverse commissarissen om, onder meer ten gunste van de reeds vertrokken directeur Jaap Roggeband.

Martina wilde echter niet zeggen of hij manipulaties vermoedt en achte dat voor voor juristen. De premier zei wel dat hij de aandelenoverdracht zo snel mogelijk afgerond wil zien.

De CDM heeft voor het eind van de maand een flinke som geld nodig om niet failliet te worden verklaard. Op die manier wordt de overheid weinig tijd gegund. Toch mag dat volgens Martina niet leiden tot misbruik van de situatie door Nederex en RSV. Hij vindt hierin een gewillig oor bij zijn Nederlandse collega De Koning. Eén van de twijfels van de Centrale regering over het CDM-beleid dateert van april vorig jaar, toen een voorstel werd ingediend in de aandeelhoudersvergadering voor uitkering van dividenden. De regeringsvertegenwoordiger daarin, Jombi Calvo, stelde tijdens die bijeenkomst de vraag of er wel voldoende geld in kas is voor zo'n transactie. Daarop werd bevestigend geantwoord. Een maand later echter bereikte de regering het CDM-verzoek om een financiele injectie aangezien de kas totaal leeg was. Daarnaast kan de regering er ook al niet mee accoord gaan om décharge vooraf te verstrekken aan beide beleidsinstanties op punten waarover de accountants vooralsnog geweigerd hebben hun goedkeuring te zetten onder de verlies en winstrekeningen van de CDM.

Vanochtend moet Martina samen met De Koning opnieuw vergaderd hebben met de meerderheid van de aandeelhouders over deze kwestie. Hij hoopt daar meer vaart te hebben kunnen zetten achter een bevredigende oplossing van dit probleem.

Programma kinderboekenweek van 14 tot 19 maart

WILLEMSTAD — De sectie Cultuur houdt voor het vierde achtereenvolgend jaar in de week van 13 tot 19 maart de Kinderboekenweek. In verband hiermee is er net als in vorriger jaren een serie activiteiten opgezet. Zo is er een verhalen-gedichten- en tekeningenwedstrijd gehouden op alle basisscholen met als thema "Een blije dag, een droevige dag". Uit het verkregen materiaal wordt ook deze keer een boek met eenzelfde titel uitgegeven.

Naast de activiteiten in de Boekenweek van de sectie Cultuur, hebben ook de jeugdbibliotheek, de Schooladviesdienst en de Club Tele Pret speciale acties rond het thema "boek". De Boekenweek wordt op zaterdag 19 maart afgesloten met een boekenmarkt in het Wilhelminapark, van tien uur 's morgens tot vier uur 's middags.

DE PEPSI COLA-Bottelarij kreeg afgelopen week een nieuwe machine om flessen te wassen: de bottle washer. De "wasmachine" werd in delen getransporteerd naar de fabriek. De machine is nodig om de technische productie-capaciteit van het bedrijf met 100% te vergroten.

Zakenvaria



Hoogleraar Van der Grinten:

Ontslagbescherming funest voor economie

WILLEMSTAD — **De huidige wettelijke regelingen voor toezicht op ontslag van werknemers moeten in het algemeen belang dringend worden afgeschaft, aldus prof. mr. W.C.L. van der Grinten gisteravond in de aula van de UNA waar hij in het kader van de vijfde Dr. Charles de la Try Ellis lezingencyclus sprak over "Ontslagbescherming?".**

Het preventieve karakter van de ontslagwetgeving (een werknemer kan niet zonder toestemming van de overheid worden ontslagen) heeft volgens Van der Grinten de concurrentiepositie van vele bedrijven negatief aangetast en de nationale economie in zijn geheel kwetsbaarder gemaakt.

Doordat de werknemer namelijk zo goed beschermd is, zei Van der Grinten, is de ondernemer veel terughoudender voor wat betreft het ontplooien van nieuwe economische initiatieven en dus het creeren van meer werkgelegenheid. Volgens hem is dit funest voor de economie in zijn geheel: "Het economisch belang van het hele land wordt aangetast door het handhaven van economisch niet verantwoorde werkgelegenheid".

ZUUR

Als een onderneming niet rendabel draait, zei Van der Grinten, dan moet de werkgever de mogelijkheid hebben om zijn werknemersbestand aan te passen aan de economische realiteit en indien nodig een aantal mensen op straat te kunnen zetten. "Dat is dan wel zuur voor die individuele werknemer maar het is veel zuurder voor de totale werkgelegenheid". Ook het feit dat een ondernemer moet wachten met het ontslaan van personeel tot hij toestemming krijgt van het departement van Sociale Zaken leidt er vaak toe dat een werknemer bijvoorbeeld zes maanden lang betaald moet worden zonder dat zijn werkgever daarvoor een productieve prestatie terugkrijgt.

De overbescherming van de werknemer is er ook schuldig aan dat bijvoorbeeld in Nederland het verzuim zo hoog is (9%). Dit betekent dat de gemiddelde arbeider een maand per jaar ziek is, wat moeilijk te geloven is gezien "de toestand van onze gezondheidszorg", aldus Van der Grinten. Hij is er zeker van dat indien de preventieve arbeidsregeling wordt geschrapt zodat de werknemer weet dat hij ontslagen kan worden door zich te vaak ziek te melden het percentage van verzuim zeer zeker drastisch omlaag zal gaan.

ZWAKKEREN

Ook de schaal zwakkeren zijn niet gebaat bij een preventieve ontslagwetgeving, vindt professor Van der Grinten. Bij het zogenaamde repressieve toezichtsysteem (de werknemer kan gewoon worden ontslagen maar krijgt daarna de mogelijkheid om bij de rechter zijn ontslag aan te vechten), zal de animo om sociaal zwakkeren werk te geven groter worden. De werkgever weet namelijk dat hij eventueel die persoon kan ontslaan als hij niet voldoet. Bij het huidige systeem echter past de werkgever een zo zorgvuldig mogelijk aannamebeleid toe om problemen te voorkomen. Doordat de werkgever onnodige risico's wil voorkomen krijgen sociaal zwakkeren daarom veelal geen werk, al komen er wel voor in aanmerking.

Afschaffing van het huidige systeem is dus "een urgente zaak", concludeerde professor Van der Grinten. Hij voegde er echter direct aan toe niet te denken dat in deze tijd een regering het zou aandurven de ontslagwetgeving zodanig te veranderen.

Tijdens de discussie die na de lezing volgde kwam vooral de redelijkheid ter sprake van ontslagen bij een repressief toezichtsysteem.

Een systeem waarbij de werkgever geen toestemming nodig heeft om mensen te ontslaan zal niet leiden tot onredelijke ontslagen, omdat de werknemer de kans heeft om zijn zaak te bevechten, zei Van der Grinten. Bovendien: een ondernemer die erop uit is zijn activiteiten te vergroten zal echt niet voor de lol mensen gaan ontslaan. "Natuurlijk vindt de werkgever het verdomd beroerd om mensen te ontslaan", zei prof. Van der Grinten. "Hij gaat er immers in economische activiteit op achteruit". Met de grote invloed van het vakbondswezen is het volgens hem ook niet waarschijnlijk dat het aantal willekeurige ontslagen ongewoon zal toenemen. Van der Grinten is ook de mening toegedaan dat zelfs vakbonden vinden dat een te grote bescherming van de werknemer uiteindelijk een gevaar zal blijken te zijn voor de werkgelegenheid.

Ontslag hotel manager voor rechter

Aanwezigheid dringende redenen in discussie

ORANJESTAD — Voor de rechter diende op donderdag het kort geding [illegible] door de ex-general manager van het Aruba Palm beach hotel, Bernard Goupy (Eiser), tegen zijn werkgever, Hart hotelmanagement nv (gedaagde), vanwege het op 24 februari jongstleden aan eiser gegeven ontslag op staande voet.

Eiser — [illegible] advocaat S.H. Tjon Ajong, vindt dat dit ontslag, op grond van de landsverordening Beeindiging arbeidsovereenkomst absoluut nietig is. Voorts dat gedaagde veroordeeld wordt aan eiser te betalen de somma van 2000 gulden, zijnde een halve maand loon over februari 1983 (vermeerderd met vertragingsrente) en een bedrag van 2000 gulden voor de duur dat de tussen eiser en gedaagde bestaande arbeidsovereenkomst voortduurt na 1 maart 1983. De rechter deed gisteren nog geen uitspraak, doch stelde partijen voor te trachten tot een bevredigende oplossing te komen en hem hierover op aanstaande maandag te berichten. Bij niet bereiken van een akkoord tussen de partijen, zal de rechter op maandag een uitspraak doen.

Advocaat Tjon Ajong stelde dat het aan eiser gegeven ontslag, op grond van het bepaalde in artikel 7 lid 1 van de landsverordening Beeindiging arbeidsovereenkomsten, absoluut nietig is en de dienstbetrekking niet heet vermogen te beeindigen, omdat het ontslag is gegeven:

A) Zonder toestemming van het hoofd van het departement Arbeid en Sociale Zaken.

B) Zonder dat er inderdaad een dringende reden in de zin van de artikelen 1615O juncto 1615P van het Burgerlijk Wetboek voor dat ontslag aanwezig was.

C) Zonder dat er sprake was van een proeftijd, en,

D) Zonder toestemming en goedvinden van eiser.

Voorts dat de laatste alinea van de ontslagbrief: „het is onze mening dat u niet langer past in onze directie-structuur, reden waarom wij onze overeenkomst met u beeindigen met ingang van 24 februari 1983", geen dringende reden kan zijn tot eiser's ontslag op staande voet, nog daarlatend dat "u past niet langer in onze directie-structuur" te vaag is om te kunnen gelden als dringende reden in de zin der wet, te meer nu het [illegible] niet duidelijk is welke daden, eigenschappen en gedragingen bedoeld zijn.

Gedaagde's procesgemachtigde mr Paul Sjiem Fat, zette uiteen dat eiser, die daarvoor nooit als manager heeft gewerkt, medio vorig jaar als general manager van het Aruba Palm Beach hotel geplaatst werd. Om hem te helpen in zijn moeilijke taak het hotel op te bouwen, werden deskundige personen aangesteld. Eiser schoof echter alle deskundigen in het hotel opzij, waardoor het voor laatstgenoemden onmogelijk werd om met eiser te werken.

Voorts maakte eiser zich schuldig aan uitgaven die niet door de beugel konden volgens gedaagde en de hoteleigenaar n.v. Arüven, die toen van gedaagde eiste om iemand aan te stellen om samen met eiser cheques te tekenen.

Mr. Sjiem Fat noemde hierna de serie uitgaven — grotendeels voor persoonlijke doeleinden — die door eiser gedaan werden op rekening van het hotel, zonder toestemming van gedaagde of nv Arüven. Kortom, eiser is op de meest roekeloze manier met geld omgesprongen, aldus mr. Sjiem Fat. De raadsman wees er nog op dat vorige week donderdag eiser en gedaagde overeengekomen waren dat aan eiser 3 maanden salaris uitbetaald wordt plus reis-passage naar Londen plus vrachtkosten. De hele zaak was toen geregeld en nu komt eiser met een kort geding, aldus mr Sjiem Fat. Volgens hem waren er voldoende redenen voor ontslag op staande voet. Eiser heeft getoond een solist te zijn die niet in teamverband kan werken. Aldus de raadsman.

[illegible] nieuwjaarsviering

SAVANETA — De leden van de Arubaanse sectie van de "Bestuurlijk Orde Amorc" komen op zondag 20 maart [illegible] om het nieuwe jaar te [illegible]. Dit is om vijf uur [illegible] in het Amorc-[illegible] te Savaneta 202. Voorts [illegible] de nieuwe [illegible] van Amorc-[illegible]. Dit zijn de dames: Margarita [illegible], A. Vieira, A. [illegible], T. [illegible] en de heren V. [illegible] en V. [illegible].

Drie wedstrijden aangekondigd

Raad van Elf wil suggesties

ORANJESTAD — In het SAC-gebouw hield de Raad van Elf [illegible] Arubaans carnaval in 1984, zijn eerste vergadering. Voor de [illegible] ... De Raad van Elf [illegible] een adviserende [illegible] ... winnaar van deze leuze-wedstrijd ontvangt een prijs van [illegible] ... winnende poster als de winnende leuze zullen op de stickers van het 30e Carnaval worden aangebracht. Deelnemers aan de leuze- en posterwedstrijd moeten hun creatie voor 1 mei 1983 indienen bij de raad van elf. [illegible] inzendingen [illegible] de winnaars aan[illegible] ... uiterlijk 23 maart indienen bij het Amigoe-kantoor, Nassaustraat 110. Men kan daarna ook voor de andere activiteiten suggesties indienen tot één dag voor de te houden bijeenkomst [illegible].

Crossman

DEN HAAG — De discussie [illegible]

Personalia

JULIUS KRUYDENHOF vierde zijn 25e diensttaar bij de Bouwmaatschappij Aruba nv. [illegible]

[illegible] ... mee. [illegible] werd hij Tamarijn de eerste cycler bar op Aruba geopend [illegible] dans, [illegible]. De bar is dagelijks vanaf half zes open, waarbij Survival voor muziek [illegible]

ARUBA AGENDA

OSSE NUMMERS OP Aruba gelijks verkrijgbaar bij:

RANJESTAD: Zepp Wever, Fama en Piet Soda Fountain.

OORD: Panaderia Turibana.

N NICOLAS: Nicolas Store; Wit Stores in Sheratonhotel; Dorp in Americana en iday Inn drugstore.

ANTOORUREN: 08.00-12.00/ .00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

efoon: 24333 (drie lijnen).

or spoedgevallen na kantoor: 21639, 22316, 22950. eboy: 027-774.

nkrek. nr. 248-1 Barclays nk.

xicentrale: 24 uur per dag, l.: 22116 of 21604.

OLITIE: 100.

LARMCENTRALE: 115.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD
Boulevard Theater: 20.30 *Eye of the needle* (18 jr); 24.00 *Funhouse* (18 jr); Rialto: 20.00 *Mi marido no funciona* (18 jr); 0.30 *Calore in Provincia* (18 jr)
BALASHI
Drive In: 20.30 en 24.00 *Friday 13th II* (18 jr)
SAN NICOLAS
Principal: 20.30 *Annie* (alle leeft.); 24.00 *Liceista repitiente* (18 jr).

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz: tel.: 28288; Paradera: tel.: 25543; Savaneta: tel.: 47020; Brazil: tel.: 48301; Dakota: tel.: 29008; San Nicolas: tel.: 45906; tijdens kantooruren van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur: Patiastraat 27, tel.: 24444.

BOTICA'S: Oranjestad. Nacional, tel.: 26244; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

WACHTREGELING DOKTOREN
(Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord); dokter E.E. Lacle, tel.: 28442
(San Nicolas en Savaneta): dokter E. Weststrate, via Centro Clinica, tel.: 48833.

(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

★ ★ ★

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

SPORT
BASKETBALL
19.30 Panama St. vs RCA; 20.30 Amstel vs Adam's Chiclets - Sporthall Sta. Cruz.

★ ★ ★

ZATERDAG
DIVERSEN
08.30-19.00 uur "The Victoria" vert. Selma.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-20.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; donderdagochtend gesloten en 's middags open van 13.30-17.00 uur.

FIFLIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdag de hele dag gesloten.

ALM helpen bij aanboren nieuwe markten

ATIA: samen Bolivar-probleem aanpakken

ORANJESTAD — De algemene vergadering van de ATIA — behoorlijk bezocht — gisteravond gehouden in het gebouw van de Kamer van Koophandel, gaf na een uitvoerige "Bolivar discussie" het bestuur alle steun om met overheid en andere instanties en organisaties verder te praten over wat gedaan kan worden om deze problemen op te vangen. Al liepen de meningen wel eens uiteen, algemeen was de vergadering de mening toegedaan dat zonder uitstel iets gedaan moet worden. Tijdens de vergadering werd de heer Glenn Robles (Aruba bank) tot voorzitter gekozen als opvolger van de heer Emile de Cuba die bestuurslid blijft en zich voor de voorzittersfunctie niet meer kandidaat had gesteld.

Op een vlotte manier werden gisteravond in de algemene ledenvergadering van de ATIA de nodige jaarstukken afgedaan. Bij de bestuursverkiezing werden de door het bestuur voorgestelde kandidaten gekozen. Te weten: Glenn Robles als voorzitter en voor de overige bestuursfuncties die in eerstvolgende vergadering worden verdeeld: Emile de Cuba, Harold Malmberg, Buti Ponson, Marius Huender, Leon Connor, Hans Schnog, Victor Henriquez, Guus in het Hout, Hans Henriquez en Norman Kuiperi.

De kascommissie bestaat uit de heren Gehrings, John Mansur en F. Flynn. De tongen kwamen in beweging toen het Bolivar-probleem ter sprake werd gebracht, zoals Kamervoorzitter Maurice van der Ree liet weten mede op verzoek van de Ahata, die het standpunt van de handel wilde weten om te zien wat er verder gebeuren moet. Volgens de week zal de handel/hotels een gesprek hebben met de minister van Economische Zaken over deze kwestie. De heer Van der Ree zette in een goed betoog nog eens uiteen dat bij de plannen om zoveel mogelijk Bolivarschade te voorkomen de organisaties ook de medewerking van eilandelijke en landelijke regeringen nodig hebben. Hij benadrukte met cijfers nog eens het belang van de inkomsten voor Aruba uit het toerisme. In 1979 was dit 193 miljoen gulden, het jaar daarop reeds 232 miljoen en in 1981 gestegen tot 283 miljoen gulden.

Vorig jaar vond een daling van ruim 18 miljoen gulden plaats tot 265 miljoen. Bracht het eerste kwartaal 1982 ruim 76 miljoen dollar op, de cijfers over dit eerste kwartaal van 1983 zijn nog niet bekend, doch gevreesd wordt dat de achteruitgang zich blijft voortzetten, zeker nu de Venezolaanse markt gaat terugvallen. Kamer van Koophandel-voorzitter Van der Ree stelde dat de Kamer — zoveel als in haar vermogen ligt — medewerking zal verlenen om de problemen te helpen oplossen.

Voorzitter van de Atia Emile de Cuba wees er nog op dat we van de gelegenheid gebruik moeten maken, dat we de Venezolanen vlak bij huis hebben, waarbij wel opgepast moet worden tegenover andere toeristen niet te discrimineren. Hij dacht onder meer aan een algemene wisselkoers zodat de Venezolanen weten dat wanneer ze naar Aruba komen hun Bolivars geaccepteerd worden en ook tegen welke koers. Dat geeft de Venezolaanse toerist meer zekerheid. Uit de vergadering kwam ook het voorstel naar voren om vooral het personeel dat dagelijks in aanraking komt met toeristen alsmede het publiek te motiveren, dat nu meer dan ooit geld dat deze toeristen nodig hebben.

De ALM-vertegenwoordiger Rafael Estrade die nog over het luchtvaart-toerisme naar Aruba sprak, vertelde dat het Bestuurscollege vandaag een beslissing zal nemen over het verzoek om een garantie van maximum 14.500 dollar voor de verbinding van Aruba naar Houston en terug. Als de ALM negentig plaatsen in iedere vlucht bezet heeft komt men uit. De heer Estrade wees erop dat alles gedaan wordt door de ALM om mee te helpen nieuwe gebieden aan te boren. In dit geval Houston, terwijl ook bijvoorbeeld Boston en Philadelfia in aanmerking komen voor een betere verbinding, aangezien ook uit deze gebieden toeristen naar Aruba komen. De scheidende voorzitter Emile de Cuba bracht tenslotte dank voor alle medewerking en vertrouwen ondervonden terwijl de nieuwe voorzitter Glenn Robles een beroep op alle leden deed — de ATIA heeft er 260 en ruim 20 procent was aanwezig — om het bestuur te steunen aangezien zij voor een tijd van belangrijke beslissingen staat.



ORANJESTAD — De heer Jan Vet overhandigt namens de Rotaries van Amstelveen het door de heer P. Berkhout uitgebrachte rapport over de situatie van de slechthorenden op Aruba, aan mej. Elvia Croes, bestuurslid van de stichting Hulp aan slechthorenden Aruba. Dit geschiedt in bijzijn van andere Stichtingsleden Olivia Dix, Jan van Leerdam, E.J. van der Vliet en de heer Wim Maarse van Rotary Aruba.

Films deze week

Boulevard Theater: 11-17 maart: Eye of the needle. Een thriller geregisseerd door Richard Marquand waarin we een Duitse spion door London volgen tijdens de tweede W.O. De spion, gespeeld door Donald Sutherland, ontdekt de exacte plaats alwaar de invasie door de geallieerden in Europa zal plaats vinden. Hij tracht deze informatie door te spelen aan Hitler, maar komt dan terecht op een afgelegen eiland. Naar de spannende spionnage-roman van Ken Follet.

11, 12 maart midnight: Funhouse. Sexfilm met Miles Chapin en Cooper Huckabee. 13 maart matinee: Lady and the tramp. Kinderfilm uit de Walt Disney Studio's.

Drive-In Theater: 11, 12, 13 maart: Friday 13th. Vervolg op de succesvolle eerste griezelfilm. Gespeeld door Amy Steel en Adrienne King. 14, 15 maart: Archer and Sorceress avonturen en spanning met Lane Claudell en Belinda Bauer. 16, 17 maart: The nude bomb. De titel slaat op Sylvia Kristel de in Hollywood belande Nederlandse speelster. Haar mannelijke tegenspeler is Don Adams als geheim agent. Komische film. 11, 12 maart midnight: Friday 13th II. zie boven. 13 maart matinee: Swiss Family Robinson. Avonturen op een onbewoond eiland gespeeld door John Mills en Dorothy McQuire.

Principal Theater: 11, 12, 13 maart: Annie. Het muzikale verfilmde verhaal van een altijd vrolijk roodharig weesmeisje dat geadopteerd wordt door een kaalhoofdige rijkaard. Gespeeld o.a. door Albert Finney, Carol Burnett, Aileen Quin etc. Regie: John Huston. 14, 15 maart: Dead men don't count. Spanning met Anthony Stefen en Mark Damon. 16, 17 maart: Challenge the invincible. Chinese vechtfilm. 11, 12 maart midnight: Liceista Repitiente. Sexfilm met Gloria Guida. 13 maart matinee: Love Bug. Kinderfilm met Dean Jones en Michele Lee.

Rialto Theater: 11, 12, 13 maart: Mi marido no funciona. Zuid Amerikaanse komische film met Alberto Olmedo en Olga Zubarry. 14, 15 maart: Same time next year. Een accountant uit Connecticut en een huisvrouw uit New Jersey ontmoeten elkaar toevallig en brengen dan samen een weekend door. Ze hebben het zo geweldig met elkaar dat ze besluiten dit elk jaar te herhalen. Spelers: Alan Alda en Ellen Burnstyn. Regie: Robert Mulligan. 16, 17 maart: Annie. zie boven. 11., 12 maart midnight: Calore in Provencia. Zuid Amerikaanse sex met Valeria Fabrizi en Patricia Gori. 13 maart matinee: Aristocats. Kinderfilm alweer uit de studio's van Walt Disney.

Van overheid sedert juni niets gehoord

Particuliere steun voor Gehoorgestoorden stichting

ORANJESTAD — De heer J. Vet, de vertegenwoordiger van de Rotaryclub in Amstelveen, overhandigde donderdagmiddag het door de heer P. Berkhout gemaakte rapport over de situatie van slechthorenden op Aruba, aan het bestuur van de stichting Hulp aan slechthorenden Aruba. Voorts is de stichting deze week van twee zijden belangrijke steun toegezegd om uit de moeilijke situatie waarin zij verkeert te geraken.

De sluiting van het spreekuur van de stichting met ingang van 1 maart jongstleden is - zoals bekend - voor de slechthorenden op Aruba gekomen als een grote teleurstelling. Zij vinden het, evenals de bestuursleden van de stichting en de medewerkers, onbegrijpelijk, dat de overheid zo lang wacht met de gevraagde hulp. Dat zelfs in het geheel geen antwoord op bovengenoemd verzoek van juni 1982 werd ontvangen, maakt die teleurstelling alleen maar groter. Het voortbestaan van de stichting staat dan ook momenteel op het spel.

De verlegenheid van de stichting is ontstaan doordat deze week van twee zijden belangrijke steun is toegezegd aan de stichting. Enerzijds vertoeft de heer Buytendorp van het Nationale jeugdfonds op Aruba om onder meer te onderzoeken of er samen met Cede-Aruba geen oplossing is te vinden voor het grote aantal gehoorapparaten dat door de stichting moet worden aangeschaft voor de slechthorenden op Aruba. Anderzijds is momenteel op Aruba, de heer J. Vet die door zijn enthousiasme de Rotaries van Amstelveen zo ver heeft gebracht, dat kort geleden de expert op het gebied van het onderwijs aan doven, P. Berkhout, naar Aruba kon komen om te onderzoeken hoe zij, deze Rotaries, verder Aruba kunnen helpen. Behalve het practisch helpen in het schooltje heeft de heer Berkhout ook een rapport uitgebracht over de situatie op Aruba en daar zijn adviezen aan toegevoegd.

Verschillende benodigheden, zullen misschien met behulp van de Rotaries aangeschaft kunnen worden. In dit rapport, dat gistermiddag officieel door de heer Vet aan de stichting overhandigd werd, wordt ook gewezen op de noodzaak van het aanstellen van deskundige fulltimers. De stichting mist momenteel gewoon de krachten om van deze hulp adequaat gebruik te kunnen maken en zal dus de hulp pas kunnen accepteren als er verandering in deze situatie zal komen. De stichting vindt dat voor de 325 geregistreerde slechthorenden het te hopen is dat dit niet te lang zal duren.

Speelautomaten vernield, geld, sieraden gestolen

SAN NICOLAS — Een dame deed bij de recherche aangifte van diefstal en vernieling in een snackbar in de Zeppenfeldstraat. Vijf speelautomaten werden vernield en daaruit werd een bedrag van vijfhonderd gulden weggenomen. Voorts werden uit een winkel, naast de snackbar, 48 zilveren ringen, zilveren halskettingen en 9 karton sigaretten buit gemaakt. Men kreeg toegang door het forceren van een schuifdeur aan de voorzijde van het gebouw.

Basebal selectie gaat trainen

ORANJESTAD — De amateur baseball bond Aruba (ABBA) heeft een commissie benoemd voor samenstelling van de pre-selectie in verband met de deelname van een Antilliaanse selectie aan de Panamerikaanse spelen in Caracas. De commissie bestaat uit de heren Rochi Geerman, Gaby Illidge, Eddy Daou, Buchin Vrolijk, Ro Agunbero, Chu Halabi en Sixto Vrolijk. Voor de pre-selectie werden vijf trainers aangewezen te weten: Chu Halabi, Buchin Willems, Ro Agunbero, Dennis Blijden en Juan Maduro. De trainingen van de pre-selectie beginnen morgenochtend 9 uur in het Lago Sportpark. Voorts is het de bedoeling van de commissie om de pre-selectie uit te proberen in internationale wedstrijden die waarschijnlijk op 27, 28 en 29 mei en 1, 2 en 3 juli zullen worden gehouden.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

STICHTING TOT BEVORDERING VAN VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur. Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij praktijken in het Wit Gele Kruis-gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag 10.00-12.00 uur te Pampo straat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822: donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

SPORT
CAMACURI BOWLING CENTRE: maandag t/m vrijdag open van 18.00-24.00 uur; zaterdag van 13.00-19.00 uur; op zondag gesloten.

★ ★ ★

TELEARUBA: 17.00 Flintstones frolics; 17.30 Matinette; 18.30 News in Dutch; 18.45 Telenovela: Dancin Days; 19.30 Cocktail musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 You asked for it: 24.00 Programma Politico di (PDA); 21.30 Wrestling (Back on Fridays); 22.00 Movie of the week: (The secret war of Jackie's Girls'); 23.25 Resumen noticioso: 23.35 Sluiting.

Teleurgesteld over uitblijven reactie

ASOA wil graag verslag van bespreking met BC

ORANJESTAD — De vereniging van Hoger overheidspersoneel (ASOA) stelt het Bestuurscollege/de gedeputeerde van Personeelszaken Remie Zaandam in een brief in kennis van zijn teleurstelling dat men tot op heden nog geen verslag van de bespreking op 10 februari heeft mogen ontvangen.

Het BC wordt verzocht de Asoa daarvan een exemplaar te verstrekken, in elk geval vóór de volgende bespreking tussen Asoa en BC. In dat gesprek hoopt Asoa de stand van zaken te vernemen met betrekking tot de diverse petities in de Asoa-brief van 11 februari jongstleden vermeld.

De saillante punten daaruit zijn: A. Toetreding Asoa tot het Georganiseerd Overleg waarbij alle vakorganisaties van ambtenaren met enige rechtspersoonlijkheid aan deel nemen; B. gevolgen op handen zijnde salariswijzigingen voor de economie.; C. gevolgen decentralisatie-plan voor interne verhoudingen; D. afschaffing instituut toeslagen; E. bestaand verschil 2 schalen tussen hoofd en zijn waarnemer; F. bestaand verschil salariering hoofd afdeling Financien en hoofd Beleidsafdeling.; G. Afschaffing verschil salariering van de arbeider en de ambtenaar; H. afschaffing verschil salariering gehuwde en ongehuwde ambtenaar en I. reden verschil salariering academici.

Asoa begrijpt dat het BC niet alle genoemde onderdelen in studie heeft kunnen afronden, doch acht het belang de principe-mening van het BC daarvoor te vernemen, zodat adequaat reageren van Asoazijde, voordat de studies zullen zijn voltooid, mogelijk blijft. Ten aanzien van het gestelde onder B acht Asoa een gedegen studie in overleg met de vakbonden alvorens tot schaalwijzigingen over te gaan onvoorwaardelijk. Voor het overige dringt Asoa bij het BC er op aan er naar te streven in elk geval binnen 3 maanden tot definitieve conclusies met betrekking tot resterende punten te komen. Steeds weer wanneer u terzake van alle punten een concrete mening bent toegedaan, verzoeken wij u ons daarvan gemotiveerd en gedocumenteerd op de hoogte te stellen, aldus Asoa in zijn brief. Asoa schrijft verder dat wellicht dan de een de ander kan overtuigen van de billijkheid en redelijkheid van de diverse standpunten. Als vakbond streven wij naar rechtszekerheid en vertrouwen van onze leden, in onze relatie met u streven wij naar vertrouwen en begrip voor elkander. Wat ons betreft - aldus Asoa tot slot - zijn de twee eerstgenoemde uitgangspunten conditio sine qua non voor een gezonde democratie.

Amerikanen-Venezolanen

ORANJESTAD — De Amerikanen uit Houston (VS) zijn de Venezolanen uit de Verenigde Staten", zo merkte een luchtvaartvertegenwoordiger gisteravond tijdens de Atia-vergadering op. Tijdens de besprekingen over de Bolivar, werd uit de doeken gedaan door een spreker, dat toch in feite de Venezolaanse toeristen meer geld besteden — vooral in aankopen — dan bijvoorbeeld iemand, die uit Houston komt.

Bolivars

ORANJESTAD — Tijdens de gisteravond gehouden algemene ledenvergadering van de Arubaanse vereniging voor handel en industrie (ATIA) werd uitvoerig gesproken over de problemen die zijn ontstaan rond de Venezolaanse munt, Bolivar. Het voorstel om de Venezolaanse gasten bij aankopen kortingen te geven werd nog al druk besproken. Steeds werd daaraan de "vrees" verbonden dat hierdoor een discriminatie zal ontstaan met toeristen uit andere gebieden. Een der leden vond dat men daar niet bang voor behoefde te zijn. "Immers wanneer iemand komt klagen dat zij die met bolivars kopen een bepaalde korting krijgen, dan adviseer je hen — buitenlandse toeristen of lokale mensen — dat ze maar bolivars gaan kopen en daarmede komen betalen, dan kunnen ze ook profiteren van die kortingen".

In Korvetstraat zaak

Wapens en munitie in beslag genomen

ORANJESTAD — Het onderzoek in de grote schietpartij van afgelopen maandag, in de Korvetstraat, voortzettend, verrichtte de recherche gisteren huiszoeking in de woningen van de twee gedetineerden, L.Q. en E.G. In de woning van L.Q. te Bushiri werden twee munitiedozen aangetroffen. In de ene doos zaten 50 kogels van het kaliber .32 en in de andere doos 15 kogels van het kaliber .38. De dozen lagen in een kast in de slaapkamer. In de woning van E.G., in de Korvetstraat, werden in een kast twee alarmpistolen gevonden. De recherche nam zowel munitie als pistolen in beslag.

Blijdschap in elk land succes

ORANJESTAD — De enige show die gegeven werd op Aruba door de dansgroep "Allnations dance company" bleek gisteravond in het Aruba Concorde hotel een groot succes te zijn. De balzaal van het hotel was te klein voor al de mensen die deze groep wilden zien. Onder de titel "Blijdschap in elk land" gaf de dansgroep, bestaande uit 8 personen, een show met 22 diverse folkloristische dansen uit landen zoals Philipijnen, Egypte, Amerika, Jamaica, Mexico, Spanje, Barbados, Griekenland, Hawaii, Argentinie, enz. De Russische dans "Chorovod" en de Philipijnse "Tinikling" waren heel erg mooi waarbij vooral bij de laatste dans de artisten Joy Coronel en Jim Paolelli uitblonken in hun prestatie.

De "Allnations dance company" begon in 1963 onder leiding van de dansinstructeur Herman Rottenberg, die de productie van deze groep nog steeds in handen heeft, samen met de heren Chuck Golden en Stephen Edelstein.

Vanaf het begin streeft deze groep naar een bondgenootschap van begrip of trachtte deze groep een goede samenwerking te brengen tussen de nationaliteiten/landen die vertegenwoordigd zijn in de shows en het publiek. Deze dansgroep zal in het weekeinde shows op Curacao geven in Centro Pro Arte.

WILD CATS A LOGRA NAN PROME VIKTORIA DJE AKTUAL KAMPEONATO

Kibrando racha viktorioso di Soraida Juliana

Derota sorprendente pa Pichingolo kontra Paradise

WILLEMSTAD — Paradise/Green Sands ayeranochi a perkura pa un sorpresa grandi den e rueda final dje kampeonato lokal di sóftbòl femenino dòbel A, propinando e ekipo di Pichingolo/Hilton Casino ku ya a klasifika pa e play-off un derota sorprendente di 5—4. Di e forma aki tambe e ekipo di Paradise a kibra un racha sorprendente di 13 viktoria sin derota kua e temibel pitcher di Pichingolo, Soraida Juliana, a bin ta impone ultimamente den sóftbòl lokal. Juliana durante dje kampeonato 1982 a tira shete partido sin perde niun i te ku ayeranochi e tabatin un rekòrt di seis viktoria kontra sero derota den e aktual kampeonato.

E partido entre Wild Cats/Coca Cola i Rising Trotters tambe a resulta den un sorpresa grandi. Despues di a sufri no menos ku diesdos derota sin konose un viktoria e ekipo di Wild Cats a propina Trotters un sota formal di 16-5 den stadion di SUBT i asina tambe logra nan prome viktoria den e aktual kampeonato.

PARADISE

E viktoria kua e ekipo di Paradise a logra ayeranochi kontra di Pichingolo ta di masha hopi balor pa e muchanan di Sonny Sparring ku di e forma aki a mantene un posibel klasifikashon pa e play-off na bida. Manera ya ta konosi e ekipo di Cardenales aktualmente ta posishona ku rekòrt di 6 gana i 9 perdi na e di kuater puesto, mientras ku Paradise despues dje triunfo sorprendente kua nan a logra ayeranochi a bai para na 5-8 faltando ainda dos partido pa ehekuta. Ganando ambos partido kua nan ta falta Paradise por yega na e marka di 7-8 loke ta nifika ku nan ta klasifika pa e play-off komo number kuater lagando Cardenales for di tapara.

Tur e dos enkuentronan kua Paradise falta ta netamente kontra e ekipo di mas debil den e aktual kampeonato Wild Cats. Un derota pa Paradise ta nifika na mes momentu ku nan lo no klasifika, ya ku e ora ei nan lo bin empata - a lo menos si nan gana i perde un - ku Cardenales na di kuater puesto. Pero en bista ku Cardenales a gana e serie durante e kampeonato regular kontra di Paradise, regla ta bisa ku nan tin e derechi pa bai play-off.

Pa loke ta trata e partido di ayeranochi entre Pichingolo i Green Sands por bisa ku e prome ekipo menshona mes a tira e oportunidat di mas franko kua nan a hanya, pa a lo menos empata e partido afo. Den nan ultimo turno na bate i ku e enkuentro 4-5 na fabor di Paradise i ku dos out Sylvia Clarck kende a hanya e seña pa bati numa, ya ku tabatin un koredo na tersera, ta intenta un toke ku a resulta den un out fasil i asina Pichingolo a perde e enkuentro. Na dado momentu e ekipo di Pichingolo asta tabata dilanti ku skor di 3-1, pero Green Sands ta empata e skor den kabes di seis, pa despues e ekipo puntero bolbe tuma ventaha di 4-3 ku tampoko nan no a logra mantene. Den kabes di shete Sands ta bolbe anota dos kareda mas ku despues a resulta esnan desisivo. Tur esaki na momentu ku e muchanan di Sonny Sparring a komete no menos ku ocho pifia.

Pitcher ganadó a resulta Maritsa Evertsz, perdedó Soraida Juliana. Pa Green Sands: 5 kareda; 7 hit i 8 eror, tres bateadó a bai di 2-1. Pa Pichingolo: 4 kareda; 6 hit i 3 eror.

WILD CATS

Manera ya nos a menshona kaba e ekipo di Wild Cats a perkura pa un sorpresa grandi tambe ayeranochi den stadion di SUBT propinando Rising Trotters un sota formal di 16-5 i asina logra nan prome viktoria dje aktual kampeonato. Pitcher ganadó a resulta Mirtha Elisabeth, perdedó Meredith Lamp kende a risibi relevo di Mairis Obispo i e ultimo aki di Vivian Clara.

Pa Wild Cats: 16 kareda; 10 hit i 1 eror. S. Adelina a konekta di 4-3. Pa Trotters: 5 kareda; 8 hit i 7 eror, Beatrix Martis i Swenska Bazoer a konekta di 2-2.

POSISHON

Despues dje partido di ayeranochi e tabla di posishon den kategoria femenino AA ta komo siguiente: 1. Pichingolo 13 gana i 2 perdi; 2. Sport Ambassadors 11-3; 3. Rising Trotters 7-7; 4. Cardenales 6-9; 5. Green Sands 5-8; 6. Wild Cats 1-12.

FEMENINO B

Un suplika ta bai na representante di tur e ekiponan di kategoria femenino B, pa pasa mayan for di 2'or di merdia na edifisio di CSF na Mundu Nobo i laga nan lista di hungadónan aktivo i tur karnet serka señor Sonny Sparring. E kampeonato valido pa e kategoria en kuestion ta falta masha poko pa kuminsa.



WILLEMSTAD — Riba e kombinashon di potret por mira e pitcher Mirtha Elisabeth kende a logra e prome viktoria pa Wild Cats den e aktual kampeonato, despues di ku nan a sufri 12 derota, den akshon. Tambe por mira e momentu kaminda un koredo ta anota un dje 16 karedanan, mientras ku e catcher di Rising Trotters Gera Gibbs desesperadamente ta wardando riba un tiru pa e por hasi un hugada.



Kambio den programa di beisbol Little i senior league pa fin di siman

WILLEMSTAD — A bini sierto kambionan den e programa di beisbòl little league pa loke ta trata e fin di siman benidero. Direktiva dje organisashon en kuestion ta suplika tur manager, coach, umpire i tambe tur e muchanan pa tuma bon nota di esaki. E programa ofisial pa e fin di siman aki ta komo siguiente:

DJASABRA

Pa 10'or di mainta SEL Maduro & Sons ta enfrenta Curaçao Wire Products; 11.45 Nivea-General Catering; 1.30 Nutraments-Bison Kit Boys; 3.15 [illegible]-Shell Tox. Tur e partidonan ariba menshona ta valido pa kategoria little league i tur ta tuma luga den e ballpark na Sta Maria.

Pa loke ta trata divishon senior league, tin e siguiente partidonan programa: 10'or Libby's-Cadbury; 12'or Pinnochio-Pet Care; 2'or Love Ice-Ipiranga. Tur e enkuentronan aki ta tuma luga den stadion di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat. Den stadion di Rif lo tin e siguiente partidonan tambe valido pa kategoria senior: 10'or Siboney-KLM; 12'or Malta Amstel-Shell Tox; 2'or Curaçao Wire Products-Kodela; 4'or Petromar-Zwitsal.

DJADUMINGU

Pa loke ta trata partidonan di divishon little league ta start 10'or di mainta na ballpark Sta Maria ku Hertz enfrentando Mosaicos Antillanos; 11.45 Ritz-Marchena Hardware; 1.30 Sphinx-Siboney; 3.15 Stimorol-Coca Cola.

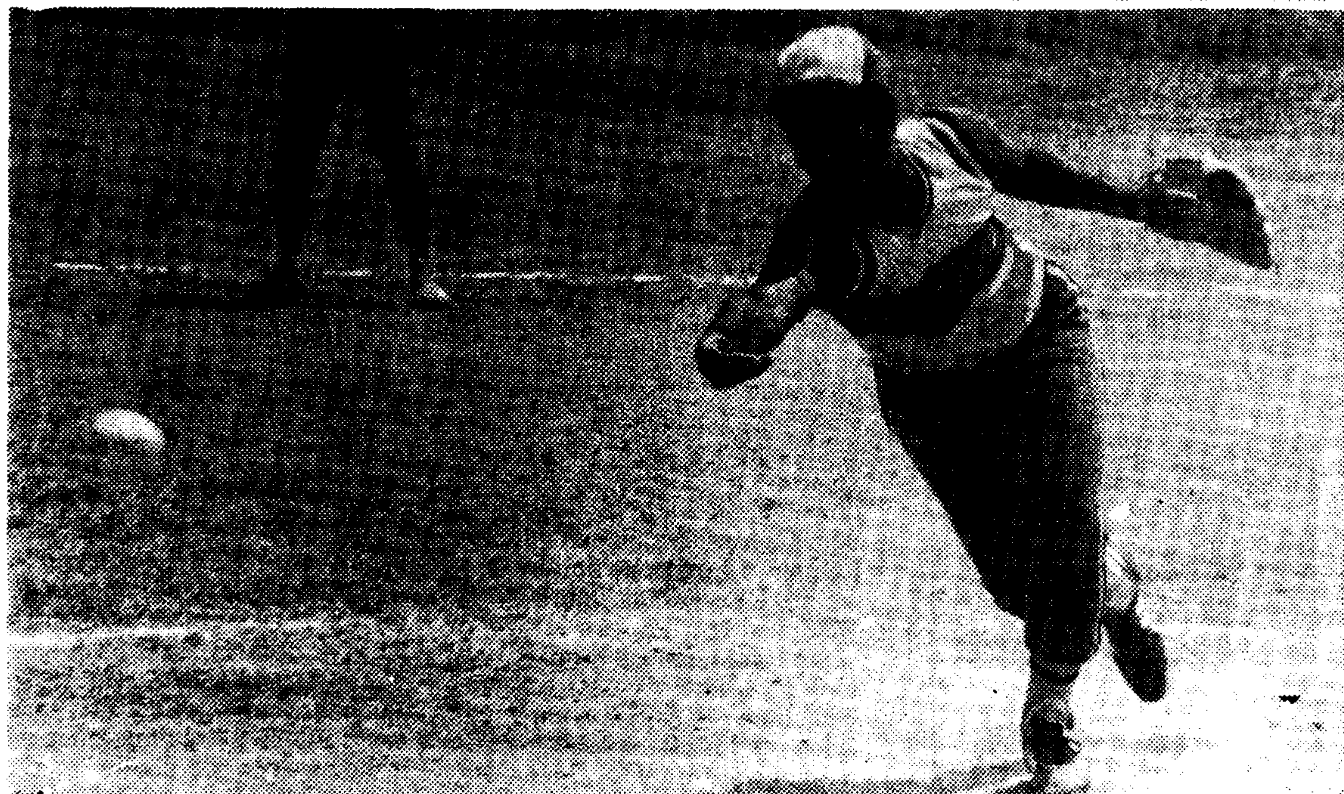
E kampeonato valido pa kategoria senior ta kontinua na stadion di Sentro Deportivo Korsou ku e siguiente partidonan: 10'or Amalie-KLM; 12'or Shell Tox-Petromar; 2'or Pinnochio-Curaçao Wire Products; 4'or Nivea-Malta Amstel. Den stadion di Rif lo no tin wega programa pa tuma luga djadumingu.

WILLEMSTAD — Djadumingu e di diesun torneo di sóftbòl "Entre Nos" ta kontinua na tereno di SUVEK na Van Engelen. Pa motibu di espasio e potretnan kua ta wordu publika no por a bai ayera huntu ku e artikulo. Kon ku bai bin e kombinashon ta ilustra algu dje bataya ku tabatin entre Sito i Forti (ekipo kampeon di aña pasa). Por mira entre otro e pitcher Broertje Curie di Forti kende mester a soporta e derota i tambe M. Ricardo di Sito kende a logra su di dos viktoria den e aktual torneo. Tambe por mira e temibel Richard Moesker yegando homeplate ku man na haltu, despues di a konekta un di su tres batasonan di kuater skina. Di e forma aki Moesker a bolbe gana e premio di hungadó mas destaka di siman.





WASHINGTON/BUENOS AIRES — In Amerikaanse regeringskringen is besloten de militaire hulp aan Argentinie te gaan hervatten. Daarover zou Londen zijn ingelicht. Engeland heeft zich tot heden toe daar fel tegen gekeerd. Na de Malvinasoorlog braken de VS deze hulp af.



Liga Pasa Tempu di ping pong

WILLEMSTAD — Awenochi ta inisia den e kancha kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat Liga Pasa Tempu di ping pong, organisa pa e bond di ping pong lokal. E sistema aki a keda introdusi mas bien pa esnan ku ke hunga of tambe pa esnan ku nunka a hunga ping pong, pero no ke mara nan mes na un kampeonato. E uniko eksigensia ta ku bo mester tin 27 aña of mas. Tur hende ta bon bini awenochi entre 8'or pa 10'or den e sala kubri di Sentro korsou na Brievengat.

Dames tennistoernooi van Dallas

DALLAS — Slechts een geplaatste speelster, de Br[...] Jo Durie, heeft de kwart-fin[...] bereikt van het dames ten[...] toernooi in Dallas, waar om [...] prijzenbedrag van 400.000 [...] den wordt gestreden.

De uitslagen van de part[...] uit de tweede ronde van don[...] dag zijn: Hana Mandlik[...] (Tsj)-Kathy Horvath (Vst) [...] 6-3; Martina Navratilova (V[...] Ann Kiyomura (Vst) 6-3, 6[...] Pam Shriver (Vst)-Wen[...] White (Vst) 6-2, 6-2; Sylvia [...] nika (Wdl)-Laura Arraya (A[...] 6-1, 6-1.

Connors verrassend verslagen in Brussel

BRUSSEL — De Zuidafrikaan Kevin Curren heeft gisteravond in Brussel voor een grote verrassing gezorgd door de Amerikaanse topper Jimmy Connors met 6-2, 7-5 uit te schakelen. De partij vergde anderhalf uur.

In de eerste set had Curren, nummer 29 van de ATP-lijst, het bijzonder gemakkelijk tegen een onherkenbare Connors. In de vijfde game brak Curren door de service van zijn tegenstander om verder in deze set geen game meer af te staan (6-2). De laatste game van de eerste set sloot Curren af met drie aces.

De tweede set ging gelijk op tot 3-3. Daarna kwam Curren, die over moordende passeerslagen beschikte, op voorsprong door een doorbraak. Connors herstelde zich nog wel door op zijn beurt door de service van zijn opponent te breken, maar in de elfde game was het weer Curren, die een break op zijn naam bracht. Op 6-5 kon Cur[ren] de partij uitserveren en hij [...] zich die kans niet ontgaan.

Na Kevin Curren (Zaf[...] Yannick Noah (Fra), Mats W[...] lander (Zwe), Johan Kriek [...] Vitas Gerulaitis (Vst) hebb[en] donderdag ook de Austral[...] Willy Masur, Ivan Lendl (T[...] en Steve Denton (Vst) zich v[...] de kwart-finales van het t[...] nooi te Brussel geplaatst. [...] sur won in de tweede ronde drie sets van de Roemeen[se] veteraan Ilie Nastase. [...] laatste uitslagen van dond[er]dagavond zijn: Ivan Le[ndl] (Tsj)-Balasz Taroczy (Hon) 6[...] 7-5; Steve Denton (Vst)-Ha[...] Pfister (Vst) 6-4, 6-3; Willy M[a]sur (Aus)-Ilie Nastase (Roe) 7, 7-6, 6-2.

Gaddafi dreigt met uittreden uit VN

NEW DELHI — De Libisc[he] leider kolonel Mouamar Gada[fi] heeft gedreigd het lidmaatsch[ap] van de Verenigde Naties te b[e]eindigen en een nieuwe org[ani]satie van kleine landen op [te] richten. Zijn dreigement w[as] vervat in een boodschap aan [de] secretaris-generaal van de V[N] Pérez de Cuéllar.

In de bewuste boodschap, [die] dinsdag openbaar werd g[e]maakt door de Libische amb[as]sade in New Delhi, zegt Gada[fi] dat hij zijn dreigement ten u[it]voer zal brengen als het rec[ht] van veto niet wordt afgesch[aft] of zal worden toegestaan a[an] alle lidstaten van de volkeren[or]ganisatie en als de besluiten v[an] de Veiligheidsraad in het v[er]volg niet met een meerderhe[id] van stemmen zullen worden g[e]nomen. Bovendien kritiseert h[ij] de Verenigde Naties voor h[un] falen de Arabische wereld te b[e]schermen tegen Israël. "W[ij] Arabieren kennen als ge[en] andere natie de onmacht van [de] Verenigde Naties om de vrede [te] bewaren en duidelijke agress[ie] te verhinderen", aldus de Lib[i]sche leider.

Na bijna vier maanden op non-actief

Maradona mogelijk morgen in actie

MADRID — De Argentijnse middenvelder, Diego Armando Maradona, is ongetwijfeld de buitenlandse speler die voor de meeste sensatie heeft gezorgd in de huidige Spaanse voetbalcompetitie, maar de doelverdediger N'Kono uit Kameroen schijnt de speler te zijn, die voor de beste prestaties heeft gezorgd. Bijna veertig buitenlanders spelen dit jaar in de Spaanse voetbalverenigingen. N'Kono uitblinker tijdens de wereldkampioenschappen van het afgelopen jaar, werd voor vrij weinig geld en propaganda gecontracteerd door Español uit Barcelona. Maar sinds zijn start in het Spaanse voetbal wist hij een groot deel van het publiek achter zich te krijen, met zijn spectaculaire en effectieve volle manier om zijn doel te verdedigen.

Er bestaat geen twijfel omtrent de kwaliteiten van Maradona, maar de jeugdige topscorer lijdt sinds december van het vorig jaar aan geelzucht, en nog steeds wacht men zijn terugkeer af in de gelederen van Barcelona. De kans is nogal groot dat Maradona morgen weer op het speelveld verschijnt, samen met zijn landgenoot Cesar Luis Menotti die als nieuwe trainer werd aangetrokken. Volgens zijn eigen verklaring, verkeert Maradona op dit moment in een goede conditie. Samen met Bernd Schuster is Maradona, beiden met zes doelpunten, nog steeds topscorer bij Barcelona.

Voor wat betreft de prestaties van Schuster zijn vele voetbalkenners van mening dat zijn prestaties nog net de vijftig procent halen. In ieder geval is men in Spanje de mening toegedaan dat de Westduitser zich niet waar maakt voor de vele miljoenen peseta's die hij verdient.

Vermoedelijk zal ze aanwezig zijn in Edmonton

Nadia Comaneci bezig aan "come-back"

DEVA (ROEMENIE) — De Roemeense turnster Nadia Comaneci die in 1976 voor een ware sensatie heeft gezorgd tijdens de Olympische Spelen in Montreal, is bezig aan een come-back. In een sport waar 21 jaar de leeftijd van afhakken betekent, is het bijna onmogelijk te overzien hoe ver zij dit keer zal komen. Nadia heeft zelf tegenover de pers verklaard, dat het erg moeilijk is om het verloren terrein terug te winnen. "Ik weet dat ik geen 15 jaar meer ben", verklaarde Comaneci tijdens een korte pauze gedurende haar training in het gymnastisch centrum in Deva.

Nadia Comaneci, winnares van vijf gouden medaljes tijdens de Olympische Spelen in Montreal, is van plan om haar entree in de top van het wereldturnen te wagen tijdens de Universitaire Spelen in Edmonton, Canada, gedurende de komende zomer. Verder verklaarde de nu bijna 22 jarige turnster dat zij niet van plan is om deel te nemen aan de wereldkampioenschappen, die dit jaar in de hoofdstad van Hongarije gehouden zullen worden. Wel zal zij nog dit jaar uitkomen tijdens enkele demonstratiewedstrijden in Japan en de Verenigde Staten.

Op de vraag of zij aanwezig zal zijn tijdens de Olympische Spelen van 1984 in Los Angeles, verklaarde Comaneci zonder aarzelen dat zij niets daarover kan vertellen. "Op het moment kan ik niet verder zien dan Edmonton". Nadia Comaneci weegt op het ogenblik 47 kilo, nog steeds boven het ideale turngewicht en heeft een lengte van 1 meter 63. Nadia's grootste probleem van het moment is om het gewicht, dat zij gedurende 1982, waarin zij volkomen weg is gebleven van het turnen kwijt te raken. „Ik train op het ogenblik vier uren per dag en voel mij fysiek ben ik in uitstekende conditie". Gedurende de afgelopen tw[ee] weken heeft Nadia Comane[ci] samengewerkt met de ploeg d[ie] zich aan het voorbereiden voor de Olympische Spelen v[an] Los Angeles. Volgens Mar[ia] Simionescu, trainster v[an] Comaneci, is er geen sprake v[an] een werkelijke terugkeer. "Soms doet men twee stappe[n] terug om slechts meer kwaliteit [te] winnen en met frisse moed do[or] te gaan. Als Comaneci [in] Edmonton van de partij is, dat alleen om de eerste plaats te winnen. Het is onmogelijk om haar carriere te riskeren met een slechte terugkeer", verklaarde Simionescu.

Jeugd tennis kampioenschappen

WILLEMSTAD — Afgelopen zaterdag werden de semi-finales om de Curaçaose jeugd tenniskampioenschappen 1983 verspeeld. Een 20-tal jongelui wist zich in de finale te plaatsen. Deze zullen nu morgen om 09.00 uur op de banen van Asiento tegen elkaar uitkomen om te bepalen wie in het weekeinde van 8 april op Aruba de kleuren van Curaçao hoog zullen houden tijdens Antilliaanse kampioenschappen.

Het programma voor morgen is als volgt: 09.00 uur: Nannette Lanschot — Esther Verspuy; Patricia Dijkhuizen — Annett[e] Coffie; Abigail Paula — Ratn[a] Agard; Solange Simon — Monique Russel.

10.00 uur Tino Minguel — Marcel Verspuy; Dick van de Net — Stephen Coffie; Richard Chapman — Kevin Jonckheer[e]; Elmar Gerth — Patrick Brandt.

11.00 uur Ingrid Gonesh — Paolo Lemmers; Zabdiel Wiesk[e] — William Ramhorst.

Na de laatste wedstrijd [ont]vangen alle finalisten [...] aandenken, aangeboden door [de] Curaçaose Lawn Tennis Bond.

WEEKEND HIGHLIGHTS

BIBLIOTHEKA ...

DOCUMENTATIECENTRUM ...

FRANCAISE ...
14.00-18.00 uur

BUREAU VOOR LEVEN...
EN ...
DEN ...
612... / 6124...
den 07.30 ...

JEUGDBIBLIOTHEEK ...
maandag en donderdag ...
14.00-18.00 uur; ...

HARRIS GALLERY ...

UNIVERSITEIT ...
20.00 uur Concert met Harold ...

Curacao zal ook onder druk komen

Veel voorwaarden gesteld voor beginselafspraken RTC

DEN HAAG — **De deelnemers aan de Ronde Tafel Conferentie in Den Haag hebben gisteren enkele beginselafspraken gemaakt. Daar zitten echter nog een hele reeks voorbehoudens aan vast. Zo zal er niets definitief worden zolang het totale pakket van afspraken niet te overzien is of acceptabel wordt geacht door de hele conferentie.**

Andere punten moeten nog nader worden uitgewerkt en op grond van die uitwerking kan pas in een later stadium een definitieve beslissing worden genomen. Dit moet wel gebeuren vóór het ingaan van de status aparte van Aruba op 1 januari 1936 aangezien anders die aparte status niet kan doorgaan. Bij een verwerping van een deel van de principeafspraken dreigt de hele RTC te mislukken. Toch is iedereen het erover eens dat er gisteren wat meer schot is gekomen in het RTC-beraad. Of dat vandaag vruchten zal afwerpen is afhankelijk van het beraad dat vanmiddag van start is gegaan. Aruba wil op economisch terrein vooral zo vrij mogelijk zijn maar was aanvankelijk bereid op monetair gebied nauw samen te werken met een gezamenlijke munt met de andere Antilliaanse eilanden. Nederland stelde echter enkele minimale voorwaarden vast voor de invulling van de woorden "hecht en duurzaam": douane-unie; gelijke maatregelen voor economische bescherming; vrij verkeer van goederen, beroepspersonen en kapitaal; via de belastingfaciliteiten mag er geen concurrentievervalsing plaatsvinden en de begrotingspolitiek op de eilanden moet gelijk lopen. Die zijn samengevat in zeven punten opgesteld in een nota van professor Hans Weitenberg.

WIKKEN

Na lang wikken en wegen gaf MEP-leider Betico Croes toe aan die punten, echter op voorwaarde dat Aruba zich niet gebonden hoeft te voelen aan een monetaire unie met eendezelfde munt. Volgens Croes kan daarmee negagaan worden waar de negatieve invloeden vandaan komen voor de economie van het eiland. Er mag dan wel hecht worden samengewerkt, zo zei hij., maar een boedelscheiding (inclusief eigen goud- en deviezenvoorraad), een eigen centrale bank en een eigen staatsbalans bieden voldoende ruimte. Doordat de Arubaanse boedel volgens de MEP gescheiden moet worden, wordt de eigen munt en de eigen goud- en deviezenvoorraad gedekt, aldus Croes.

Don Martina zei dat zijn situatie van hecht en duurzaam samenwerken is uitgegaan van één muntstelsel. Of datzelfde doel gehaald kan worden met twee munten is voor hem nog onbekend. Daarover wordt nader onderzoek verricht door onpartijdige deskundigen die ook voor de RTC-werkgroep studie op dit vlak hebben verricht (zoals vertegenwoordigers van de Nederlandse Bank en IMF).

Martina zelf vreest voorlopig dat de hechtheid misschien wel wordt gehaald in de nieuwe situatie maar dat van de duurzaamheid niet veel overblijft. Ook niet al wordt de muntpariteit aangehouden tussen de twee nieuwe landen. Van groot belang wordt wel geacht dat er een economische unie komt ondermeer met een gelijk buitentarief, vrij verkeer van personen, kapitaal en goederen, een uniforme winstbelasting en andere fiscale faciliteiten. De laatste jaren heeft de onzekerheid daarover voor de toekomst geleid tot een teruglopende belangstelling van investeerders in de eilanden.

Nu kan hen worden voorgehouden dat de economische markt na een Arubaanse afscheiding aaneengesloten blijft; in wezen voor alle zes eilanden maar de facto in de regel voor de drie Bovenwindse en de drie Benedenwindse eilanden apart.

GEEN MOEILIJKHEDEN

Nederland heeft met de nieuwe constructie geen moeilijkheden. Er moet volgens Lubbers een mate van samenwerking zijn die voorkomt dat de eilandelijke overheden elkaar onheus gaan beconcurreren. Er moeten ook een aantal gebieden van gemeenschappelijk beleid worden opgesomd. Daarnaast moet er een marge zijn van vrijheid van economisch handelen voor de partners in die samenwerkingsvorm. Daar waar deze vrijheid niet direct in het geding is, bijvoorbeeld bij zaken over personen, bestaat ruimte voor een eigen beleid, aldus Lubbers. Nederland gaat ervan uit dat bij aanvaarding van de zeven genoemde punten een gezamenlijke munt meer logisch is maar heeft er ook geen moeite mee als Aruba toch met een eigen munt wil komen onder die omstandigheden: "Dan zeggen wij oké, als dat de samenwerking maar niet schaadt", aldus de RTC-voorzitter. Voorts is in principe afgesproken dat eventuele natuurlijke rijkdommen in de toekomst toevallen aan het eiland waar ze worden aangetroffen en niet meer aan de gezamenlijkheid zoals nu het geval is.

RTC-NIEUWS
door: Frans Heiligers

VENEZUELA

Door de overige vijf eilanden is aan de hand van documentatie uitgelegd dat Aruba een stuk continentaal plateau heeft gekregen van Venezuela bij de onderlinge grensafbakening tussen Venezuela en het Koninkrijk der Nederlanden enkele jaren geleden. Dat werd mogelijk doordat Bonaire een deel van de zee aan de kant van Bonaire prijsgaf. Dat offer verplicht Aruba bij eventuele opbrengsten bij exploitatie van bodemrijkdommen om de andere eilanden niet over te slaan. Dat leidde tot de tweede beginselafspraak op dit punt en namelijk dat om historische redenen die anderen nu ook mogen delen in de eventuele exploitatiewinsten. Een verdeelsleutel daarover moet nog worden opgesteld. Er is nog geen accoord bereikt over de beheersvorm van die rijkdommen.

SERIEUS BREEKPUNT

Een serieus breekpunt is nog altijd het idee van een unieparlement, wetgevend lichaam van Aruba en de Antillen-nieuwe stijl. Aruba wil dat college slechts adviserende bevoegdheden geven. Don Martina vreest dat de grond van de parlementaire democratie daarmee om zeep wordt geholpen omdat de unieraad van ministers in feite dan bij decreet kan gaan regeren, aangezien het parlement zeer beperkte bevoegdheden heeft. De andere deelnemers vinden ook dat het parlement wetgevende competentie moet hebben, inclusief Nederland. Curacao staat op uitvoering van het unieverdrag zoals vervat in het rapport van de Commissie van Zeven.

JANUS

Nederland heeft een nota van de subcommissie-Janus ingebracht waarin een ingewikkeld systeem met vetorecht wordt geïntroduceerd via het stemmen in eilandsblokken. Dit wordt door Martina als onwerkbaar bestempeld. Hier blijken de standpunten vooralsnog mijlenver uit elkaar te liggen. Er zijn nog meer beginselafspraken gemaakt, zoals op het terrein van de luchtvaart, de scheepvaart, de sociale verzekering etcetera. Het solidariteitsfonds moet nog helemaal ter sprake komen.

Op enkele kardinale punten waarover nog geen overeenstemming bestaat, zal nader overleg nodig zijn. Het is niet slechts de uitwerking van wat technische aspecten. Daaromheen moet ook nog politiek beraad gevoerd worden. Daarvoor hoeft niet een nieuwe RTC opgeroepen te worden zei de voorzitter. Hij beschouwt de huidige RTC als een laatste. Een accoord over deze punten is wel vereist voor dat de status aparte in 1986 van kracht wordt en de onafhankelijkheid van Aruba in 1996. Het gaat hierbij om drie punten, te weten: bodemrijkdommen, de boedelscheiding, en (technische aspecten van) een eigen Arubaanse munt. Er wordt voorgesteld dat dit door een stuurgroep zou worden aangepakt. De centrale regering wilde die naam veranderd zien in een coordinatiecommissie omdat de bewindsleden zich geen commissie kunnen permitteren die hen de wet voorschrift. Zij dragen er de politieke verantwoordelijkheid voor. In die commissie zitten een vertegenwoordiger van Nederland, een van Aruba, een van Curacao en een van het Land, die daarbij overeenstemming moet zoeken met Bonaire en de Bovenwinden.

Lubbers noemde het stuk dat vanmiddag werd overhandigd aan de plenaire vergadering "het beslissende document". Verwacht wordt dat Nederland daarmee druk zal gaan uitoefenen op zowel Aruba als op Curacao om tot een eindvergelijk te komen. De hoofdrolspelers op deze RTC, te weten Croes, Martina en Lubbers hebben zich vooralsnog weinig optimistisch uitgelaten over de afloop ervan.

Niet te snel, maar te laat onafhankelijk geworden

Den Uyl: Suriname geen les voor Antillen

WILLEMSTAD — **Suriname is niet te snel, maar te laat onafhankelijk geworden, zo heeft ex-premier drs Joop den Uyl tegenover NRC/Handelsblad verklaard. Naar zijn mening zijn de gebeurtenissen in Suriname alleen mogelijk geweest doordat het land te lang buiten de internationale ontwikkelingen heeft gestaan.**

Het gesprek werd gevoerd in verband met de Ronde Tafel Conferentie (RTC) in Den Haag over de toekomst van Aruba. In verband daarmee wordt vaak de vraag gesteld welke les Nederland uit de coup in Suriname en de bloedige nasleep daarvan moet trekken voor de onafhankelijkheid van de Nederlandse Antillen. Volgens Den Uyl, in antwoord op deze vraag, zijn de gebeurtenissen in Suriname de prijs van een te lang volgehouden parochiale, patronale ontwikkeling. Als Suriname eerder onafhankelijk was geworden had het zich rekenschap moeten geven van de nieuwe stromingen in de wereld en had het land zich wellicht anders ontwikkeld. Den Uyl heeft als premier Suriname in 1975 naar de onafhankelijkheid gevoerd en nog niet zo lang geleden als vice premier in het tweede kabinet Van Agt ook de Antilliaanse zaken behartigd. Hij krijgt nu vaak het verwijt te horen aldus redacteur Frans Kok van NRC Handelsblad, dat de coup en het wegvallen van de democratie zijn schuld zijn, omdat hij de onafhankelijkheid in een geforceerd tempo heeft doorgedrukt. Volgens Den Uyl is het onzin te beweren dat Suriname te snel onafhankelijk is geworden. Het is voor hem nog altijd het schoolvoorbeeld, van een systematische en snelle voorbereiding van een land naar onafhankelijkheid, nadat een democratisch gekozen meerderheid zich ervoor had uitgesproken. Voor het onafhankelijkheidsproces van de Antillen kunnen we dan ook geen enkele negatieve les daaruit trekken. Aldus ex-premier Den Uyl, fractieleider van de Partij van de Arbeid in de Nederlandse Tweede Kamer.

Suriname, zo vervolgde hij het gesprek met NRC/Handelsblad, was "toch nog sterk parochiaal en provinciaal". Het had nog iets van de Hernhuttergemeente, de filantropie, restanten van het kolonialisme en de gemoedelijkheid, ja, die heel sterk. Op Curacao daarentegen kwam in mei '69 de uitbarsting in Willemstad, de opstand die Frente aan de macht bracht. Zonder die schok, die Suriname nooit heeft gekend, zou de opkomst van de MAN, de socialistische partij van de huidige Antilliaanse premier Martina ondenkbaar zijn geweest. En daarmee de sterk vernieuwende en tegelijk stabiliserende rol van de sociaal-democratie op Curaçao. Ik durf daarom de uitspraak aan dat de gebeurtenissen in Suriname alleen mogelijk zijn geweest doordat het land te lang buiten de internationale ontwikkelingen heeft gestaan".

Den Uyl geeft toe, dat zijn standpunt wat betreft de onafhankelijkheid van Aruba en de overige Antillen in de loop der jaren aanzienlijk is opgeschoven. In keerpunt '72 van zijn PvdA heette het nog dat zowel Suriname als de Antillen binnen vier jaar onafhankelijk moesten worden. Een aparte status voor Aruba, los van Curacao, maar nog binnen het Koninkrijk was voor de PvdA toen een onaanvaardbare gedachte. Den Uyl zegt later tot de conclusie te zijn gekomen, dat als Aruba er inderdaad echt op staat zich af te scheiden van Curacao, "wij dat niet moeten tegenhouden". Maar men mag daaraan wel een paar eisen stellen. Daarom was voor de achtereenvolgende kabinetten het richtsnoer dat er een echt en duurzaam samenwerkingsverband moet komen tussen Aruba en de overige vijf eilanden.

Aan het slot van het gesprek stelt Den Uyl wel vast, dat "de onafhankelijkheid van Curacao nu eenmaal niet voortdurend op de lange baan (kan) worden geschoven. "Trouwens Den Uyl merkt in zijn gesprekken met Don Martina "dat ook hij dat heel goed beseft".

CHA-gids verschenen

WILLEMSTAD — De Caribbean reporter heeft in zijn februari-nummer een kopersgids opgenomen waartoe de Caribbean hotel association, CHA, verleden jaar heeft besloten. Dit als service aan zijn leden. Caribbean reporter is het orgaan van de CHA. De gids is een coproductie geworden van de Caribbean publishing company, welke op de Kaaiman eilanden is gevestigd met de CHA. De eerste oplage van 30 duizend exemplaren wordt gratis op de post gedaan naar de agentschappen in de VS en Canada. Onder de A treft men onder meer de ALM aan waarvan de gegevens in vergelijking met andere ondernemingen aan de karige kant zijn met zijn adres, het telegram-adres en de mededeling dat dr V. Marcha belast is met de marketing.

Drie Curacaoenaars op Guadeloupe gearresteerd

BASSE-TERRE/(GUADELOUPE) — Drie Antillianen uit Curacao zijn donderdag op het Franse eiland Guadeloupe gearresteerd, nadat zondag drie kilo cocaine in beslag was genomen die zij aan wal hadden gebracht op een strand van het Franse deel van St. Maarten. Dat is van justitiele autoriteiten vernomen in Basse-Terre, de hoofdstad van Guadeloupe.

De cocaine kon in beslag worden genomen na een lang onderzoek, waarbij werd samengewerkt tussen de gendarme op het Franse deel van St. Maarten en de politie op het Nederlandse deel van het eiland. De drie gearresteerde Antillianen zouden tot een bende drugsmokkelaars behoren, die cocaine van Colombia via St. Maarten naar Curacao en de VS vervoeren. Op het Nederlandse deel van St. Maarten zijn nog drie verdachten aangehouden.

Vliegerwedstrijd in Kustbatterij

WILLEMSTAD — De Fundashon Union den Kustbatterij FUDK houdt op zondag 13 maart een vliegerwedstrijd in Kustbatterij, van negen uur 's morgens tot twaalf uur 's middags. Er zijn prijzen voor de mooiste, de origineelste en de grootste vliegers die de lucht ingaan. Ook kunnen er — tegen betaling van twee gulden per stuk — foto's genomen worden. Er zijn verschillende lekkernijen te koop zoals Johnny cakes, kala, popcorn, gebak, kauwgom en drop, limonade en juice, elk voor vijftig cent per stuk.

Ingezonden stuk

Watapanaschool

GRAAG WILLEN we een en ander verduidelijken rond de Watapanaschool en zijn oudercommissie, waarover onlangs in de krant werd gepubliceerd, voor welke aandacht wij dankbaar zijn. Vroeger was wegens het een en ander de directie van de Dominicusschool hier ter plaatse niet bereid om de school onder zijn hoede te nemen daar de Watapanaschool een onafhankelijke richting wenste vanwege het feit dat genoemde school de enige BLO (thans BO) school is op Bonaire in de zin des woords. Toen heeft men zich gewend tot de SGB die zich wel bereid verklaarde om de Watapanaschool hierin bij te staan. Onafhankelijk wilde de Watapanaschool zijn, zodat zij ongeacht geloofsovertuiging en dergelijke kinderen wilde opnemen. Feit is als ik me niet vergis dat de Watapanaschool al sinds 6 jaar 5 of 6 oudercommissies heeft gehad, welke thans een nieuwe structuur heeft aangenomen ten aanzien van de oudercommissie, maar niet ten aanzien van de SGB. Bekend is me echter niet al hoeveel jaar de Watapanaschool met de SGB samenwerkt. Voor zover ik weet over alle jaren dat ik bestuurslid ben geweest zoals voorzitter, penningmeester hebben de gekozen Watapanaoudercommissies altijd ten opzichte van de leden afzonderlijk gewerkt. Wel is het waar dat vroeger in de eerste jaren de oudercommissie uit zeven man bestond maar naar gelang de zaken zich voordeden en door het verdwijnen van de belangstelling liep het aantal leden terug tot 5.

Zoals vernomen is, is de Watapana school een openbare school geworden zoals de Beatrixschool dat is.

Het bestaand ziet er nu als volgt uit: voorzitter J. Cicilia, secretaresse D. Janga Nicolaas, penningmeester Ch. J. Hellmund, le 2e commissaris J. Landwier en mevr D. Antoine.

CHARLES JOSEPH HELLMUND

Van redactiewege ingekort

Ingezonden

Paniek

HET IS VAN het grootste belang dat men zelfs onder de moeilijkste omstandigheden het hoofd koel houdt. Paniek staat een funktioneren van het gezond verstand in de weg. Onze toeristenindustrie bevindt zich dezer dagen in de moeilijkste situatie sinds haar ontstaan. Het gaat overal in de wereld slecht.

De Amerikanen zeggen "Tourism is a fickle bussiness". Dit woord "fickle" duidt op een positie die niet zo sterk staat. Op dit moment betekent het bijna wankel. Het grootste probleem voor iedere reisbestemming in de wereld is dat men ter plaatse geen greep heeft op de omstandigheden die het slagen van deze industrie voor deze bestemming bepalen.

Er zijn een aantal vereisten die voor alle bestemmingen gelden maar voor de rest speler ook zeer verschillende zaken een belangrijke rol. De belangrijkste voorwaarde voor het aantrekken van toerisme is dat men in de potentiele markt over reisdeviezen beschikt. Nu de overheid in Venezuela maatregelen genomen heeft op het gebied van de deviezenvoorziening is het reizen voor de gemiddelde Venezolaan tweemaal zo duur geworden. Maar men moet er wel rekening mee houden dat dit ook duidelijk het doel was van deze overheidsmaatregel. Ook heeft gen hij in het buitenland koopt gaat twee keer zoveel kosten als voor het verbod op de vrije uitvoer van gelden. Dit is evenzeer de bedoeling van de overheid.

Met de onvoorstelbare grote inkomsten die Venezuela sinds 1974 heeft verdiend heeft men een log ambtelijk apparaat en een industriepark opgebouwd die beiden kapitalen verslinden en niets opbrengen. Ondertussen vloeiden enorme bedragen naar het buitenland voor de aankoop van luxe goederen en beleggingen in onroerende goederen zoals bijvoorbeeld in Miami.

Sommige deskundigen zijn van mening dat men in Venezuela deze maatregelen twee jaren geleden al had moeten nemen. Men gelooft dat het in zekere zin al te laat is. Uit het een en ander volgt dat de economische situatie in Venezuela eerder slechter dan beter zal worden.

Onder deze omstandigheden is goede raad duur. Er bestaan niet veel mogelijkheden. Er vallen rake klappen en er zullen nog veel meer rake klappen vallen. Waar wij wel rekening mee moeten houden is dat de overheid in Venezuela op dit moment doet wat voor de belangen van hun land noodzakelijk wordt geacht. Dat een maatregel ons pijn doet zal hen een zorg zijn.

Er blijft voor ons niet veel ruimte over om te functioneren. Wij hoeven ons niet belachelijk te maken. "Dont ad insult to injury". Indien wij in staat zijn om onze hotels een goedkopere prijs te bedingen en de handel is in staat haar prijzen scherper te stellen of een speciale korting te geven dan heeft dit zin. Maar om nu een speciale campagne op te zetten in de publiciteit via massamedia om reizigers aan te trekken uit het zo beproefde Venezuela is absoluut stupide. Het os net alsof wij onze eigen belangen niet meer onderkennen.

De overheid die de deviezenvoorziening beheerst, beheerst ook de luchtvaart. Als de genomen maatregelen niet voldoende effect sorteren en het lukt ze te omzeilen dan zal de overheid nog strengere maatregelen treffen. Mooie leuzen en bon mots in de publiciteit helpen geen zier.

SIEGFRIED W. RIGAUD.

La Union: Brionplein fontein lachertje

WILLEMSTAD — Voor het Informatiecentrum op Awasa oftewel Brionplein staat een fontein. Maar daar heeft niemand iets aan, noch de toeristen noch de plaatselijke bevolking, zo stelt de Wiriwiri-rubriekschrijver van La Union vast. De fontein heeft namelijk geen kracht zodat de straal een belachelijke indruk maakt. En dan praten we niet over de fontein in het Wilhelminapark, aldus La Union.

Remitido

Tempu ta ma[he]

ULTIMO ANJANA[...] tende for di boca di hopi ku kos ta malu. E anja [...] tende for di boca di [...] hende ku kos ta malu. E[...] ponemi kuminsa pensa [...] mente i ma kuminsa ana[...] tempu malu na Korsow. [...] ga na algun konklushon [...] interesante. Durante e [...] 13 anjanan ku a pasa [...] sando na 1969, ningun an[...] sigi ningun instansha no [...] mas ku kos ta bon. Gobi[...] pronostica tur anja komo [...] esnan ku bai analisa Alg[...] Beschouwingen, di Presup[...] di Korsow, ta hanja ka[...] anja e frase:

DONKERE WOLKEN [...] KEN ZICH SAMEN etc.

Si bo analisa e diferent[...] cursonan di fin di anja [...] tando for di 1969, e frase [...] NOS BAN HALA FAHA[...] tin un luga dominante. De [...] curso di Sindicatonan, [...] nan ta spera ku e anja aki [...] lo por logra algu miho pa e[...] trahador, bisando asin[...] direktamente ku e anja a[...] nan no a logra masha kos. [...] e anja aki 1983, si a bati [...] pasobra si den anjanan a[...] toch bo tabata hanja algun[...] de ku tabata optimista, e[...] aki ta hende ku ta pessimi[...] ma topa.

Esaki a ponemi a[...] profundamente e tempu [...] ku nos ta den i ma jega [...] konklushon ku kos ta mal[...] de, pero mi ke un hende ju[...] pa mi hanja sa ta na kwa [...] mester pone mas atenshon.

Atanan aki:

1. E homber ku semper a [...] lomitu, i ku awor mester [...] tenta su mes ku bisre[...] "KOS TA HOPI MALU"
2. E homber ku semper a [...] carni di soppi pa bistec, [...] awor tin ku kontenta su m[...] saldinchi ta bisa:
KOS TA HOPI MALU
3. E HOMBER ku semp[...] lora ku su saldinchi i su b[...] pero ku awor ta deses[...] pasobra ni eseinan e no [...] kumpra mas ta bisa:
KOS TA HOPI MALU

Aki bo ta mira ku kos ta [...] berdad, pero nos problema [...] ta, pa Dios duna nos sabi[...] pa sa kwa dje malunan [...] nos mester duna prior[...] Pasobra aworaki ta e ka[...] tur tres homber, ta hanja [...] nan malesa ta esun di m[...] nesto pa nos Pais. By the [...] nan a pospone kampeona[...] Fedeprof, ba tende?

OSWIN C. BEHIL[...]

Burgerlijke stand

WILLEMSTAD — GE[...]REN: 21 febr. Mardyan M[...]nus; 26 febr. Siegfried [...] Lourens; 18 febr. Radinka [...]nicia; 19 febr. Angelic Arna[...] 22 febr. Jennifer Piar; Rich[...] Elizabeth; 23 febr. Igmaar[...]bertus-Ocalia; 24 febr. Elb[...] Jack; 23 febr. Juliska Est[...]ta; 21 febr. Farachmie La[...] 26 febr. Michael Maduro-Lohuizen; 23 febr. Jurva[...] Thielman; 26 febr. Crist[...] Corasol-Balentien; 24 febr. [...]gaira Karel; 25 febr. Quint[...]gers-Breur; 28 febr. Andre[...]nedo-Conception; 10 febr. A[...]ja Haresh-Nandwani; 27 f[...] Jhuvienne Pedro-Clemenci[...] febr. Shildreine Mulder-F[...]ciscus; 26 febr. Himmel El[...] febr. Sheena van der Ree-W[...]kelman; 19 febr. Jeanu[...] Pieternella; 1 mrt. Rayve[...] Richards-Quirindoongo; [...] febr. Lindomar Peterson; [...] febr. Adviana van Thys; Si[...] Kwieman; 27 febr. Ver[...] Sambo-Fecunda; 24 febr. [...] diño Seferina; 1 mrt. Vurg[...] Valeriano; 26 febr. Naysha [...]tersz-Jacobs; 25 febr. Lio[...]-Benito; 27 febr. Lisaira Coff[...] mrt. Benjamin Scharbaai; [...] febr. Nicole Wout; 26 febr. [...]rick Lodowica; 27 febr. Ger[...] Martha; 19 febr. Etienne S[...]bo; 28 febr. Erik Jacobus; [...]genella Winklaar; Ayy Ku[...] Lieuw; 2 mrt. Paul Taff[...] Thielman; 28 febr. Kenn[...] Dollison; 26 febr. Vern[...] Franklin-van Eiter; 11 nov. [...] Michaira Ramazan-Koots[...] mrt. Raydel Pieternella-M[...] 27 febr. Susana Vieira da [...] Quintal da Silva; 2 mrt. Ma[...] Susebeek-Grevink; 24 febr. [...]rich Winklaar-Suares; 28 f[...] Fadil Merce; 2 mrt. Michell [...]to-Doran.

[P]rogramma rond bezoek Duitse theologe

[T]hemadag rond geloofs-[b]elijdenis Dorothee Solle

[W]ILLEMSTAD — Bij [gel]egenheid van het bezoek van [de] Duitse politieke teologe [Dor]othee Solle is een [pro]gramma opgesteld met [ond]er meer een open bijeen-[kom]st in het Coral Cliff beach-[hot]el voor zaterdag en een [lez]ing in de universiteitsaula [woe]nsdagavond. Zij kreeg [inter]nationale bekendheid door [haa]r politieke, avondgebeden [sam]en met haar man Fulbety [Ste]ffensky. Hij was Benedic-[tijner] monnik maar werd later [pro]testant. Voor Dorothee Solle [is] dit haar tweede huwelijk. [Va]n haar is onder meer ver-[sch]enen Politieke theologie, dat [dat]eert uit 1971.

[Zi]j is in 1929 geboren en [stu]deerde klassieke filosofie [en] vervolgens theologie en [Dui]tse letteren. Zij is gepromo-[vee]rd tot doctor in de filosofie. [Va]n een eerder boek [Plaa]tsbekleding — een hoofd-[stu]k theologie na de dood van [God] verschenen verschillende [ver]talingen en het beleefde de [zes]de druk.

[W]at haar programma betreft: [d]insdagavond 19.30 uur in [Ta]marijn: lezing met dias van [Mr.] Jennersstrom, Luthers pre-[dik]ant in Paramaribo; woensdag: 10.00 tot 15.00 uur in Tamarijn: ontmoeting met pastores, een lunch en een lezing over If life freazes, a theological reflection, andere belangstellenden zijn welkom. Melding bij ds Rob van Buiren (tel.: 78194) of ds Paul Saraber (tel.: 43070) 's avonds om 20.30 uur in de UNA-aula lezing: Justice is the name of God. Iedereen is dan hartelijk welkom.

Vrijdag is er, weer in de Tamarijn, een ontmoetingsavond met Dorothee Solle met gelegenheid tot gedachtenwisseling. Deze bijeenkomst begint om acht uur. Zaterdag is een open dag, in Coral Cliff, welke om tien uur begint en tot vijf uur 's middags voortduurt. Men verwacht jong en oud. Thema is een geloofsbelijdenis zoals dit door Dorothee Solle is opgesteld. Er moet entree betaald worden. Voor vervoer wordt gezorgd. De bussen vertrekken om negen uur bij Tamarijn en om kwart over negen van de Emmakerk en om half tien van Julianadorp, bij de ingang. Men moet zich aanmelden bij genoemde dominees.

In deze geloofsbelijdenis komt onder meer de zinsnede voor: Ik geloof in Jezus Christus, die opstaat in ons leven zodat wij vrij worden van vooroordelen en aanmatiging van angst en haat en zijn revolutie voortzetten op weg naar Zijn rijk. Een ander citaat: Ik geloof aan de rechtvaardige vrede., die mogelijk is aan de mogelijkheid van een zinvol leven voor alle mensen aan de toekomst van de wereld van God.

"Kleine Prins" op Radio Hoyer

WILLEMSTAD — In verband met de Kinderboekenweek treedt de Curaçaose deklamator Stanley Cras morgenochtend op in het kinderprogramma Floresiya Hubenil van Mevr. Mildred Domacassé op Radio Hoyer 2, tussen 10 en 12 uur. Dan leest hij fragmenten uit E prens chiki, die kort geleden in het papiamentu is verschenen. Zoals bekend is Le petit prince van Antoine de Saint-Exupéry één van de belangrijkste kinderboeken.

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS

tot 10 woorden

F. 5,50

Elk woord meer f. 0,25

UITSLUITEND A CONTANT!



TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

STATIONWAGON TOYOTA Corolla 1980, full equipped voor fl. 7.000,-, i.z.g.s.; 2 Pekingneesjes fl. 400,- p.st., Pto. Ricoweg 215.

UN PONTIAC Grand Prix 1975, den bon condishon, full automatic, pa motibu di viaje, Eridanusweg 3, tel.: 37032.

2 MAST TOURZEILJACHT "Nantuckel Clipper", yawl getuigd, nieuwe zeilen, 5 slaapplaatsen, pantry, toilet, ingebouwde dieselmotor, vele accessoires, tel.: 76551.

TOYOTA COROLLA, bouwjaar 1977, goede conditie, automatic versnellingsbak, vraagprijs fl. 3.800,-. Inlichtingen tel.: 82571.

1 DODGE DUMPTRUCK 1974, model D-600, 6 yrd. capacity, z.g.a.n. Info.: tel.: 79079.

PONY LIFTBACK 1981, Kaminda Hidasta 6.

WEGENS VERTREK: Datsun 120Y, bj. 1978, tel.: 672800.

WEGENS VERTREK per eind mei: Lada 1600, bj. '80, i.z.g.s., NAfl. 3.800,-. Adres: Oberonstraat 6, tel.: 54502.

1 SURFPLANK COMPL. +2 zeilen, fl. 950,-, in goede staat, 1 1/2 jr. oud, tel.: 80975.

PONY, bj. '79, fl. 2.500,-, kontante betaling, vrijdag ná 15.00 uur op Madeiraweg 8, tel.: 80810.

DAKPANNEN, tel.: 79488 na zes uur.

PEKINGNEES, Ledaweg 7, tel.: 79152.

MAHONIE DEUR en kozijn met sun-tinted ramen. Koopje! Anasaweg 30.

SIMCA 1100 GLS '79, in goede staat, pr. fl. 4.000,-. Te bevr.: Rooseveltweg 373A.

GEDEELTELIJKE INBOEDEL. Te bezichtigen: George Maduroweg 14, vrij.: 4-6.30 uur pm, zat.: 9-11 uur am.

TOYOTA STARLET 1980, El Salvadorweg 25, tel.: 81780.

SUZUKI JEEP, 1 jaar oud, 7.500 miles, fl. 8.800,-, financiering mogelijk, tel.: 79357, Snipweg 18.

WANDMEUBEL KOLONIALE stijl bestaande uit 3 elementen; kinderwagen tevens reiswieg; airco Carrier 7.500 BTU, Maracaweg 2, Santa Rosa, tel.: 671020.

KOOPJE: BRISA '79, in goede conditie, fl. 1.800,- cash; Mazda 808 Stationwagon, bouwjaar '77, fl. 2.500,-, Maastrichtstraat 12.

2 TOUR/SPORTFIETSEN trommel+3 versnel., vr.-pr. per stuk fl. 495,-; vloerkleed 2x3 m., vr.-pr. fl. 480,-; schrijftafel+kruk, vr.-pr. fl. 95,-; klassieke 2-persoonsbank vr.-pr. fl. 700,-; elektrische grasmachine vr.-pr. fl. 75,-, tel.: 672921.

SET DI kamber: cama, cashi, kaptafel, nobo trahá, tel.: 615753.

UN AUTOM. wasmachine Hotpoint, 6 mnd. oud, tel.: 53776.

WEGENS VERTREK: ijskast side-by-side fl. 1.000,-; wasautomaat fl. 350,-; stoof fl. 350,-; freezer (groot) fl. 700,-; bureau met kastjes fl. 300,-; div. kleine art. z.a. keuken-app. etc., Hydraweg 16, tel.: 76835.

INBOEDEL O.A. grote ijskast g.n., jaar oud, 220 V; wasmachine 125 V.; compl. 2-pers. slaapkamerameublement, zaterdag vanaf 10.00 uur, Hydraweg 14, tel.: 79134.

UPRIGHT FREEZER General Electric, 15.8 cubic ft., NAfl. 550,-, tel.: 9-4212.

20 FT. POLYESTER zeewaardig zeiljacht met buitenboordmotor, tel.: 81261.

SONY 630 STEREO tape-deck, tapes; 4-door kashi; potted plants; childrens bicycle, tel.: 83834, Blomonteweg 8.

INBOEDEL O.A. wandmeubel; bankstel; koelkast; wasmachine; eethoek; tafel met banken; stoelen; 2-persoonsbedden (1 met ombouw), Artillerieweg 20.

HOUSE SALE: expect returning U.K., all things must go; Toyota 1000 1976 fl. 2.000,-; Toyota Corola Estate 1976 fl. 2.500,-, Veldweg 8, Julianadorp.

CHOPPER BMX 2000, z.g.a.n., fl. 200,-; rubberboot 2.00x1.20 cm met 2 PK Yamaha outboard fl. 750,-; luchtbuks 5.5 m.m. fl. 45,-, tel.: 44206.

LADA 1981 i.z.g.s., tel.: 53617.

DOKA; CB-radio (Realistic); Fujica filmcamera (Super-8), tel.: 77964 tussen 6 en 7 pm.

WEGENS VERTREK: meubilair; keukenartikelen; bedden; porchset enz. enz., Olindaweg 17, tel.: 44470.

WEGENS VERTREK: Honda Civic 1976; kinderfiets, Gaitoweg 18, tel.: 70510.

ANTIEKE KAST, palissander laag buffet, fl. 700,-, tel.: 35625.

LAMPEN; KINDERLAMP; Smirna wandkleed; freezer fl. 100,-; schilderijtjes; pronkstukken (porselein); passpiegel fl. 50,-; stenen plantenpotten, tel.: 35625.

MOOIE BMW motorfiets R-60 in prima staat, Tortugaweg 11, tel.: 83797.

ZEILBOOT SPANKER, lang 6 m. breed, 2 m. + trapeze, t.e.a.b., tel.: 9-4348.

FIAT 128 RALLY, fl. 3.500,-, tel.: 78716.

TOYOTA STARLET, blauw, 37.500 km, fl. 4.200,-; antieke mahoniehouten linnenkast, moet opgeknapt worden, fl. 800,-; bankstel, 3-zits-+2 tweezitsbanken, bruin rib, fl. 1.200,-; tienerkast, hout, fl. 250,-; houten speelgoedopruimbankje fl. 45,-; poppenhuis fl. 50,-; diverse beddespreien resp. fl. 35,- en fl. 25,-; lampen fl. 20,-, fl. 10,-; storage-rekken fl. 60,-; medicijnkastje fl. 25,-; 4 dubbele boekenplanken fl. 25,- p.st.; pedaalemmer fl. 15,-; 2 slowcookers fl. 40,- en fl. 70,-; schilderijen; glaswerk; porselein etc., tel.: 44044, Alexanderlaan 9.

SPAALKAMERSET FL. 600,-, tel.: 89903.

NIEUWE TEKENTAFEL, afm. 80x1.20 cm. met parallel geleider, prijs fl. 450,-. Adres: Kaya Militar 12 (ingang achter Kraamkliniek Rio Canario).

WEGENS OVERCOMPLEET: eetkamerset, i.g.s. (chroom), prijs fl. 850,-; Pick-up GMC 1977, prijs fl. 5.500,-, Kaya Kiwa 26, Schelpwijk.

JAN SOFAT Kavel 46, 1.200 m2 met uitzicht op water, prijs n.o.t.k. Inl.: tel.: 79732.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

KINDER SURFZEIL, tel.: 44206.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

GEMEUB. HUIS/WEEKEND-huis, Spaanse Water vanaf 28 maart, tel.: 671229.

GEM. APPARTEMENT, fl. 600,- p/m., incl. water, tel.: 78059.

HUIS TE huur fl. 400,-, bijkopen van inboedel fl. 5.000, wegens vertrek, tel.: 23488.

VOLL. GEM. appartement in airco, etc., voor een serieus p... soon, met borgsom van 1 mnd. extra. Inlichtingen: 't Valkennest, Valkenweg 17, J'dorp.

UN CAS muebla, tel.: 83890.

GEMEUBILEERD TUINHUIS, tel.: 674452/43019.

SPACIOUS APARTMENT in good neighbourhood, fl. 600,- p.m., one year rent, tel.: 76947.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

TUINHUISJE OF appartement, liefst ongemeubileerd, tel.: 79122 na 14.00 uur.

VOOR NEDERLANDERS gemeubileerde huizen, appartementen en/of oppashuizen, periode 15 juli t/m 9 sept. 1983, telef. opgaven: 79669 na 18.00 pm.

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

EEN DIENSTMEISJE voor 5 halve dagen voor huishouding en koken, tel.: 79187, Bonamweg 25 (Brievengat), Shell-woningen.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

BUILDING MATERIALS: 5 rolls heavy rubberoid; 6 cartons calv. nails (American); 22 meters American tiles; 1 electric meter box San Dewatt; 18' rubberboat with 25 HP motor+trailer, San Miguel 16.

NAAIMACHINE, goede conditie, tel.: 23803.

MAHONIE HOUTEN eethoek, massief; bankstel notenhouten, leer, suède bekleding; 2 pers. opklapbed+bijpassende kaptafel; 1-pers.-bed, grenenhout met lattenbodem, Cumaná 79.

WEGENS VERTREK: GEHELE INBOEDEL W.O: COMPLETE EET—; ZIT— EN SLAAPKAMER; 2-deurs ijskast; volautomatische wasmachine; stoof; stereoset; kleuren tv; prachtige mahonie wandmeubel; naaimachine; sofabed; bureau enz. enz., Bilderdijkstraat 4.

PORCH SALE: Redwood tuinmeubelen; lessenaar; tv z/w; fietsen; telmachine; haardroger; aardewerk; rijstkoker; boekenkast; tennisracket; schrijfmachine etc., zaterdag en zondag 10 tot 13 uur, Schotlandstraat 12, Eagle.

2 AUPING BEDDEN met nieuw-gevoerde schuimrubbermatrassen, Sav. 197.

BABYBOX EN bayautostoeltje, Koningstraat 20.

UN BICICLETA di ehercicio; Olympus Trip camara; diferente articulo di cushina, Camay 18, tel.: 27854.

WEGENS VERTREK: Opel Kadett, in goede conditie, tel.: 23178.

4-IN-1 STEREOSET: cassette, cartridge, recordplayer, radio, with 2 box speakers, tel.: 25996/26007 (after 6), Pitastraat 28.

S.S.C. 26 EPOXY uitvoering (nieuw) NAfl. 1.375,-, compl. met Neil Pryde-zeilen naar keus. TC-39 (z.g.a.n.), compleet NAfl. 1.200,-, windmill-cheetah jumpboard (z.g.a.n.) NAfl. 700,-. Inl.: tel.: 23418.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

2 APARTMENTS, fully furnished; 1 effiency fl. 500,- plus utilities; 1 3 room fl. 900,- plus utilities with maid service, San Miguel 16.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

MEISJE OF dame voor hulp in de huishouding, hele of halve dagen of live-in, Tanki Leendert 168A, tel.: 24633.

DIVERSEN ARUBA

OPPASHUIS GEZOCHT tot 1 sept. Wij verzorgen uw planten en dieren, terwijl u op vakantie bent. Bel V. Wieringen, Oduber Hospitaal, tel.: 24300.

MOSKOU — Vier niet nader genoemde ministers van de autonome republiek Moldavie in het zuidwesten van de Sovjet-Unie hebben een berisping gekregen omdat zij met geld van de staat hun werkruimten te weelderig hadden laten inrichten. Het dagblad Izvestia in Moskou schreef maandag dat de dure meubelen en kunstvoorwerpen in beslag zijn genomen en weggegeven aan o.a. vakantiehuizen. De ministerraad van Moldavie heeft naar aanleiding van de berisping uitvoerende organen gewezen op "deze ontoelaatbare feiten" en aan financiele instanties en banken gevraagd er beter op toe te zien dat er geen geld voor beschikbaar wordt gesteld.

[W]ORLD IN A NUTSHELL

[...] — Pope John Paul II [...] Thursday from an [...] tour of Central [...]d the Caribbean and [...]ld like to go back to [...]torn region. Polish [...]ders, here to prepare [...]s next foreign trip - [...] return to his home[...]ted the Pontiff as he [...] his special jet after [...]om Haiti.

[...]MO, BRITISH [...]A — A flotilla of [...]thtubs lent a festive, [...] air to Queen Eliza[...] arrival Thursday in [...]g and fishing town. [...] sailed over from [...] for a visit aboard the [...]t Britannia and was [...] into the harbor by [...] a dozen motorized [...]tub races are sche[...] July between this [...]000 and Vancouver.

[...]NGTON — US Presi[...]ld Reagan requested [...]n dollars in increased [...]nd training aid for El [...], and left open the [...]ty of sending more [...] military advisers. US House of Representatives' Speaker Thomas P. O'Neill said the President would have trouble getting the funds from Congress.

LIMA — Police killed three people and wounded four others with submachine gun fire and battled strikers with tear gas and water cannon after tens of thousands of workers struck to protest the Government's economic policies. The strike paralyzed public transport and shut down banking, oil, fishing and the construction industries and closed many small businesses.

NICOSIA — The Iraqi Navy sank six Iranian ships as they were entering the Khor Moussa inlet on the Northern tip of the Persian Gulf, the Iraqi news agency said. There was no immediate comment from Iran on the claim, and no independent confirmation was possible.

LONDON — Britain's 204,000 miners have rejected a call for a nationwide strike by a nearly two-thirds majority in defiance of their leftwing leader, Arthur Scargill, according to voting results announced Thursday. Scargill said the union would now change its policy and consult with the state-run national coal board over mine closures - the issue of the strike vote Tuesday.

GAZA, OCCUPIED GAZA STRIP — Former US President Jimmy Carter traveled to the Gaza Strip under heavy Israeli army guard to call on a leading Palestinian figure, while Arab demonstrations against his visit went into their second day. Rashad A-Shawa, Mayor of Gaza city until the Israelis deposed him last year, said the Reagan Administration "has not taken any practical steps" to end the occupation or the building of Jewish settlements.

TEL AVIV — The Jewish Agency's Settlement Department will propose that the Government establish the Jewish settlement of "Upper Nablus" in the occupied West Bank, Israel radio said. The radio said the settlement, West of the Arab city of Nablus, [...]

NEW DELHI — According to North Korea, "US Imperialism" is to blame for most of the troubles of the world, particularly on the Korean Peninsula "where war may be triggered at any time". Vice President Pak Song-Chol spoke on the fourth day of the meeting that is scheduled to end today with a declaration representing the views of the 101 non-aligned members.

LONDON — Prime Minister Margaret Thatcher said that she has appealed to President Ronald Reagan not to resume sales of American arms to Argentina until Buenos Aires formally agrees to end the Falkland Islands conflict. Reports from Washington have said the US is about to resume arms sales to Argentina, interrupted during the Anglo-Argentine war in the South Atlantic.

NEW DELHI — President Reynaldo Bignone of Argentina told the 7th non-aligned summit that his Government wants to resume negotiations with Britain in the dispute over the Falkland Islands.

PALMA DE MALLORCA, BALEARIC ISLANDS — Actress Faye Emerson, former wife of President Franklin D. Roosevelt's son Elliott and of bandleader-pianist Skitch Henderson, has died of stomach cancer at her home in the Majorcan town of Deya, friends reported Thursday. She was 65.

Electronic media in education recommended

The cost of using the electronic media for education is not too heavy, according to Shigenari Futagami. The mass media specialist in the World Bank's Education Department says that the belief that the media is too expensive hinders their use in the schools of developing countries.

Supporting this statement, John Tiffin says that electronic media are getting cheaper and should be integrated into the educational system as teaching tools. A World Bank consultant, formerly with the Organization of American States, Mr. Tiffin predicts in - The Educational use of Mass Media, "In five years' time, it should be possible for a student to have a tiny electric teacher for little more than what will then be the price of a textbook".

Major problems which have kept educators from using mass media are identified by Mr. Futagami: lack of trained managers and insufficient evaluation of projects involving the electronic media. The successful use of mass media in education depends on having the technology ready when the users are ready, on carefully defining the audience, and on clarifying development goals which the media can serve. Long-term planning for using mass media tools should be a priority on the national level.

World Bank projects in Malaysia, Thailand, and the Philippines have stressed the important close connection between educational broadcasting and curriculum improvement. To be truly effective in the classroom, instructional broadcasting programmes must involve and invest in curriculum development. Textbook improvement and teacher training are also essential, according to Mr. Futagami.

Radio appears to be the "great medium of informal education" in less developed countries where local governments cannot provide educational facilities. Mr. Futagami, formerly with the Japan Broadcasting Corporation says that few of the less developed countries have adequate, efficient mass-communication facilities, and often newspapers reach only the elite.

Inexpensive and sturdy radio receivers can be used to stimulate both literate and illiterate people. Mr. Futagami says that perhaps the most important asset of the radio is that a local community, running its own radio station requires relatively low initial investment, and programme content can be made more relevant to the needs and interests of its audience. Network and local broadcasting should be mutually supportive, not competitive or contradictory channels of information.

U.S. STOCKMARKET NEWS

Am.Tel.Tel.	66 3/8 +	5/8	I.B.M.	100 1/4 -	2
Asa Ltd.	64 1/4 +	3/4	I.T.T.	35 1/2 -	1/4
Anacomp	20 5/8 -	1/8	K.L.M.	62 1/4 -	1
Beatrice Fds.	24 5/8 -	3/4	Merck	87 3/8 -	3/8
Burroughs	45 1/4 -	3/4	Motorola	104 1/4 -	3 1/8
Comsat	76 3/8 +	3/8	N.C.R.	102 -	1 3/4
Coca Cola	49 3/4 -	1 7/8	Pepsico.	35 +	1 1/8
Disney	77 1/2 -	1/8	Pogo Prod.	22 1/2 +	1/4
Dome Mines	17 1/8 +	1/8	Royal Dutch	36 3/4 +	1/2
Dupont	41 3/8 +	1/8	Schlumberger	42 1/4 -	1 3/8
East.Kodak	85 3/4 +	1/4	Shell Oil	38 3/4 -	1/4
Fluor	21 1/2 -	1/8	Sears	34 5/8 -	3/8
Ford	39 7/8 -	5/8	Union Pac.	48 +	1 3/8
Foster Wheeler	14 1/8 +	5/8	U.S. Steel	23 1/2	unch
Genl.El.	103 -	2 5/8	West.El.	46 1/2	3/4
Genl.Motors	69 1/2 -	1 5/8	Xerox	39 5/8	7/8
Dow Jones	1.120,84 -	11,80	Gold	431,00 +	6,80
Six months tsy bills		8,75%	Silver	11,13 +	0,44

AMSTERDAM

A.B.N.	361,50	Philips	38,30
Akzo	52,80	Robeco	267,00
Heineken	128,10	Rolinco	250,80
Kon.Olie	98,00	Unilever	203,50

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
INVESTMENT DEPARTMENT [...] 612511 - 612991

DE NOTERINGEN VOOR DE VENEZOLAANSE BOLIVAR GELDIG OP VRIJDAG 11 MAART EN TOT NADER ORDER:

AANKOOP BILJETTEN	AANKOOP CHEQUES	VERKOOP
NAF. 20.37	NAF. 20.47	NAF. 22.16

VOOR BEDRAGEN BOVEN DE 2.000 BOLIVARS GELIEVE MEN CONTACT OP TE NEMEN MET DE MADURO AND CURIEL'S BANK TEL. NR. 612[...]5/3.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP 11 MAART 1983 EN TOT NADER ORDER

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.44	1.46	1.48
PND STERLING	2.62	2.675	2.735
NED GLD	66.89	67.61	68.41
BOLIVAR	--,--	--,--	--,--
ZW FRANCS	86.44	87.16	87.96
FR FRANCS	24.51	25.61	26.31
DUITSE MARK	74.18	74.90	75.70
SUR GLD	--,--	100,07	102.39
IT LIRE	0.92	1.22	1.26

9,75 0/0 OBLIGATIELENING 1979 PER 88/89 96.39
13 0/0 OBLIGATIELENING 1980 PER 86/90 107.84
12.5 0/0 OBLIGATIELENING 1981 PER 1986 104.00
12 0/0 OBLIGATIELENING 1982 PER 88/92 105.27

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 10.9 0/0.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIES KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

English Companion

HENRY ®

By Jack Tippit

GOOD FOOD AT DINO'S
BETTER FOOD AT MARIO'S
QUALITY SIGNS
BEST FOOD AT HENRY'S HOUSE

BEETLE BAILEY ®

By Mort Walker

YOU BLOCKED ME!
I DID NOT!
PLAY IT OVER!
DON'T BELIEVE EVERYTHING YOU READ
LONGER PLAY HAND-BALL

Jim Henson's MUPPETS

SQUEEZE

NANCY ®

By Ted Shearer

NO, MA'AM.
THEN WHAT ARE YOU CHEWING?
NOTHING. MY MOUTH IS JUST GETTING WARMED UP FOR LUNCH.

BEKENDMAKING
DEPARTEMENT ECONOMISCHE ZAKEN

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend, dat krachtens beschikking van de Minister van Economische Zaken, met ingang van 10 maart 1983 de hoogsttoelaatbare prijzen aan de kleinhandel en aan de consument ten aanzien van een aantal goederen per aangegeven hoeveelheid, voor wat betreft het eilandgebied CURAÇAO als volgt zijn vastgesteld:

	verpakking	hoogst toelaatbare prijs aan de kleinhandel	hoogst toelaatbare prijs aan de consument	
BABYVOEDING				
Milupa (7 granen)	20/250 gr.	f. 30,17	f. 1,67	+0,28
(rijstvlokken)	20/250 gr.	f. 30,17	f. 1,67	+0,28
SUIKER				
St. Lawrence	10/2 kg.	f. 23,29	f. 2,52	–0,16
	100 lbs.	f. 46,96	f. 50,72	–3,81
	1/2 kg.		f. 0,56	–0,05
Red Path	10/2 kg.	f. 28,96	f. 3,13	+0,04
Bresles France	12/2 kg.	f. 31,21	f. 2,81	N
MELK IN BLIK				
Coast (ongezoet[...])	48/410 gr.	f. 38,49	f. 0,89	–0,04
GEZOUTEN [...]				
Bjorge	[...]/454 gr.	f. 187,86	f. 3,60	+0,38

Afwijkingen naar beneden van de hierboven vastgestelde prijzen zijn uiteraard toelaatbaar.
De absolute prijsverhogingen en verlagingen zijn in de laatste kolom per eenheid aangegeven.
Voor klachten gelieve op te bellen tel. 611355 toestel 20 of 58 of tel. 613188.
N.B.: + verhogingen
— verlagingen
N nieuwe artikel of inhoud

EERSTVOLGENDE PUBLICATIE GESCHIEDT: 24 MAART 1983.
PRIJSVERHOGINGEN DIENEN SCHRIFTELIJK AANGEVRAAGD TE WORDEN VOOR: [...] MAART 1983.

HOOFD I.P.E.

Rwanda wil aantal vluchtelingen houden

KAMPALA — Rwanda zal aan ruim 30.000 vluchtelingen van Rwandese afkomst uit Oeganda toestemming geven zich in Rwanda te vestigen, zo meldde radio-Oeganda woensdag. Oeganda zal vluchtelingen, die hun Oegandese staatsburgerschap kunnen aantonen, terugnemen. Mensen van Rwandese afkomst die vaak al 20 jaar of langer in Oeganda woonden werden vorig jaar het slachtoffer van vervolging door militairen en jeugdgroepen. Het dichtbevolkte Rwanda sloot de grenzen voor de vluchtelingenstroom, omdat het zei al deze mensen niet te kunnen opnemen. Door bemiddeling van het hoge commissariaat voor de vluchtelingen zijn de twee landen nu een regeling overeengekomen.

Amerikaan van 74 wil 25e scheiding

BLYTHE, VERENIGDE STATEN — De 74-jarige Amerikaan Glynn — voor zijn vrienden Scotty — Wolfe, recordhouder op het gebied van het huwelijk, heeft besloten zich van zijn 25ste, 51-jarige echtgenote te laten scheiden omdat zij "wil drinken en zich wil amuseren zoals de jeugd". De koning van de echtscheiding, die in het recordboek van Guiness vermeld staat, was in december jl met haar getrouwd. De "jonggehuwden" hadden zich laten inschrijven op een universiteit waar overigens ook een van de 40 kinderen van Scotty studeert. Maar pa kon het tempo daar niet volgen.

Zijn duurzaamste echtverbintenis hield het vijf jaar en de vluchtigste 38 dagen. Maar Scotty ziet niet af van de huwelijkse staat. Hij heeft al een oogje laten vallen op een actrice van 26 die hij tot zijn 26ste echtvriendin hoopt te maken. Zij zal hem in Blythe, Californie, opzoeken waar hij een hotelletje zal bezitten nadat de echtscheiding zal zijn uitgesproken. Wolfe heeft nog twee trouwpakken van verschillende maat in zijn kast ingeval het tot een huwelijk komt. Hij is tegen het concubinaat, want "ik houd er niet van in zonde te leven".

VRIJDAG 11 MAART 1983

NAPA

AMIGOE - WEEKENDBIJLAGE

EEN MET FLUWEEL beklede leunstoel van commandeur Johannes de Graaff van Sint Eustatius, staat momenteel in een kamer bij de familie Thomas Godet op Bermuda. Hier vindt men ook een cederhouten tafel met gedraaide poten, een fraai stukje Statiaanse schrijnwerkerskunst omstreeks 1740 gemaakt in opdracht van een koopman van Bermuda. Een kleine zilveren kinderring met amethyst, eens door een commandeur van Sint Eustatius geschonken aan een meiske waarvan hij voogd was, is momenteel in het bezit van Sir Bayard Dill een aangetrouwde verre nazaat van dit meisje, op Bermuda.

...De cederhouten tafel, die James Love in de 18e eeuw op Sint Eustatius voor zijn kinderen heeft laten maken. De tafel, met prachtige gedraaide poten, laat zien hoe vaardig de Statiaanse schrijnwerkers waren. Zij is momenteel in het bezit van de heer Thomas Godet op Bermuda, een verre nazaat van James Love.

De lotgevallen van James Love in de kerkers

Een Bermudiaan verzeild geraakt op St Eustatius

In de 18e eeuw hebben er tussen Sint Eustatius en Bermuda vele relaties bestaan. Eerstgenoemd eiland ging zijn Gouden Tijd tegemoet en de klinkers, welke als ballast op schepen uit Europa werden aangevoerd, waren bij lange niet genoeg voor de activiteit in de bouwwereld van toen. Bermuda exporteerde de op dat eiland gevonden kalksteen in grote hoeveelheden naar Sint Eustatius; het was een wisselverkeer, want deze schepen namen Europese gebruiksgoederen, die op de Statiaanse markt in overvloed te krijgen waren, mee terug naar huis. Het was ermee als wanneer nu nog in sommige plattelandsstreken de mensen geregeld "naar de stad" gaan en daar inkopen doen en nieuwtjes horen. De Bermudianen haalden op Sint Eustatius ook het wereldnieuws. Vele Bermudianen vestigden zich, permanent of voor een aantal jaren, op Sint Eustatius, Jennigings, Peniston, Hill, Godet, zelfs Heyliger, Marshall en anderen zijn oorspronkelijk Bermudiaanse families. Toen Rodney in 1781 een lijst van de bevolking liet opstellen, bleken er meer dan 100 Bermudianen op Sint Eustatius te wonen.

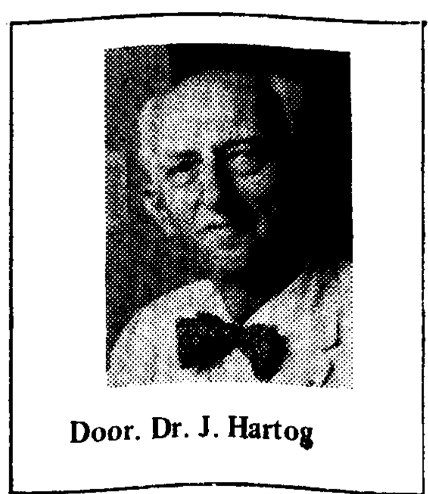
Zelfs voeren de schepen van Bermuda, als zij in het zicht van Sint Eustatius kwamen, een aparte, natuurlijk niet officiele vlag, om reeds van verre herkend te worden en de kooplieden te waarschuwen: een witte vlag met een rood kruis, de "sawed stone Jack" genoemd naar de kalksteen die werd aangevoerd.

Onlangs werd in het archief van de Bermuda National Trust in Hamilton, Bermuda, een manuscript uit 1853 ontdekt, waarin de - helaas anonieme schrijver - zegt dat hij Sint Eustatius dat jaar bezocht heeft en er vele afstammelingen van Bermudianen heeft aangetroffen, die erin wedijverden hem, een Bermudiaan, te ontvangen. Zó levendig zat de Bermudiaanse oorsprong er nog bij hen in.

De gegevens van scheepsbewegingen, die bewaard zijn gebleven, laten zien dat er in de 18e eeuw elke maand ettelijke vaarten tussen de twee eilanden waren. Niet alleen onder Bermudiaanse schippers, maar het is bekend dat ook de Statianen op zee voeren en dat er, wat men gerust noemen mag, grote reders op het eiland woonden, mensen wier schepen tot in de Middellandse Zee kwamen.

Van de Anglicaanse gemeente op Sint Eustatius waren zovele Bermudianen lid, dat zich in 1772 de van Bermuda afkomstige predikant Rev. Alexander Richardson op Sint Eustatius vestigde. Op Bermuda was de kerk hem al twee jaar tractement schuldig, en omdat de Bermudianen op Sint Eustatius over rijkere middelen beschikten, verhuisde de predikant naar het welvarende Sint Eustatius. Jan de Windt was toen commandeur. Deze stierf in 1775 en zijn opvolger was Johannes de Graaff die er merkwaardige opvattingen op na hield en onder meer van Rev. Richardson eiste, dat hij de voorbeden voor het Engelse koningshuis zou vervangen door een gebed voor Hunne Hoogmogenden de Staten-Generaal van de Verenigde Nederlanden.

Bij het conflict dat hieruit ontstond, kwam het feit dat juist in die tijd de sfeer op Sint Eustatius veramerikaanste - hulp aan de in opstand gekomen Britse kolonien - en dat Ri-


Door. Dr. J. Hartog

chardson als Engelsman inboette aan sympathie. Bovendien wilde zijn vrouw terug naar Bermuda. Toen men hem nu uit Bermuda verzekerde, dat hij zijn achterstallige tractement alsnog zou ontvangen, zelfs inclusief de rente, vertrok ds. Richardson op 10 februari 1778 van Sint Eustatius.

Er is tot nu toe betrekkelijk weinig onderzocht wat er in archivalia over deze Bermudiaans-Statiaanse relaties te achterhalen is. Ook in oude familien leven dikwijls verhalen voort, verhalen die soms een bijna anekdotische inslag hebben en die in de loop der jaren - of eeuwen - mogelijk wat opgesierd werden, maar die toch op een kern van waar gebeurd zijn teruggaan.

Tegen het einde van de 17e eeuw is een zekere Love - dit is de achternaam, de voornaam is niet bekend - van Engeland naar Bermuda getrokken. In het begin van de 18e eeuw komt de naam Love ook op Sint Eustatius voor als de naam van een welgesteld koopman. Of dit dezelfde Love is als die welke uit Engeland naar Bermuda trok, dan wel een verwant - een zoon? - is niet bekend.

Vast staat evenwel, dat deze Love een zoon had, die Jacobus heette. Of deze Jacobus Love op Sint Eustatius is geboren dan wel met zijn ouders uit Bermuda naar Sint Eustatius is verhuisd weten wij niet, maar wel is het bekend dat hij in 1739 een dochter in de Gereformeerde kerk op Sint Eustatius - een voorganger van het gebouw waarvan de ruines nog te zien zijn - heeft laten dopen, in de staatskerk derhalve. Later zal trouwens ook blijken, dat hij de Nederlandse nationaliteit had.

De tegenwoordige consul der Nederlanden op Bermuda, William M. Cox, is een nakomeling van deze James Love. In 1781 woonde er blijkens de door Rodney opgestelde inwonerslijst, ook een Joseph Cox, geboortig van Bermuda, op het eiland St. Eustatius.

Omtrent Jacobus (of James) Love nu leeft in twee aan elkaar verwante families op Bermuda een merkwaardig verhaal voort.

Wij zullen zien, dat Jacobus Love een dochter had, genaamd Christiana. Deze trouwde en had onder meer twee dochters: Rebecca en Mary Ann.

Een kleindochter van Rebecca was Elisabeth Watlington (1818-1907). Deze Elisabeth is een tante van Aubrey Cox (1861-1929) en diens zuster Laura Cox, die gehuwd Laura Buck heette.

Het verhaal omtrent James Love is zowel langs Aubrey als Laura overgeleverd. Aubrey stelde het verhaal in 1890 op schrift, dus toen zijn tante Elisabeth 72 was en hij 29. Dit manuscript is nimmer gepubliceerd, maar berust bij Aubrey's familiestukken op het Nederlandse consulaat te Bermuda. Laura, Aubrey's zuster dus, vertelde het verhaal verder aan haar achterneef Hereward Watlington, geboren in 1902 en nog in leven. Hereward publiceerde deze versie in 1950 in de Bermuda Historical Quarterly.

Hoe kwam het relaas nu op het Nederlandse consulaat terecht? Door een speling van het lot is de Nederlandse consul op Bermuda - het ambt gaat van vader op zoon over en is honorair - langs twee linies een nazaat van James Love: Genoemde Mary Ann huwde een William Cox, voorvader van de huidige Consul William Cox; een kleindochter van James' andere dochter, Rebecca, trouwde met een zoon van deze voorvader William Cox en werd op deze wijze de overgrootmoeder van de tegenwoordige Consul.

Elisabeth Watlington, geboren in 1818, is dus zelf geen tijdgenoot geweest van James Love. Love was haar bet-overgrootvader. Zij kende dus het gebeurde alleen van horenzeggen. Maar wat er gebeurd was, is, zoals wij zullen zien, schokkend genoeg geweest om aan te nemen, dat de dochter van Jacobus Love het aan haar dochter en kleinkinderen vertelde en dat die het aan Elisabeth doorgaven.

Aubrey Cox, die het verhaal in 1890 op schrift stelde, is in 1929 overleden; zijn zuster Laura is uiteraard ook niet meer in leven, maar Hereward Watlington, ofschoon 80, nog wel. Beide overleveringen zijn, ontsproten aan dezelfde bron, doordat de families weinig of geen contact met elkaar onderhielden, onafhankelijk van elkaar tot ons gekomen. Ofschoon er een aanknopingspunt bestaat met een archiefstuk - een doopregister - kan men de gebeurtenissen niet aan de hand van documenten verifieren. Wel frappeert het, dat op enkele detailpunten na, beide tradities met elkaar overeenstemmen en daardoor in elk geval aan waarschijnlijkheid winnen.

OP SCHOOL

Het schoolwezen op Sint Eustatius was in de 18e eeuw vrij pover, zodat rijke kooplieden hun kinderen dikwijls naar elders stuurden. Johannes de Graaff, geboren op Sint Eustatius, ging naar school in Nederland. De genoemde koopman Love stuurde zijn zoon Jacobus naar Bermuda. Dit had het voordeel tevens van het Engels, een taal die de schoolmeesters op Sint Eustatius, veelal gesjochten soldaten, niet machtig waren.

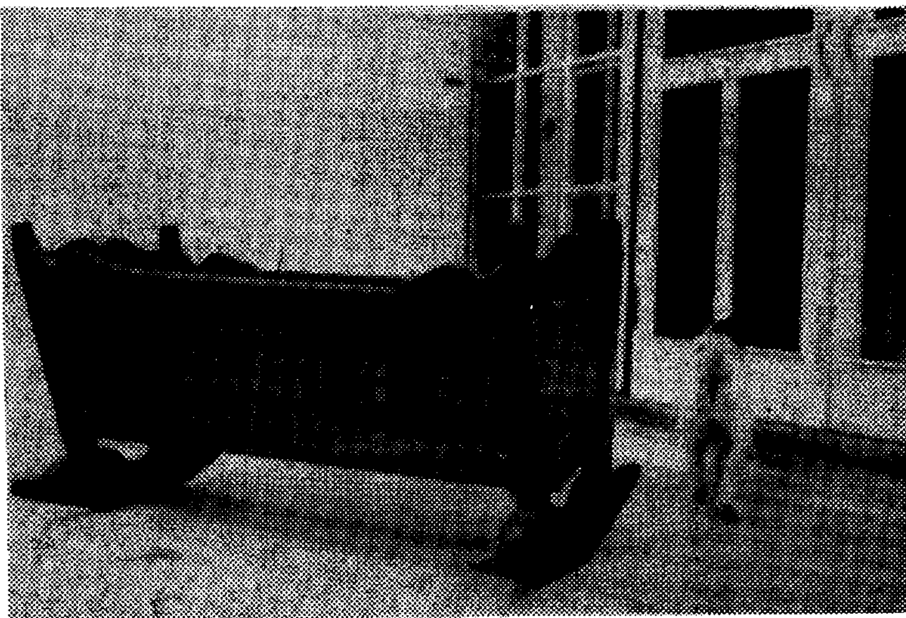
Hoelang Jacobus Love, die sindsdien als James Love bekend staat, op school is geweest, is niet overgeleverd, wel dat hij er vroeg op uit was zijn bezit te vermeerderen. Naar de gebruiken van die tijd was kapen daartoe een geoorloofd, zij het hachelijk middel. James nam dienst op het kaperschip "Anne" van kapitein Richardson, toen dit eens Bermuda aandeed. Richardson had Britse kaperbrieven, zodat het voor James Love een volkomen legale betrekking was. In zijn studietijd had hij een Bermudiaans meisje, Anne Spencer, leren kennen, met wie hij zich had verloofd. Anne bleef achter in de hoop haar aanstaande terug te zien.

Dat gebeurde ook, maar James had de smaak van de zee te pakken en twee jaar na zijn reis op de "Anne", voer hij er weer op uit. Dit keer had hij geen geluk, want in de buurt van St. Kitts werd zijn schip prijs gemaakt door een Nederlands schip. Voor James Love, die de Nederlandse nationaliteit had, zag het er erger uit dan voor zijn Engelse maats aan boord.

De Nederlanders leverden James af op een eiland, waar hij gevangen werd gezet. Welk eiland dat was, zeggen geen van de twee versies van de overlevering, maar er is wel een verschil: Aubrey Cox zegt dat het op een "Nederlands Westindisch eiland" was, waarbij men onwillekeurig aan Sint Eustatius denkt en Sir John Cox, de vader van de tegenwoordige Nederlandse consul op Bermuda, deelde ons inderdaad mede dat "in de familie" altijd Sint Eustatius werd gezegd, ofschoon deze naam in feite niet voorkomt in het stuk dat Aubrey Cox in 1890 heeft opgesteld. Daar staat alleen "een Nederlands Westindisch eiland".

De andere versie, die dus van Aubrey's zuster Laura, welke door Hereward Watlington in 1950 werd opgetekend, spreekt van "een van de Franse of Spaanse eilanden". Beide versies zeggen, dat de gevangenis of kerker onder het gouverneurshuis lag.

Wij staan hier voor een moeilijkheid. Enerzijds klinkt het aannemelijk, dat de Nederlanders hun gevangene op een Nederlands eiland afleverden. James Love werd gevangen genomen in de buurt van St. Kitts, zodat Sint Eustatius dan voor de hand ligt, nog afgezien van het feit, dat in de eerste helft van de 18e eeuw feitelijk alleen Sint Eustatius van belang was. Maar er is daar geen gouverneurshuis waar een kerker onder is. Het enige huis, dat thans bestaat en dat een


De wieg, welke James Love op Sint Eustatius voor zijn kinderen liet maken, ook een mooi voorbeeld van Statiaanse handarbeid. De wieg is in het bezit van Sir N. Bayard Dill Kt.C.B.E. op Bermuda.

kelderachtige ruimte heeft - wat nog weer wat anders is dan een kerker, ook al zou men er iemand in hebben kunnen opsluiten - is het huis van Simon Zymonsz. Doncker en dat bestond in de eerste helft van de 18e eeuw vermoedelijk nog net niet.

Aan de andere kant lijkt het vreemd, dat Nederlanders een gevangene op een Frans of Spaans eiland afleveren en dat die Franse of Spaanse autoriteiten zo behulpzaam zijn de Nederlander op te sluiten. Nu heerste er na de Vrede van Utrecht weliswaar vrede, maar wij kunnen ons voorstellen, dat Fransen of Spanjaarden met Love, die een kaper was, toch nog wel een appeltje hadden te schillen. Waarbij het dan toch ook weer vreemd is, dat men het Nederlandse schip dat Love kwam afleveren, vrij liet vertrekken. Althans geen van beide overleveringen melden iets op dit punt.

Een gedeelte van St. Kitts was tot 1783 inderdaad Frans en in de 17e eeuw had de Franse gouverneur-generaal De Poincy daar een soort kasteel laten bouwen, dat onderaardse kerkers bezat. Hier bestaat dus een mogelijkheid, maar wij zeggen er uitdrukkelijk bij, dat het een veronderstelling is, want geen van de twee overleveringen noemt een naam.

ROMANTISCH

Bij wijze van gunst liet men James in het bezit van zijn viool en een gebedenboek. In zijn eenzaamheid bespeelde James zijn instrument en zong daarbij soms de metrische versie van de Engelse psalmvertaling: "To Thee, my God and Saviour, I by day and night address my cry, vouchsafe my mournful voice to hear, To my distress incline thine ear; like those who shrouded in the grave, Removed from friends I sigh alone etc". Dit is een passage van Psalm 89 (of 88 in protestantse bijbeluitgaven).


De Statia Ring, een zilveren ring met amethyst, door commandeur Isaac Faesch van Sint Eustatius, aan Christiana Love geschonken. De Statia Ring is eveneens in het bezit van Sir N. Bayard Dill op Bermuda.

Het gebedenboek is bewaard gebleven in de familie. Rebecca, een kleindochter van James Love, en de grootmoeder van Elisabeth Watlington die, zoals wij weten, het verhaal heeft overgeleverd, heeft in dit gebedenboek bij de psalm eigenhandig geschreven "Sung by my Grandfather James Love when in trouble".

Wanneer nu de echtgenote van de gouverneur 's avonds op een balkon of bordes verpoosde, hoorde zij de klanken van James' viool en het gezang, zo zegt het verhaal. Dit gebeurde enkele avonden achtereen zonder dat mevrouw kon bevroeden vanwaar de muziek kwam. Als dan tenslotte enkele kameniers er achter komen, dat het een gevangene van haar man is, die viool speelt, besluit zij hem te helpen. Ze was wijs genoeg om te beseffen, dat zij haar man niet in haar plan kon betrekken. Hij was immers verantwoordelijk voor de gevangene. Volgens het overgeleverde verhaal zou de gouverneur - helaas noemt geen van de overleveringen 's mans naam - echter met opzet gedaan hebben of hij niets bemerkte, toen zijn vrouw haar plan uitvoerde.

IN EEN KIST

Dit plan was even ingenieus als romantisch. Er was kort te voren een hoeveelheid porcelein op het eiland aangekomen. De kist, met de opschriften erop en het stro erin, werd te voorschijn gehaald, naar beneden gebracht en nadat men James van het plan had verteld, vroeg men hem in de kist te gaan liggen. In het stro zal hij wel comfortabel hebben gelegen, al zal hij het wat warm hebben gehad toen de kist dicht ging. Heel nauwkeurig zegt het verhaal erbij dat men gaatjes had gemaakt, zodat James niet zou stikken.

Een paar slaven kregen het vrachtje te dragen en marcheerden het terrein af. De overlevering, zoals Watlington die te boek heeft gesteld, spreekt hier van de "gates of the Castle", wat inderdaad ook weer enigszins aan de situatie van St. Kitts doet denken. Toen de schildwacht vroeg, wat er in de kist zat, antwoordde de man die het vrachtje begeleidde: "Porcelein van mevrouw, bestemd voor dat en dat schip".

Zo passeerde men nog enkele wachtposten, waarbij de populariteit van de echtgenote van de gouverneur ook meegeholpen zou hebben. De kist met James erin kwam aan boord van een neutraal schip en zo kwam James Love terug op Bermuda.

BEDENKINGEN

Zoals wij hebben opgemerkt, hebben wij enkele bedenkingen tegen de versie van Aubrey Cox, dat James Love op een Nederlands Westindisch eiland gevangen zou hebben gezeten. Dit zou dan Sint Eustatius moeten zijn geweest. Nu hebben wij al gezegd, dat daar geen gouverneurshuis is met een gevangenis eronder. Maar wij herhalen hier ook nogeens, dat James Love familie had op Sint Eustatius. Zijn vader. En als die mogelijk intussen was overleden, dan was daar in elk geval nog Anna Love, vermoedelijk zijn zuster, die wij verderop zullen ontmoeten. En uiteraard allerlei mensen die James Love moeten hebben gekend. Daar hoort men niets van. In het vervolg zullen wij bovendien zien, dat James omstreeks 1736 getrouwd is en zich met zijn vrouw op Sint Eustatius vestigde, iets wat moeilijk te rijmen valt met het volgende, waaruit blijkt dat hij van de gouverneur - een commandeur eigenlijk, als het Sint Eustatius betreft - bevriend was.

Anne Spencer, James' verloofde, was hem trouw gebleven en als James eenmaal veilig en wel op Bermuda terug is, treden zij in het huwelijk. Volgens de traditie "omstreeks 1736". Hieruit valt af te leiden, dat James' gevangenschap om-

(Vervolg op pag. 6, kol. 1)

ATENSHON MESTER TA PRESENTE FOR DI MOMENTU DI KONSTRUKSHON

Hopi bario ta karese di esaki

Mester di mas atenshon pa fasilidatnan rekreativo

WILLEMSTAD – Na varios okashon nos a yega di mustra riba e nesesidat di fasilidatnan deportivo chikitu pero adekuado i mui en espesial den e diferente barionan na Korsou i partikularmente esnan ku ta lantando. Nos a yega di publika tambe ku ilustrashon e mal uso kua nos mes hendenan ta hasi di fasilidatnan deportivo konstrui den barionan di Korsou. Na e okashon ei entre otro potretnan a wordu publika di terenonan di basketbòl tantu na Brievengat Nobo komo na Muizenberg, patras di Djogodo, ku a wordu destrui kompletamente. Na otro okashon e luganan aki ku ta destina pa rekreo di esnan ku ta biba den tal bario a bira un kaminda adekuado pa tira sushi.

afo ora e ta liber. Ta yega un momentu kaminda e ta fada di esaki i na momentu ku e no tin otro kos pa yena e buraku en kuestion kune, na moyoria okashon e ta pensa astusia pa komete.

Tuma por ehempel barionan nobo manera Seru Fortuna, Tera Kora, Montaña, Stenenkoraal i tur esnan ku tin pendiente pa bin ainda mirando e skarsedat di kas ku tin, den praktika- un tiki mas miho, pero kaminda tòg niun atenshon no a wordu buta na e faktor di rekreashon. Mester tene kuenta ku si 20 aña pasá tabatin por ehempel 50 fasilidatnan deportivo pa 20 mil mucha hasi uso di dje, ku awendia 100 mil mucha no por hasi uso di e mesun kantidat aki. Nos a yega di kombersá ku varios figura prominente den nos komunidat enkuanto e problematiko aki i mayoria di nan tabata di



Hopi bia tipo di aktonan asina ku ta di lamenta - ya ku ta nos propio plaka nos ta dispidi i hasi mal uso di dje - ta tuma luga pa motibu ku gran mayoria dje pueblo no ta konsiente i motiva enkuento e importansia dje fasilidatnan aki.

Ultimo tempu por tende ku bastante frekuensia ku hobenan di un ke otro bario na Korsou, por ehempel Seru di Domi, ta hasi un suplika na Gobiernu pa lanta un sentro di bario. Algu ku ta kompletamente hustifika i ku alabes ta un nesesidat grandi den e komunidat aktual i no unikamente den e bario ariba menshona. Un komunidat ku por sierto ta wordu asota pa olanan di krimen i kantidat di aktonan negativo ku simplemente no ta kuadra ku hendenan ku ta hiba un pensamentu sano. Hopi di e kosnan aki por wordu evita si realmente kuminsa buta bon atenshon na nos hubentut. I un di e formanan di mas fasil pa buta atenshon na hubentut i guié den e bon kaminda por tuma luga via di deporte i rekreashon.

KONSTRUKSHON

Tuma por ehempel e kantidat di barionan nobo ku a lanta ultimamente, for di kua mayoria di e kasnan en kuestion a wordu konstrui ku plaka di pueblo of pa pueblo, pero kaminda ku niun klase di atenshon no ta wordu buta na e faktor rekreativo. Ta imposibel pa un hende sinta wak televishon of enkuentronan deportivo dia aden dia mente niun dje barionan aki atenshon no a wordu buta na e aspekto rekreativo. Sin embargo ta e mesun mandatarionan ku a aproba tipo di konstrukshonan komo tal sea ku nan ta bon of malu, mayan ku Dios ke lo bin kenya ku e hubentut den sierto barionan ta buska unikamente malu pa hasi. Pero for di un prinsipio no a buska manera pa limita e faktor di maldat. Loke si bo ta tende konstantemente ta ku mester kuminsa buta kastigu mas severo pa esnan ku ta komete aktonan kontra di normanan di komunidat.

Sin embargo e konstrukshonan ku ta tumando lugá ultimamente ta moyoria te kompletamente kontra di humanidat. Simplemente pa motibu ku tin skarsedat di kas, no mester traha kiko ku ta i benta e hendenan den dje pasombra konsekuensia di esaki mayan ku Dios ke ta nos tur tin di paga pe. Un bon ehempel di esaki ta e bario di Seru Fortuna (riba seru) — ku tur respet pa e hendenan ku ta habita e bario aki — e sitio aki ta un neshi di porkeria. Prueba palpante di esaki ta e ultimo susesonan ku a tuma luga kaminda asta òutonan di polis a wordu destrui ku pieda, ku e konsekuensia ku awor ni esnan ku tin di tene orde no kier bai ei den.

Danki Dios ku e konstrukshonan ku a sigui despues tabata akuerdo ku nos pensamentu. Apesar di ku na hopi okashon esaki a keda masha tambaleante. Hopi tabata esnan ku a bisa tambe ku no por sigui ku tipo di konstrukshonan asina ya ku nan lo bira sitionan adekua pa vandalismo.

Sin embargo di e forma aki bo no ta yuda esun ku na ta pensa den vandalismo ni tampoko esun ku ta kana ku un mente maligno no por wordu drecha, ya ku no a keda nada otro sino di sigui hasi malu. Pa tal motibu nos si ta keda para ariba ku Gobiernu mester buta mas enfasis riba e materia aki i laga e kantidat di hendenan kalifika i ku a studia e materia aki hasi un investigashon i mira kon por mehora e situashon.

Den pasado nos a yega di mustra ku e tempunan aya kasi tur fasilidatnan deportivo tabatin un hende ku konstantemente tabata tira bista riba dje. Na momentu ku e hendenan aki a muri bai kasi tur e fasilidatnan aki a kai den un dekadensia total, ku e konsekuensia ku awendia mester a hinka miles di florin den rekonstrukshon pa buta nan den nan forma habitual. Awor ta kon nos mes por ta pensa ku awendia nos mester traha fasilidatnan deportivo i laga nan para pa nan kuenta sin niun hende pa tira bista of hasi algu na mantenshon? Awendia ku nos mes ta grita ku vandalismo a bira insoportabel. I kon ku nos ke mira ta nos mes falta…..



WILLEMSTAD – Fasilidatnan deportivo grandi manera e dos otro potretnan ta ilustra no ta di benefisio pa Korsou. Loke si tin gran nesesidat di dje ta kanchanan kubri manera e potret aki bou ta ilustra, kaminda tantu deporte di kompetensia komo rekreativo por wordu praktika di un forma agradabel i korekto. Pa loke ta trata e dos fasilidatnan grandi ilustra ta konosi ku ainda e poblashon di Canada tin debe ku nan i asta tin ku ainda no ta kompletamente kla pa loke ta konstrukshon.

Bridge

Verzorgd door H. Dorsman

Noorse kunst!!

NOORWEGEN BEHOORT SEDERT jaren tot de beste Europese bridgenaties. Of het komt door de lange avonden, waardoor de binnenspelen meer in trek zijn, of door de koelbloedigheid van deze mensen waarmee ze uit moeilijke situaties plegen te komen. Eén van de grondleggers van de Europese Bridge Bond, Johannus Brun legde het volgende kunststukje op de tafel.

Sch. A K 7 5 3
Ha. Q 4
Ru. 8
Kl. A K 7 5 3

Sch. 9 8 6 2
Ha. 7 5
Ru. A K 10 7 4
Kl. Q 10

Sch. Q J 10 4
Ha. A 6 3
Ru. Q
Kl. J 9 6 4 2

Sch. —
Ha. K J 10 9 8 2
Ru. J 9 6 5 3 2
Kl. 8

Brun, op de Zuidplaats bereikte het contract van 4 Harten en kreeg de Ruiten Heer als uitkomst, gevolgd door een troefje via West' Aas die gelijk troef vervolgde. Brun had dus nu 2 slagen verloren en bezat nog steeds vijf verliezende ruiten. Drie ervan kunnen verdwijnen op Noords tophonneurs in Schoppen en Klaveren maar hij bleef nog met twee verliezers zitten.......dus één teveel.

Het enige waar hij op kon hopen was een 4-4 fit van de schoppen. Hij speelde Aas Heer van Schoppen en troefde een kleine schoppen af in de hand. Haalde vervolgens Oost' laatste troef weg en stak met klaveren acht over naar de Aas........nu speelde hij een kleine schoppen naar de hand en liet Oost die slag houden!!!

Oost had alleen maar klaveren over, bracht dus Noord weer aan slag en op Schoppen vijf uit Noord verdween tevens Zuids laatste verliezende ruitentje. Noren zijn niet alleen op de schaats ware kunstenaars. Vertel me nu niet, dat Oost op de eerste schoppenslag zijn schoppen vier niet had moeten gooien maar één van zijn honneurs. Dit stukje had nooit in de Amigoe gekomen ter ere van Johannes Brun maar dan zou zijn tegenstander de volle glorie verdiend hebben.

Hardlopen

Door Bill Hought

DAT HARDLOPEN GEEN dure sport is, is algemeen bekend.

Al zou je er een vermogen aan willen besteden, het zal niet makkelijk lukken, tenzij je het zoekt in extravagante schoenen, kleren of trainingsmiddelen.

De enige uitgave die een beginnend hardloper moet doen is de aanschaf van een paar hardloopschoenen. De meeste boeken en tijdschriften over hardlopen besteden tegenwoordig buitengewoon veel aandacht aan het schoeisel.

Vroeger maakte men er geen probleem van. Zo won de Ethiopiër Abebe Bikila zelfs eens de Olympische marathon, terwijl hij die afstand (42 km) op blote voeten aflegde! Hij was niet anders gewend. Ook tijdens zijn dagelijkse trainingen droeg hij geen schoenen.

De huidige mening van de "sport-geleerden.. is, dat je je beter de aanschaf van schoenen niet kunt besparen. Ze rekenen dan vaak voor dat zelfs de duurste schoenen per afgelegde trainings- of wedstrijd kilometer in feite maar een paar cent kost.

Feit blijft dat er voor hardloopschoenen, hoe goedkoop ook per afgelegde kilometer, tegenwoordig belachelijk hoge prijzen worden gerekend.

Vanzelfsprekend zit er in een goede schoen veel onderzoek en de hoge prijs zit dan in het onderzoek. Toch moet je niet alles wat men je wil doen geloven, en de dure onderzoeken op de een of andere manier betaald worden.

Als je echter de fabrikanten van topschoenen moet geloven, deugen schoenen, die enige jaren geleden nog als "top of the line" beschouwd werden, helemaal niet. Iedereen moet de allernieuwste snuifjes aan z'n voeten hebben, want - zo suggereren de advertenties - anders loop je kans op de ernstige been-blessures.

Een boel van deze informatie is natuurlijk pure flauwekul.

Waarom kun je nu ineens niet meer veilig lopen op een paar schoenen, dat een paar seizoenen geleden nog als hoogstmodern en optimaal veilig gold?

Toch is de ontwikkeling in het sportschoeisel van groot belang.

Gedeeltelijk is het wel waar wat de fabrikanten zeggen: Goede schoenen verminderen de kans op blessures.

In vergelijking met vroeger kan geconstateerd worden:

a. vroeger waren er meer blessures en blijvende vervormingen.

b. hardlopen als sport was voor beginners en topsporters veel pijnlijker. Krampen en stijve spieren komen in mindere mate voor.

c. dit heeft als gevolg dat het lopen prettiger en eenvoudiger wordt, met weer als gevolg dat de prestaties sterk zijn toegenomen.

Waarom zul je het jezelf moeilijk en onaangenaam maken als dat nergens goed voor is?

Behoorlijke schoenen dragen bij tot plezierig en veilig hardlopen, maar het hoeven niet steeds de duurste te zijn.

Vooral mensen die niet iedere dag tot "het uiterste" gaan, hoeven geen schoenen van meer dan f. 100,- te dragen.

Waar moet je op letten als je hardloop-schoenen koopt?

In de eerste plaats moeten ze een goede "vering" hebben. Dat wil niet zeggen dat je tijdens het lopen het gevoel moet krijgen dat je op watten loopt of dat je bij iedere stap door de vering heen schiet.

Het gaat er slechts om de bij elke stap behorende klap bij het meekomen op te vangen. Een schoen behoort niet te stug (zoals een tennisschoen) maar ook niet te slap (zoals enkele merken hardloop-schoenen) te zijn. Mocht een schoen toch wat te stug blijken te zijn, dan zijn er inleg vering-zooltjes in de handel. Voorwaarde is dan echter wel dat de schoenen daarvoor ruim genoeg zijn.

Schoenen doen meer dan alleen de klappen opvangen. Schoenen kunnen de stand van de voeten ondersteunen en corrigeren. Veel kwetsbaarder dan de voet zelf zijn de enkels, de enkelbanden, de achillespees en vooral de knieën. Als de hoek tussen het onderbeen en het loopvlak (de straat) niet 90 graden is, en dat is bijna altijd zo, dan ontstaat er een torserende kracht op de enkel en de knie (draaiingsdruk). Die torserende kracht is er vaak de oorzaak van dat blessures ontstaan.

Goede schoenen brengen de voeten in een betere hoek ten opzichte van het loopvlak en kunnen door deze corrigerende werking veel leed voorkomen.

Let er goed op dat schoenen lekker zitten! Niet te klein, maar vooral ook niet te groot. Een voet in een te grote schoen heeft te weinig steun en gaat "zwerven". Hierdoor ontstaan onherroepelijk blaren en andere irritaties.

PEON

Entrega nr 84

Pa: Omalio Merien

SITWASHON NR. 4 di un "ATAKE di LANSA" ta nos tema pa lès aki. Den é SITWASHON aki tambe ta PRETU ta harma é atáke kontra BLANCU su PEON di g 2. E PEON aki ta manera nos a mira na algun okashon kaba, tin unikamente defensa dje REY Blancu, ku ta na g 1, ya ke ela enroká korto. Esaki ta hasi é PEON di g2 bastante vulnerabel, i un atake fwerte riba dje ta resultá fatal pa é REY tambe.

Pesey un Atáke di Lansa riba é PEON aki, por duna PRETU un ventaha permanente of hasta é por resulta den un háké-máté. I kómo ta é háké-máté aki PRETU tin den kabés, é ta bai prepará su "Atáke di Lansa" riba é PEON di g 2.

E base di un atake di lansa ta: un DAMA dilanti di un ALFIL, posishoná den é diagonal ku é PEON ku bo ké ataká ta pará aden.

E PEON ku PRETU ke ataká ta esun di g2. E hòki g2, ta den e diagonal di h1 - a8. Pa ataká é PEON aki ku un "atake di lansa", é DAMA Pretu mester ta posishoná na un dje hòkinan dje diagonal aki.

Kwal ta é posibilidatnan? Laga nos wak promé ku nos konosé tur é hòkinan dje diagonal h 1 - a 8. Nan ta: h 1, g 2, f 3, e 4, d 5, c 6, b 7 i a 8.

Tin anto den é diagonal aki 8 posibel hòki ku é DAMA lo por para né??? NO!! Na promé lugá mester ekskluwi é hòki ku é PEON ku ta bai wordu ataká ta pará né, kwal ta g 2. Despwes nos tin di eliminá é posibilidat ku é DAMA por ta pará na é hòki h 1, pasobra aki é REY ku ta na g1 ta kome sin ku ela haña chens di kuminsa traha. Na di tres lugá tin é hòki f 3, ku tampoko é DAMA no por huza, ya ku aki tambe é ta wordu komé dor dje PEON di g 2 mes, tambe promé ku é por ehekutá su plan. Finalmente tin un hòki, esta a 8, ku si é DAMA posishoná ey lo no ta pasé, pero..... si ayoooo atáke di lansa, pasobra awor no tin lugá pa é ALFIL ku tin di bini sostené é DAMA, bai pára tras dje DAMA, pa sina tin é base di: DAMA dilanti di ALFIL!!! Pwes é hòke a 8 no por wordu kontá den un dje posibilidatnan pa é DAMA posishoná.

Resultado dje analisis aki ta ku dje ocho hòkinan den é diagonal h 1 - a 8 ta unikamente kwater hòki ta keda pa é DAMA huza den é atáke di lansa. Nan ta: b 7, c 6, d 5 i e 4.

Una bes nos a determiná é posibilidatnan pa é DAMA é ALFIL su posishon kwal mester ta tras dje DAMA, ta dependé totalmente djesun dje DAMA. Si é DAMA posishoná na b 7, anto é ALFIL tin solamente é hòki a 8 pa su disposishon.

Den kaso ku é DAMA disidi na skohe c 6, anto é ALFIL por skóhe entre é hòkinan a 8 of b 7. Ora ku é DAMA pára na d 5, é ALFIL su posibilidatnan ta: a 8, b 7 i c 6.

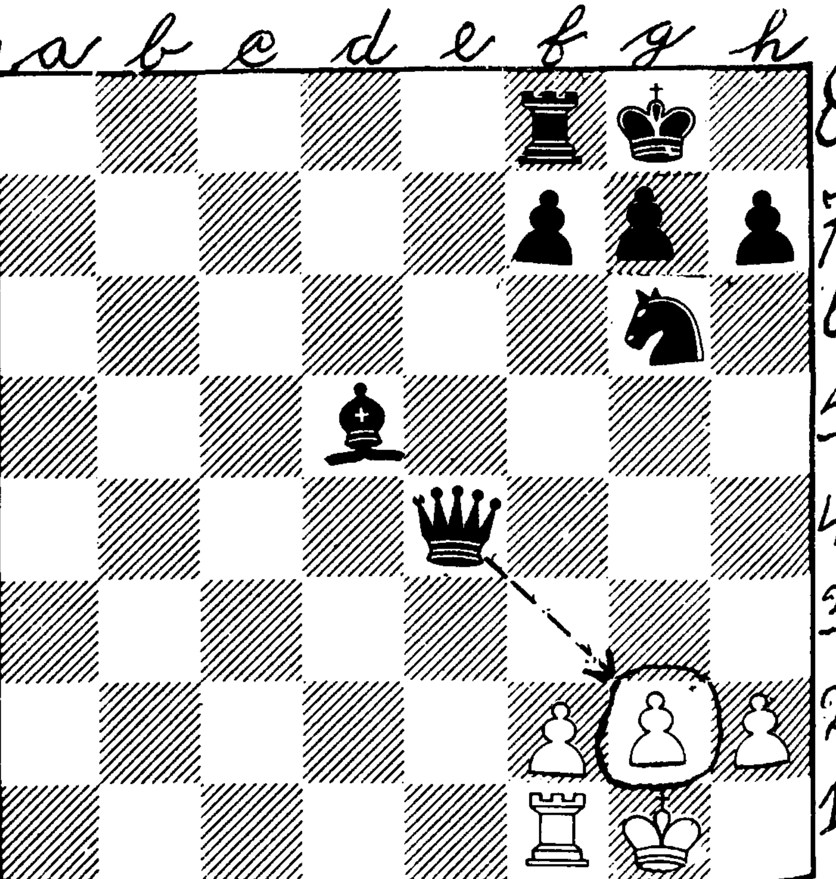
I por último é DAMA por skóhe é hòke e 4, dunando é ALFIL kwater posibel hòki, esta: a 8, b 7, c 7 i d 5.

Kwalkier dje posishonan aki ta duna é SITWASHON nr. 4 den un "ATAKE di LANSA" den kwal ta é ALFIL "Blanku" di PRETU ta sostené é DAMA PRETU.

Paga tinu ku den SITWASHON nr. 4 ta den hòkinan blanku, é wega ta tuma lugá.

Ku é párafo aki nos ta sera tratamentu dje tan temible "ATAKE di LANSA"!!!

Wak é diagrama aki bou pa un posibel posishon di SITWASHON nr. 4.



AMIGOE DI MUCHA

Nos mes ta traha

Un piñata

[illegible] MANERA [illegible] bo bia [illegible] un idea [illegible] je payaso aya awe nos ta ban traha un piñata pa un [f]esta di mucha. Bo mester di un bala grandi di fom, [p]apel di krèp di un kolo bunita pida felpa pa su boka [u]n pida karton delega, wol pa bo traha su kabei, dos [w]owo grandi ku bo por kumpra na un luga ku ta ben[d]e kos di traha obra di man i tambe un mea bieu di [b]o mama òf bo ruman grandi. Fura e bala di fom ku e [me]a. Pega un nanishi falsu riba dje dor di traha un [p]onchi di katana lora den mea i plak esei riba e kara [p]a traha e nanishi i hinké den e mea ku bo ta fura e [k]ara ku ne i maré ku un hilu pe para na un luga. Pega e wowonan, plak su boka. Pega su kabeinan. [P]one kabei di wowo eksageradamente grandi. Awor [b]o ta kòrta un pida karton na grandura di un tayo di [s]òpi. Kòrté un banda bai aden te meimei. Skuif e dos [b]anda nan riba otro un tiki asina, anto laga un buraku [ch]ikitu asina meimei pa bo por pasa e pida mea eiden. Plak un krag bunita di papel di krèp ku bo ta plak ri[b]a e krag. Hinka e punta dje mea den e buraku i maré [ku] un kònòpi su bou. Awor bo ta traha un pèchi di [...]ui pone riba su kabes. Esaki ta kabes di bo piñata. E [k]urpa ku mester yena ku kos dushi bo ta traha dor di [t]raha of: forma di un ròl di karton pa su kurpa òf un [f]orma firkant. Pa kompleta e totalidat bo ta traha dos [p]ia di karton di kolo i pega bou dje payaso i kla bo piñata ta. I e kos di mas satisfaktorio ta ku e no a [k]ostabu kasi nada.

Amiguitonan konta

[...]ON TA KU BOSO tur? Mi amiguitunan den zesde [...]s kon a bai ku e "gekordineerde" prufwèrknan? [...] tende ku e bia aki si e no tabata moeilijk manera [...] pasa. Sigui dal bai duru. Ya un mas ta falta i boso [...]kla ku e aña hopi pisa i importante aki.
[...]ro siman ta siman di buki. Di e instanshanan kon[...] lo boso tende kuantu kos tin planea. Kòrda [...]isipa. Lesamentu di buki ta un kos no solamente [...]kativo pero tambe un kos hopi dushi. Un mucha [...] ta lesa buki ta un mucha sabi.
[...]e mi tin un reseta un tiki difisil i karu. Pero esaki [...] ta nada Mai ta yudabu ku ne i henter famia ta [...]me dushi. Ta otro bia ku Dios kel

De muts van kabouter Brr

(door Nel Basilio)

"DAG MENEER", zei Jojo parkiet beleefd tegen het mannetje, dat in de mondi liep. "Meneer, meneer", bromde het mannetje. "Hatsjie! Sinds wanneer heet ik meneer en geen kabouter Brr?" En toen pas zag Jojo, dat het mannetje kabouter Brr was. "Oh, neem me niet kwalijk", zei hij. "Je ziet er zo vreemd uit. Anders dan anders, zou ik zeggen. Maar ik weet niet, hoe het komt". Hij bekeek het kaboutertje van zijn kale kruintje tot aan de punten van zijn kabouterschoenen. En opeens zag hij het. "Hé!" riep hij, "je muts is weg. Waarom heb je je muts niet op?"

"IK BEN HEM kwijt", zuchtte kabouter Brr. "Hatsjie! Gisteren heb ik hem per ongeluk in de soep laten vallen. Poetsje heeft hem voor me gewassen en aan de lijn gehangen en vanmorgen was hij verdwenen. Hatsjie!. Ik word altijd verkouden als ik mijn muts niet op heb. Maar mijn zondagse muts wil ik niet opzetten. En die van Pinkie is me te klein. Ik loop al de hele morgen te zoeken. Heb jij niet ergens een gele kaboutermuts gezien?"

NEE, JOJO HAD nergens een gele kaboutermuts gezien. Maar hij beloofde direkt te gaan zoeken. "Graag", zuchtte kabouter [illegible] hem vind, voordat ik ziek op bed kom te liggen. Ik kan wel longontsteking krijgen met mijn blote bolletje in de wind. Het parkietje bekeek hem nog eens van boven naar beneden en van beneden naar boven. "Waarom draai je je hoofd niet om? vroeg hij. "Dan zit je baard aan de bovenkant. Dat is lekker warm". Kabouter Brr snoof verontwaardigd. "Heb jij wel eens geprobeerd je hoofd om te draaien?" zei hij boos. "Eh nee, eigenlijk niet", zei het parkietje en hij probeerde het gelijk. "Au, dat doet zeer", piepte hij. "Eh, ik zal gauw gaan zoeken, kabouter Brr". En vlug vloog hij weg. Een muisje, dat alles gehoord had, wilde natuurlijk ook helpen zoeken. Maar wat zag hij onderweg? Een gele bloem. En als je die omkeerde leek ze bijna op een kaboutermutsje. "Kijk eens, kabouter Brr", riep hij blij.

"Hier heb je vast een ander mutsje. Oh, hij staat je nog mooier dan je eigen muts".

"OH JA?" ZEI kabouter Brr en boog zich nieuwsgierig over een plas water. Woep! Daar viel het nieuwe mutsje pardoes in het water. "Ai ai ai!", zuchtte kabouter Brr, "Nu ben ik mijn nieuwe muts ook al weer kwijt. En ik heb niet eens gezien, hoe hij stond". "Dat hindert toch niet" zei het muisje, "Ik haal wel even een nieuwe. En als je in de plas wilt kijken, houd ik je wel even vast". Zo gezegd, zo gedaan. Kabouter Brr zette zijn nieuwe mutsje op. Het muisje ging op zijn achterpootjes staan en hield het mutsje vast. En zo bogen ze zich samen over het water, "Ja ja, ik zie mezelf!" juichte het kaboutertje. "Wel, wel, het is een ke[...]e muts, [...]"

"JA, HE", [...] HET muisje trots en boog zich nog verder naar voren om ook in het water te kijken. En dat had het nu net niet moeten doen. "Hé, leun niet zo zwaar op me!" gilde kabouter Brr. "Oh pardon", schrok het muisje en liet per ongeluk het mutsje los. Maar toen hij het vlug weer wilde pakken, gaf hij kabouter Brr een duw. En het volgende ogenblik lagen ze samen in de plas te spartelen. Kabouter Brr voor de derde keer zonder muts! Net op dat moment kwam Jojo parkiet terug. "Zoek je je muts in die plas?" vroeg hij verbaasd, "Hé, ik geloof, dat ik hem zie drijven. Oh, nog een!" Maar het waren alleen maar de twee gele bloemen, die in het water gevallen waren.

"HATSJIE!" NIESTE kabouter Brr. "Hatsjie!" zei het muisje. Nu waren ze alle twee verkouden. En kabouter Brr had nog steeds zijn muts niet terug. "Ik heb samen met al mijn vriendjes gezocht", schetterde Jojo parkiet, "maar we kunnen hem nergens vinden". "Ik denk, dat ik maar in bed kruip" zuchtte kabouter Brr verdrietig, "Ai ai ai, had ik mijn mutsje toch maar". Maar toen hij bij zijn huisje aan kwam, kreeg hij nog een standje van Poetsje op de koop toe. "Waarom ben je zonder muts op stap gegaan?" zei ze boos, "Wil je soms verkouden worden?"

"HATSJIE!" antwoordde kabouter Brr. "Daar heb je het al", zei Poetsje, "dat komt ervan, als je zo ongeduldig bent. Waarom kon je niet even wachten, tot ik klaar was met het strijken van je muts?" "Klaar met het strijken van mijn muts!" herhaalde kabouter Brr. "Ja", zei Poetsje, "ik had hem [...] maar net van de lijn gehaald, of je rende al weg". "Jippijee!" juichte kabouter Brr. Hij greep Poetsje om haar middel, draaide haar vrolijk in het rond en was helemaal vergeten, dat hij verkouden was. En dat allemaal, omdat hij zijn mutsje weer terug had!

Nos reseta

Aros con atun

AROS CON ATUN (tuna òf si bo ke bo por hasié ku salmou tambe).

Bo mester di:
1 liter di buyón di piská ku bo ta trèk di un buyónblòk
1 bleki grandi di tuna òf salmou kòrá
un tiki menos ku mei liber di aros bruin
1 siboyo grandi
1 promèntón grandi kòrá
1 lechi konofló
1 prei
2 taki di seldu merikanu
2 kuchara di sòpi di zeta dushi.

Pone kla:
1 panchi grandi
1 kuchú
1 tabla di kòrta kos ariba
1 skal grandi
adòrnu den forma di maishi òf tomati òf kònkòmber.

1. Kòrta e prei na slais fini, e promentón na repi i e sèldu na pida chikí.
2. Keinta e dos kuchara di zeta den bo panchi ku kuidou i hasa bo ingredientenan aden huntu ku e djus dje konofló.
3. Añadi e aros ku bo a laba promé.
4. Brua tur kos bon i despues basha e buyón ku bo a trèk for di tempran di un buyónblòk di piská.
5. Laga e totalidat herebe riba un kandela bahá te ora ku e aros ta kla. Esaki lo tuma mas o menos 20 minüt. Pidi bo mama yudabu.
6. Awor bo ta dòrna e kuminda ku pida-pida salmou òf tuna i ku maishi, tomati i kònkòmber. Bo por kòrta pitiseli chikí i stroi ariba.
7. Bon apetit.

Koordinashon: Pepi Maze

E makaku golos

DEN UN PALU DI KOKO haltu haltu na rant di un mondi grandi na Zumbu tabata biba un makaku chikitu ku yama.....Che-e-e-e. Un nòmber hopi straño por sierto pa un makaku chiki. Sigui lesa i lo bo weta ta di kon el a haña e nòmber ei. Net bou di e palu di koko ei, dòkter Fan-Fan, e olefante, tabata tene su konsultorio semanal. Tur bestia malu por a pasa bin keha nan dolo i tuma nan remedi. Si zjiraf su garganta tabata steif pasobra el a kue un bientu, dòkter Fan-Fan ta tin un bèngue spéshal ku tabata yuda un bes. Si Koma Kaiman tabatin dolo di djente, dòkter Fan-Fan su yerba di yena buraku ta fria tur kos mesora. Si Kinikini su wowo ta mira menos skèrpi, un salfi di vrivri ta pone ku ni Shon Valki no por mira un proi promé ku ne.

PERO MAS KU TUR e kosnan aki Dòkter Fan-Fan su stropi di kalbas tabata un kos afama. Un bòter di pinchi pe bestianan chikí i un di galòn pa esnan un tiki mas grandi....usá segun indikashon di shon Dòktu i bo por konta ku ta sàmpèt: bo fèrkout ta bula bai. Nos makaku chikí sinta den su palu haltu tur dia ta wak tur e kosnan aki sosode i prinsipalmente loke tabata intriguele tabata e bòter di stropi di kalbas. E bestianan tabata bati boka asina duru ora nan haña e kos aki i nan wowonan tabata lombra di tal fashi ku nos makaku por a imaginé ku e dranki aki mester ta un kos masha dushi mes. Ta kon e ta hasi pa e purba e stropi ei?

EL A PENSA....PENSA....pensa i bolbe pensa te....el a haña un idea. Ora tin hopi stòf anto hopi bestia ta bira fèrkout. Kier men ku stòf ta hasi hende fèrkout. Wel, nos makaku no a pèrdè pa gana. El a bai hunga den stòf te ora su garganta a kuminsa kishiki. E ora ei el a kore bai serka dòkter Fan-Fan. Dòkter Fan-Fan manera tabata di spera a duné un bòter di pinchi di stropi di kalbas. Ai, e makaku a subi te den laria aya den su palu i el a lòs su kòrki i kuminsa bebe e stropi di kalbas. No na tiki tiki manera dòkter a mandé....no..... na boka grandi pasobra e stropi di kalbas tabata dushi di bèrdè. I ta klaro ku e stropi a kaba.

E MAKAKU KU AWOR di bèrdè a gusta e stropi a [...] tur sorto di kenshi pa [...] e por bai tuma un bòter di stropi serka dòkter. Te dia ku dòkter a kuminsa haña un tiki deskonfiansa den e fèrkout dje makaku. Ta pesei el a pidi su amigu Palabrua pa tene e makaku ei un tiki na bista pe. I asina el a bin tende ta kiko nos amigu tabata hasi pe bira fèrkout. Dòkter Fan-Fan a disidi di duna e makaku un lès ku lo e no lubida nunka mas. El a traha un dranki kolo di stropi kalbas ku olo di stropi di kalbas, pero sin e smak di stropi di kalbas. Al kontrario, un smak masha masha fis mes. I ora e makaku a bin keha malesa atrobe dòkter Fan di ku ne: Mi yu, awe ma traha bo stropi asina fuerte, ku lo e ta un kura sigur.

AI, NOS MAKAKU no a mi scucha kiko Dòkter a bise, ta un pasa el a pasa bai subi su palu. E no a ripara ku tur bestia dje mondi a reuni bou di su palu ta wak kon lo bai e. El a dal su bòter na su boka i glut....glut... el a guli....pero....che-e-e-e-eh, el a slep dal abou for di su palu pa skupi e stropi marga for di su boka... [...] meimei di tur e bestianan ku tabata harié. Di spantu el a guli e remedi. I mi ta sigura boso: el a kura pa semper. I den e mondi nan a keda yamele: Makaku Che-e-e-e.

Puzzel en win een prijs

WINNARES van de vorige keer is:

Yahaira Bomba,
Spaarnestraat 4,
Suffisant, Curaçao.

Zij kan haar prijs ophalen bij de Redaktie van Amigoe, Scherpenheuvel z/n (tijdens kantooruren tot 3 uur 's middags).

Puzzel van deze week:

Oplossing:

1. niet dikwijls; 2. deel van het gezicht; 3. mee; 4. stuk brood.

Onder degenen die alle antwoorden goed hebben, verloten we een waardebon van NAfls. 15,– van Augustinus Boekhandel.
Succes!

De oplossing en de gelukkige winnaar(es) zullen op de kinderpagina van 25 maart 1983 worden bekend gemaakt.

Kinderen die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 24 maart 1983 opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H. Linkels, P.O.Box 123, Bonaire.

Duidelijk op de enveloppe vermelden:
KINDERPUZZEL.

Aan vooravond van honderdste sterfdag:

Op het spoor van Marx door Londen



OP DE VERWAARLOOSDE begraafplaats Highgate in noord-Londen bevindt zich een massieve zuil van graniet met daarop — al even massief — een afbeelding van het hoofd van de wijsgeer Karl Marx. Op de steen staat uiteraard: 'Proletariërs aller landen verenigt u' - een aansporing die voor het eerst verscheen als slotregel van het Communistisch Manifest van 1848. En nog meer staat er op die gigantisch sokkel: 'De wijsgeren poogden de wereld te verklaren — ik wilde haar verbeteren'.

Dat was de kerngedachte die aan Marx' omvangrijke wetenschappelijke vrijwerk ten grondslag heeft gelegen. Op 14 maart, zal het een eeuw geleden zijn dat Marx op de leeftijd van 65 jaar is overleden. De wereld zal een hausse aan herdenkingen beleven, zich mede richtend op de vraag of die wereld inderdaad door Marx' rusteloze toedoen is verbeterd. In die delen van onze planeet waar de politiek in zijn naam (meer dan in zijn geest) bedreven wordt, zal het antwoord anders luiden dan in de gebieden waar het stelsel van zijn 'wetenschappelijk socialisme' geen ingang heeft gevonden. Zo schrijft Ewout Janse in de Haagsche Courant

BOMMEN

Zijn naam roept ook na honderd jaar nog grote spanningen en vijandschap op,, in de wereldpolitieke discussie maar ook bij dat ietwate pompeuze graf van Highgate. Bewonderaars, op geleide excursies of tijdens persoonlijke pelgrimage, willen dit heiligdom regelmatig met rode bloemen sieren, zoals in 1959 de Russische leiders Chroetsjow en Boelganin.

Andersdenkenden echter zijn in het verleden niet teruggedeinsd voor het plaatsen van bommen bij het granieten monument. Eenmaal ging een projectiel niet af, bij een andere gelegenheid werd het graf beschadigd.

Die rustplaats in noord-Londen was de laatste fase van een leven dat Karl Marx 34 jaar lang als politieke banneling aan Londen heeft gebonden, méér dan de helft van zijn leven. Groot-Brittannie neemt een bescheiden voorschot op de plechtige feestelijkheid die in 1983 alom zal losbarsten. De historicus prof. Asa Briggs heeft een klein, leesbaar en overvloedig geillustreerd boekje geschreven dat de eenvoudige titel Marx in Londen' draagt. Het is een enigszins uitgewerkte versie van een uitzending over hetzelfde onderwerp die onlangs op de BBC-televisie te zien is geweest.

Briggs is zeker geen wereldvreemde kamergeleerde. Hij brengt een stuk geschiedenis in bondig bestek en in zeer praktische vorm. Het boekje is een gids voor binnen- en buitenlandse toeristen die er genoegen in scheppen de sporen van de grote politieke wijsgeer door de Engelse hoofdstad te volgen. Asa Briggs laat niets oningevuld: elk huis, elke wijk waar Marx met zijn vrouw Jenny en zijn groeiende kinderschaar ook maar korte tijd heeft vertoefd is in kaart gebracht. Dat strekt zich uit tot en met precieze opgaven van het dichtsbijzijnde station van de ondergrondse of de meest geschikte buslijnen.

De tombe op Highgate is het zichtbaarste monument dat in Londen voor Karl Marx is opgericht. Een tweede zichtbaar gedenkteken is een blauwe plaquette, hoog boven het Italiaanse restaurant van Leoni in Soho, toen ook al zeer internationaal vanwege de vele buitenlandse restauranthouders en de politieke vluchtelingen die hier een veilig en voordelig onderkomen vinden. Leoni bevindt zich op nummer 28 van Dean Street en het ronde blauwe schild deelt mee dat Marx daar van 1851 tot 1856 heeft gewoond. Geheel juist is dit niet, de historicus Briggs wijst er op dat Marx met zijn vrouw en vier kinderen al in december 1850 het krap bemeten kwartier op een bovenverdieping betrok.

In 1849 - dus een jaar na het Communistisch Manifest - was Marx naar Engeland gekomen nadat hij wegens zijn revolutionaire publikaties, vooral in de Neue Rheinische Zeitung, als ongewenst persoon was uitgewezen. De familie Marx, vergezeld van de even trouwe als chronisch onderbetaalde dienstbode 'Lenchen' Demuth maakte deel uit van de stroom van 330.000 vluchtelingen die in de jaren 1841-1851 als emigrant een weg naar Engeland hebben gevonden. Briggs beschrijft uitvoerig hoe Karl Marx voortdurend door geldzorgen werd gekweld en in 1853 zelfs gedwongen is geweest tot tweemaal toe zijn overjas te belenen. Op kritische ogenblikken kon hij alleen overleven dankzij de financiele bijstand van zijn medestrijder Friedrich Engels die in Manchester als koopman zijn geld verdiende - in de door industriele revolutie geteisterde en gehavende stad die Marx zoveel materiaal zou leveren voor zijn theorieen over vervreemding en verpaupering der massa's.

ARMOEDE

Marx' enige regelmatige bron van bescheiden inkomsten tijdens het merendeel van zijn Londense jaren waren zijn beschouwingen in de New York Daily Tribune. Maar het was toch te weinig om zijn groeiend gezin een solide betaansbasis te verschaffen. De jaren in Dean Street waren 'schamel en droevig', een hopeloze strijd tegen de armoede en voortdurende noodzaak aan de druk van geldschieters te ontkomen.

Briggs verzuimt niet de pikante bijzonderheid te vermelden dat Marx meermalen en meestal vergeefs heeft geprobeerd een oom in Nederland voor wat krediet aan te spreken. Dat familielid heette B.F.D. Philips, bankier te Zaltbommel, en de vader van Gerard en Anton - de grondleggers in 1891 van de fabriek in Eindhoven. Marx was toen al acht jaar dood en zou zich niet meer behoeven te schamen voor de door hem zo zeer verfoeide kapitalistische activiteiten van zijn Nederlandse neven.

Het gezin-Marx (dat in de loop van de jaren drie kinderen verloor) heeft in die Londense periode op zes adressen gewoond. Daarbij is niet inbegrepen de vaste zetel in de ronde leeszaal van het British Museum.

In deze door standaard- en naslagwerken omgeven veste heeft Marx vele jaren doorgebracht en in zijn onleesbaar handschrift zijn grootste werk 'Das Kapital' geschreven. De overlevering wil dat zijn stoel het nummer 07 draagt - maar mogelijk is dat niet meer dan een legende.

Trouwens, voor de toerist zijn de zetels in die vrijwel onveranderde leeszaal, van welk nummer ook, moeilijk bereikbaar. Niet iedereen wordt zo maar in dit heiligdom van stille studie toegelaten. "Het was toen als nu zeer moeilijk een kaart te krijgen", zo bericht Briggs.

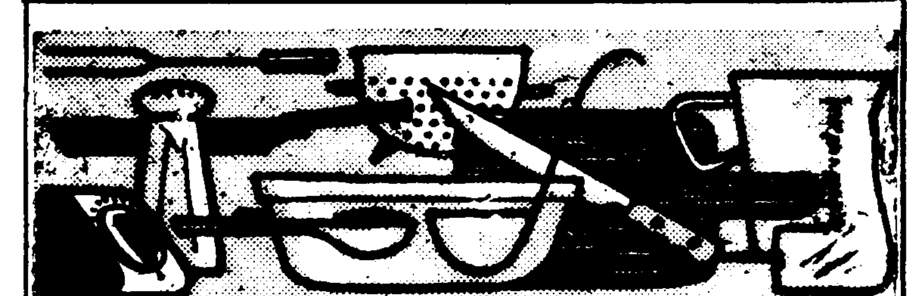
ONVERMOEIBAAR

Maar ook thuis, in de benauwenis van Dean Street en latere behuizingen werkte Marx soms met koorts-achtige ijver. Een Pruisische agent die hem thuis bespioneerde schreef in een rapport naar Berlijn: "In zijn privé-leven is hij een uiterst wanordelijk, cynisch menselijk wezen... wassen, kammen en verschonen doet hij zelden en hij is dikwijls dronken... Soms doet hij dagen niets.. Dan weer als hij veel werk omhanden heeft is hij dag en nacht met onvermoeibare taaiheid bezig.. Hij blijft vaak nachten lang op en valt dan 's middags geheel gekleed op de sofa in slaap en slaapt door tot de avond, niet gestoord door de gehele wereld die door zijn kamer komt en gaat".

Maar naast zijn tijdverslindende wetenschappelijke arbeid en zijn deelname, van tijd tot tijd, aan samenkomsten van socialistische immigrantengroepen, zocht hij de ruimte en de ontspanning van het buitenleven. Een pelgrimstocht naar het Londen van Marx moet daarom ook een bezoek aan het heuvelgebied van Hampstead Heath, in noord-Londen omvatten, vlak bij het kerkhof waar de immigrant tenslotte zijn blijvende rust zou vinden. Met de familie en de dienstbode Lenchen (intussen moeder geworden van een door Karl Marx verwekt kind) en met zijn medeballing en -socialist Wilhelm Liebknecht (vader van Karl Leibknecht) wandelden zij de acht kilometer naar de Heath, het verpozingsoord van tienduizenden. Uit een artikel van Wilhelm Liebknecht in een aan zijn vriend Marx gewijd gedenkboek brengt hij over deze picknick-uitstapjes in Hampelstead uitvoerig verslag uit. Iets van de geestesgesteldheid van deze politieke ballingen, tot leven in den vreemde gedoemd, komt daarin duidelijk tot uitdrukking. De sfeer van die excursies was in hoofdzaak vrolijk, zo schrijft Liebknecht. En "tegen de weemoed - hoewel daarvoor genoeg redenen waren - werden wij beschermd door onze onenderdrukbare humor.

De ellende van de ballingschap bestond voor ons niet - wie begon te klagen werd onmiddellijk en op de meest nadrukkelijke wijze aan zijn sociale plichten herinnerd".

(Marx in Londen, door Asa Briggs - een geillustreerde gids voor bezoekers aan Londen, uitgave BBC 1982, prijs in Engeland 2.95 Pond Sterling).



Krema di kabaron ku keshi



Reseta di Bunchi Römer

Pa: 2 kùp

Mester di:

- 1/4 kùp di lechi
- 1/2 kùp di mayonnaise
- djus di un lamunchi
- 1 bleki di kabaron
- 1 síboyo chikí, kòrtá chikí chikí
- 1 kùp di keshi, kortá na blòki
- 1 cuchara di Worcestershire sous
- dos gota di Tabasco
- Peterseli, kortá chikí.

Moda di prepará:

1. Buta tur e ingredientenan, ku eksepshon di e peterseli kortá, den blènder i traha un pasta.
2. Dòrna un tayó ku taki di peterseli òf blachi di sèldu di Kòrsou.
3. Buta e pasta den un kònchi (bowl) meimei di e tayó i traha un areglo di palitu di sèldu, di wòrtel, radeis (knòlchi), potato chips i buskuchi di soda rondó di e pasta.

Postzegels



VEERTIEN DAGEN GELEDEN schreef ik het een en ander over de verrichtingen van bemande luchtbalonnen en postduiven tijdens het beleg van Parijs 1870/1871. De belegering van de Franse hoofdstad in die jaren heeft echter ook nog aanleiding gegeven tot een manier van postverzending, die volslagen uniek is in de wereld van de postzegel. De retoerpost richting Parijs leverde nogal wat vertraging op, omdat het aantal postduiven beperkt was; omdat men tevoren niet kon vaststellen waar ergens een luchtballon met postduiven aan boord zou landen en omdat het microfilmen van brieven in die tijd nog in de kinderschoenen stond.

Deze betreurde vertraging bracht een drietal Fransen, in de filatelie bekend onder de namen Robert, Delort en Vanoven, op het geniale idee gebruik te maken van de dwars door Parijs stromende rivier, de Seine. Men redeneerde als volgt: Konstrueer een waterdichte, metalen, cylindervormige doos met aan de buitenkant een aantal vinnen of schoepen op de manier van een watermolenrad; laat die bussen of bollen te water en de krachtige onderstroom van de Seine zal die bollen over de bodem doen voortrollen tot in Parijs, waar men de bollen in netten kan opvangen. De onmiddellijk met enthousiasme ondernomen proeven mislukten echter aan de lopende band, totdat men uiteindelijk in december 1870 de juiste konstruktie en het goede gewicht gevonden had. De posterijen te Parijs deden een circulaire naar alle postkantoren in het nietbezette deel van Frankrijk uitgaan, waarin aan de dienstdoende direkteuren werd opgedragen de retoerpost voor Parijs in te zamelen en te zenden aan het postkantoor te Moulins-sur-Allier. Op de briefomslagen en enveloppen moest vermeld worden: "Paris par Moulins". Niet minder dan 35.000 brieven werden vóór 11 januari 1871 met bovenvermeld opschrift bij de Franse posterijen gedeponeerd. In Moulins-sur-Allier liet men vervolgens 55 "agents" te water, elk met een inhoud van circa 640 brieven. Helaas, Vrouw Fortuna weigerde hardnekkig aan de zijde van de belegerde Parijzenaars te gaan staan. Tijdens het beleg, dat op 27 januari 1871 eindigde met de kapitulatie van de Franse hoofdstad, slaagde men er niet in ook maar één van de Moulinser bollen te bergen. In latere jaren is alsnog een groot gedeelte van deze bollen boven water gekomen bij overstromingen, baggerwerken en onderhoudswerkzaamheden of werd aangetroffen in de netten van vissers. De Franse posterijen hebben er steeds een eer ingesteld om bij elke vondst van zo'n Moulinser bol de aangetroffen post uit te reiken aan de geadresseerden. Dat dit meermalen neerkwam op uitreiking aan nabestaanden baart geen verwondering wanneer u weet, dat nog in 1956 een Moulinser bol uit de Seine werd opgehaald.

Langs allerlei wegen is het merendeel van deze echt postaal verzonden brieven in de filatelie terechtgekomen. Op internationale veilingen treft men zo nu en dan nog zo'n "Parijs par Moulins"-brief aan, die dan tegen een min of meer gepeperde liefhebbersprijs weer eens van eigenaar verandert. In het Franse postmuseum is nog altijd een ietwat gehavende Moulinser bol te bewonderen.

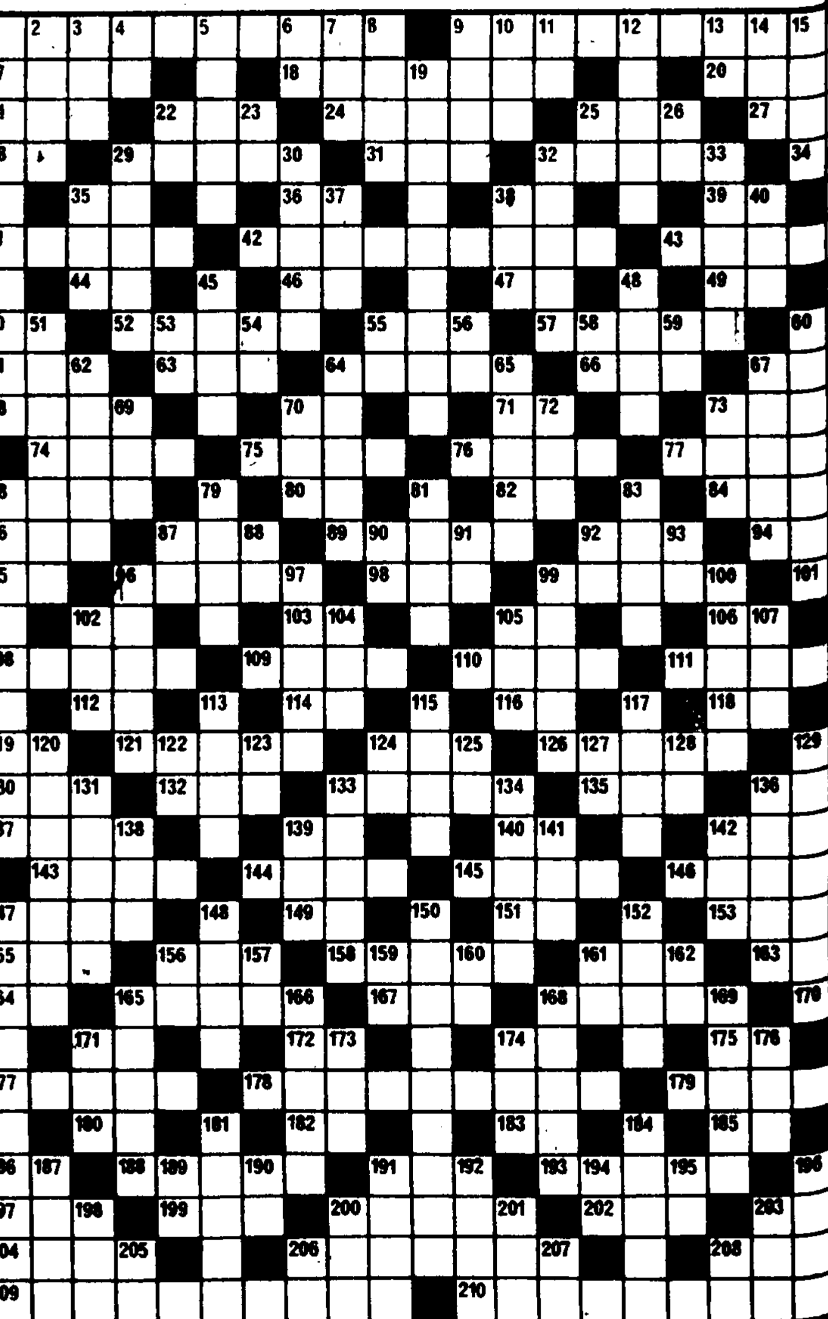
M. ARVIS

Amigoe Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. fundamentele regels; 9. papier-afmeting; 17. Ierland; 18. verfplant; 20. rijstdrank; 21. Ned. rivier; 22. waterdoorlatend; 24. soort kers; 25. schrijfgerei; 27. vogeleigenschap; 28. lengtemaat; 29. Germ. godheid; 31. vochtig; 32. omsingeling v.e. vesting; 34. noot; 35. ambtshalve; 36. water in N-Brabant; 38. pers. vnw.; 39. noot; 41. cowboyfeest; 42. waard; 43. hoeveelheid; 44. boom; 46. vr. titel; 47. landbouwwerktuig; 49. voor de vuist; 50. voormiddag; 52. heildronk; 55. geneesmiddel; 57. vertrouwelijk; 60. riv. in Italie; 61. pl. op Ameland; 63. schrede; 64. knaagdier; 66. steen; 67. bijb. figuur; 68. voorwerp; 70. soort onderwijs; 71. oude maat; 73. kleding; 74. plooi; 75. deel.: 76, opgeld; 77. gaaf; 78. niet deskundige; 80. vervoeronderneming; 82. uitgave; 84. godin; 86. eikeschors; 87. bedrog; 89. sein; 92. teleurgesteld; 94. ogenblik; 95. uitgave; 96. pl. in Engeland; 98. slaapplaats: 99. hoofddeksel; 101. muzieknoot; 102. familielid; 103. aard. aanduiding; 105. uitroep; 106. riv. in Azie; 108. onaangename geur; 109. vlijt; 110. lichaamsdeel; 111. vaartuig; 112. noot; 114. getijde; 116. noot; 118. schijngestalte v.d. maan; 119. voorzetsel; 121. uithangteken; 124. jong dier; 126. bij elkaar; 129. boksterm; 130. godin; 132. kern; 133. pl. in Zwitserland; 135. rustplaats; 136. omroepvereniging; 137. deel v.h. oog; 139. familielid; 140. iets zachter (muz); 142. armzalig vertrek; 143. tocht; 144. patroon; 145. vaartuig; 146. vogel; 147. kelner; 149. tangens; 151. godsdienst; 153. herkauwer; 155. op grote afstand; 156. vaas; 158. palingpen; 161. onbep. vnw.; 163. Ind. chinees; 164. voedsel; 165. gek; 167. exkoningin; 168. onaangename geur; 170. gewicht; 171. Franse N.V.; 172. longziekte; 174. bijwoord; 175. godsdienst; 177. drank; 178. tweede zondag in mei; 179. pl. in Drente; 180. ezelgeluid; 182. rund; 183. voegwoord; 185. voormiddag; 186. titel; 188. planteziekte; 191. pl. in Spanje; 193. graan; 196. blijkens de akten; 197. fraaie kleding; 199. Japanse gordel; 200. scherts; 202. vruchtenat; 203. projectieplaatje; 204. denkbeeld; 206. nalatig

208. drank; 209. gezellig zonder veel vormelijkheid; 210. verbintenis.

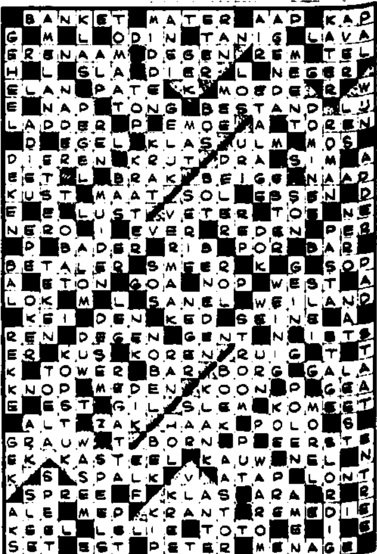
VERTICAAL: 1. Ne provincie; 2. gordel; zwaardwalvis; 4. int. aan v.e. windrichting; 5. bi woord; 6. geografische m 7. water in Utrecht; 8. deel Spanje; 9. plezier; 10. vi 11. iets zachter (muz); 1 man van adel; 13. moto schip; 14. vis; 15. emmertj 16. tegenslag; 19. soo koekje; 22. soort onderwij 23. vogel; 25. bijvoorbeeld 26. int. aand. v.e. wind richting; 29. wild; 30. voo zetsel; 32. kleur; 33. kleu 35. pl. in Gelderland; 3 Noorse godheid; 38. gro water; 40. Europeaan; 4 zak; 48. pl. in Frankrijk; 5 valse gelofte; 53. voorzetse 54. stoomschip; 55. riv. i Italie; 56. benedenwinds zijde; 58. pers. vnw.; 5 vogelprodukt; 60. wild handelaar; 62. pl. in Fries land; 64. harde buitenkant 65. telwoord; 67. ijverig; 69 schoorsteenkap; 70. echtge noot; 72. deel v.e. vinger; 73 scheepstouw; 78. kathede 79. uitroep v. vreugde; 81 pl. in Duitsland; 83. drank 85. vaartuig; 87. windrich ting; 88. bijvoorbeeld; 90 getijde; 91. uitgave; 92 heilige; 93 bijvoorbeeld; 96 terdege; 97. dief; 99. wijn soort; 100. brandstof; 102 Javaanse titel; 104 strengsel; 105. poging to koop; 107. hefwerktuig; 113 geleedpotig dier; 115. aan leg, talent; 117. slotwoord 120. boom; 122. waterstand 123. voor de vuist; 124. noot 125. soort onderwijs; 127. al boven; 128. uitgave; 129 jaarboek; 131. vinnige op merking; 133. iedere dag 134. trede v.e. ladder; 136 inham; 138. Eng. titel; 139 schaakterm; 141. puistje 142. vaartuig; 147. vermetel 148. flink; 150. iemand die van zijn geld leeft; 152 sportploeg; 154. kaart die men tegen een ander kan uitspelen; 156. bezit, vnw.; 157. achter; 159. bijvoorbeeld 160. en andere; 161. meterton; 162. de onbekende; 165. pl. in Afrika; 166. por; 168. rijzig; 169. hijswerktuig; 171. sportartikel; 173. oude vrouw; 174. jongere broer of zuster; 176. luchtvaartmaatschappij; 181. dringend verzoek; 184. Europese hoofdstad; 187. tijdelijk gebruik; 189. militair; 190. noot; 191 hooistapel; 192. regel; 194. rund; 195. in persoon; 196. telwoord; 198. bijb. figuur; 200. verheugd; 201. metaal; 203. aanw. vnw.; 205. ambtshalve; 206. te zijner plaatse; 207. titel; 208. soort zeilboot.



Oplossing kruiswoordpuzzel

WINNARES van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. **4 maart 1983**

Zr. Theresita,
Imeldahof-Noord 2,
Aruba.



Zij kan langs komen (Redaktie Amigoe Aruba) om haar prijs **(fl.25,–)** op te halen.

Oplossingen van deze week dienen vóór **18 maart 1983** in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, of P.O.B. 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór **17 maart 1983** in te dienen: Aruba - Nassaustraat 110, Bonaire - bij de heer Linkels, Gouverneur N. Debrotweg z/n of P.O.B. 122 en op St. Maarten: Vance James.

Op de enveloppe duidelijk vermelden: **KRUISWOORDPUZZEL.**

ertig jaar-na Stalins dood:

ovjet systeem stabieler

OSKOU — Het was dezer gen 30 jaar geleden dat dio-Moskou de inwoners van Sovjet-Unie kond deed van feit dat "het hart van in's strijdmakker, de ndeldrager van zijn geniale k stil is blijven staan". De d van Josef Stalin op 5 art 1953 vormde een keert in de geschiedenis van de vjet-Unie, maar wordt waarijnlijk niet herdacht, net ls het geval was met diens sterfdag in 1973.

de Sovjet-Unie herdenkt n eerder geboorte- dan overensjaren. Toen het in 1980 nderd jaren geleden was dat lin werd geboren, schreef de awda behoedzaam over hem een "ingewikkelde en tegenaak oproerende historische uur".

oen de in Georgie geboren eenheerser in zijn buitenhuis Koentsewo, niet ver van oskou, overleed 29 jaar nadat Wladimir Lenin, de stichter n de Sovjet-staat, was opgelgd, riepen de verbijsterde len van het Politburo hun ondanen op niet in paniek te ken.

"Ik kon me niet beheersen. Ik b echt gehuild bij Stalin's ood", schreef Nikita roesjtsjev, de opvolger van alin die zijn voorganger nog en drie jaar later hekelde als n moordzuchtige tiran. Dertig ar na dato is de sfeer van gst, die Stalin uitbuitte om Sovjet-Unie in zijn greep te uden, verdwenen. Maar veel ementen van het systeem dat j in het leven riep, bestaan g steeds.

Toen president Leonid ezjnjev vorig jaar november ierf, leek het uiterlijk vertoon nd zijn begrafenis op dat bij dood van Stalin, maar de vloed van de machtswisseling erna verschilde nogal. In 1953 barstten zelfs de kinderen van Westerse diplomaten in tranen uit toen zij hoorden dat "Uncle Joe" was gestorven. In 1982 leken de meeste inwoners van Moskou het overlijden van Brezjnjev gelaten te aanvaarden. De politieke sfeer was een stuk cynischer geworden.

Toen Stalin stierf bleven zijn landgenoten achter als wezen, die niet alleen bang waren voor diens almachtige veiligheidsdienst, maar ook voor elkaar. Een achteloze opmerking in aanwezigheid van een derde kon leiden tot een aanklacht gevolgd door 25 jaar werkkamp als "vijand van het volk". Ten tijde van Stalin's overlijden liep het aantal personen dat in strafkampen verbleef, in de miljoenen. De meesten kwamen in de jaren 50 vrij, waarna meestal rehabilitatie volgde. Voor oudere mensen die zich de alom aanwezige angst uit het Stalintijdperk nog duidelijk heugen, slijten oude gewoonten niet snel. Midden in een gesprek gaat men plotseling fluisteren, of een telefoongesprek wordt abrupt beeindigd omdat een buitenlandse bezoeker binnenkomt. Soms praat men, om geen last te hebben van echte of verbeelde meeluisteraars, met elkaar via snippers papier die naderhand in het toilet verdwijnen. De jongere generatie is niet meer zo zenuwachtig. Zij wisselen particuliere grappen over Brezjnjev of de nieuwe man Joeri Andropov zonder moeite af met het in het openbaar aanheffen van communistische kreten. Een van de paradoxen van het Sovjet-systeem is dat het stabieler lijkt dan 30 jaar geleden, maar dat het tegelijk moeilijker is om mensen te vinden die nog geloven in de officiele ideologie van het Marxisme-Leninisme. Onder Stalin stond het partij-apparaat zeer in de schaduw van de staatsveiligheidsdienst. Anno 1983 heeft de partij, in wier toporganen zich veel oude tot zeer oude functionarissen bevinden, meer politieke greep op de samenleving dan 30 jaar geleden. Maar niet beroerd door de ontevredenheid op grote schaal van intellectuelen en arbeiders zoals die in 1980 tot uiting kwam in de Poolse crisis, bezit de "monolitische" Sovjetpartij een stevige machtspositie.

Als Stalin zich dezer dagen in Moskou zou vertonen, zou het hem opvallen dat bepaalde dingen — zoals de voorpagina van de Prawda — sinds 1953 nauwelijks veranderd zijn. Andere elementen in de Sovjetsamenleving, met name in de economie, hebben een onmiskenbare wijziging ondergaan. Zo is Kuntsewo, waar Stalin zijn "datsja" had, nu een stedelijk gebied met hoge flatgebouwen. In 1953 woonden de meeste Sovjet-burgers in krappe en vuile gemeenschappelijke woningen, waarbij het herhaaldelijk voorkwam dat meer dan een gezin het met een kamer moest doen. Nu heeft 80 procent van de stedelijke bevolking een eigen flat.

"Gemeenschappelijke woningen waren verschrikkelijk", herinnert een Moskouse huisvrouw zich. "Er was een keuken met vier tafels, een voor elke familie. Voortdurend was er ruzie over gas en stroom. Als je een oud lampje weggooide, haalde je buurvrouw het uit de vuilniston om te zien of je geen energie had verspild".

STALIN
....volk verweesd achtergelaten....

De kleding is sinds het Stalintijdperk aanmerkelijk in kwaliteit vooruitgegaan. In de straten van Moskou, die 30 jaar geleden leeg waren op "Zis"-Limousines van functionarissen en logge "Pobeda" (overwinning)-taxi's na, gonst het nu van de particuliere auto's. Maar nog steeds moet de modale Sovjet-burger het totale loon van drie of vier jaar neertellen voor een eigen vervoermiddel, waardoor de meesten daar slechts van kunnen dromen.

Terwijl de woonomstandigheden aanzienlijk zijn verbeterd en de meeste burgers fleuriger gekleed zijn dan dertig jaar geleden, klagen velen erover dat de voedselsituatie slechter is geworden. "Ten tijde van Stalin kon je zelfs kaviaar kopen", is een vaak gehoorde verzuchting. Dit soort heimwee naar de tijd van de besnorde dictator is vaak afkomstig van vrachtwagenchauffeurs, die zijn portret in hun voertuig hebben.. De man wiens zuiveringen op grote schaal niet langer officieel vermeld worden, leeft in de herinnering van sommige leden van de werkende klasse voort als de leider die de Sovjet-Unie de tweede Wereldoorlog (in de Sovjet-terminologie de "grote vaderlandse oorlog") wist te winnen en die met vaste hand regeerde.

Wat men liever vergeet is dat onder zijn bewind arbeiders op straffe van gevangenneming werden afgehouden van het veranderen van baan, dat boeren voor hun leven vastzaten aan de boerderij en dat iemand die in een maand drie keer te laat op zijn werk verscheen, om deze reden ontslagen kon worden.

Mondale in de arena

DE DEMOCRAAT WALTER Frederick Mondale (55) is de arena betreden. Hij heeft zich voor het presidentschap van de Verenigde Staten kandidaat gesteld en daarmee is de verkiezingsstrijd in Amerika in feite begonnen. Weliswaar hebben zich al meer kandidaten gemeld, maar geen van hen heeft het gewicht van Mondale, die vice-president was onder Jimmy Carter. Binnen zijn partij heeft hij maar één rivaal van betekenis, namelijk Ted Kennedy. En die heeft al in een vroeg stadium meegedeeld niet beschikbaar te zijn. Mondale heeft overigens nog een lange weg af te leggen voordat hij werkelijk de officiële kandidaat van de Democraten is en daarbij heeft hij vele hindernissen te nemen. Dat neemt niet weg dat hij vanaf dit moment een figuur is met wie rekening moet worden gehouden.

DE KOMENDE MAANDEN zal Mondale voortdurend in het nieuws opduiken, omdat het voor het Amerikaanse publiek van het grootste belang is te weten hoe hij over allerlei actuele ontwikkelingen en belang te weten hoe hij over allerlei actuele ontwikkelingen en – vooral ook – over besluiten en uitlatingen van president Reagan en diens regering denkt. De verhouding met de Sovjet-Unie, de relaties met West-Europa, de gang van zaken in Genève, de plaatsing van de MX-raketten in eigen land en van raketten voor de middellange afstand in Europa, de sociale politiek van Reagan, over dit alles zal in het komende jaar Mondale een mening geven. Daarmee wordt een beeldvorming opgebouwd: zus en zo is de man die president wil worden.

ALDUS WORDT VERDER gemodelleerd aan het bestaande beeld, dat de publieke opinie zich over deze vroegere vice-president heeft gevormd. Allerminst een onsympathiek beeld. Mondale is een progressieve en sociaal bewogen Democraat, wie het nimmer aan politieke moed heeft ontbroken. Hij baarde destijds opzien door zijn felle veroordeling van president Ford, die – vrijwel onmiddellijk na zijn ambstaanvaarding – Nixon vrijwaarde van strafvervolging voor diens rol in de Watergate-affaire. Mondale toonde zich daarover geschokt en zei dat het land nu werd geleid door een president 'die bij voorbaat al gratie gaf aan de persoon die verantwoordelijk was voor het grootste politieke schandaal dat in Amerika was voorgekomen'. In dat woord 'de persoon' legele hij al zijn verachting neer voor Nixon en diens publiek.

HIJ WAS TOEN senator voor Minnesota, een hardwerkend politicus, die de uitverkorene werd van de progressieve krachten in de Democratische partij. Hij verzette zich vooral tegen het defensiebeleid van Nixon en later van Ford en toonde zich een voorstander van de ontspanningspolitiek. Het machtsdenken van Kissinger vond hij immoreel en diens pendel-diplomatie wees hij af. Mondales optreden had echter één karaktertrek, die tot forse kritiek aanleiding gaf, ook bij zijn medestanders: zelden compromissen te sluiten. Koppig doorzetten, het blijven vasthouden aan eenmaal ingenomen uitgangspunten – Reagan is daar berucht om – het behoort niet tot de belangrijkste stukken van Mondales bagage.

IN 1975 WAS DAT met name de reden waarom hij zich uit de race terugtrok voor het kandidaatschap voor de verkiezingen van 1976. "Ik heb niet het allesbeheersende verlangen om president te worden. En dat is wel nodig om een goede campagne te voeren. Diegenen die wel over de vastbeslotenheid beschikken die nodig is om president te worden, bewonder ik, maar ik ben tot de ontdekking gekomen dat ik niet tot hen behoor'. Een eerlijke verklaring, die echter bij vele Amerikanen de vraag opriep of Mondale wel uit het goede hout voor presidenten was gesneden. Toch koos Carter hem in juli 1976 tot 'running mate', waarop een campagne volgde, waarin Mondale zonder meer excelleerde. In niet geringe mate droeg hij tot Carters overwinning bij.

WALTER MONDALE IS in vrijwel elk opzicht de tegenhanger van Reagan. De huidige president werkt met eenvoudige schema's, het liefst in wit-zwart, hoe witter hoe liever, hoe zwarter hoe beter. Voor zijn werving kiest hij een beperkt aantal uitgangspunten, die hij zo simpel mogelijk formuleert. Mondale moet daar niets van hebben: hij ziet de werkelijkheid genuanceerder, verwerpt vooropgezette meningen en stellingen, wil zich laten overtuigen en acht een compromis een acceptabel gegeven. Reagan maakt nog altijd de indruk een acteur te zijn gebleven, die volgens een publieksformule de rol van president speelt, Mondale is de intellectueel, die als het moet wel als president wil optreden, maar er dan van uitgaat dat er meer redelijke mensen op deze wereld wonen dan gewoonlijk wordt aangenomen. De komende anderhalf jaar zal de strijd tussen deze twee visies de wereld bezighouden.

Uitzichtloos

VOOR DE PALESTIJNSE leider Arafat betekent deze uitkomst, en dat is haar belangrijkste betekenis, dat hij kan doorgaan met de koers die hij samen met koning Hussein van Jordanie heeft uitgestippeld, al wordt dat niet met zoveel woorden in de resolutie gezegd. Die koers houdt in dat Hussein met Jeruzalem over de ontruiming van de bezette gebieden moet praten, die daarna niet onder Palestijnse, maar wel onder Arabische soevereiniteit zouden komen. Vervolgens zou in deze gebieden een Palestijnse politieke constructie moeten worden gevestigd, die in een federaal verband zou staan met Jordanie.

Het is duidelijk, dat dit meer gematigde resultaat van het Palestijnse overleg mede tot stand is gekomen door de opvattingen die thans leven bij de Palestijnen in de bezette gebieden. Die ondervinden dat door de Israelische nederzettingen-politiek hun toekomstkansen met de dag verminderen en geloven niet meer in revolutie-romantiek. Zij weten dat die niets uithaalt tegen de onherroepelijke feiten die Israel bezig is te scheppen.

NAAR HET ZICH LAAT aanzien zal het resultaat van Algiers echter slechts op het taktische vlak werkelijk gevolgen hebben. Dat wil zeggen, het plaatst wel de Palestijnen politiek in een gunstige positie, nu zij bereid blijken te zijn de weg van onderhandelingen te gaan, maar brengt een politieke regeling van het Palestijnse probleem niet werkelijk naderbij. Want Jeruzalem blijft met zijn dubbele afwijzing van het Amerikaanse en het Arabische plan de weg naar een dergelijke regeling volkomen blokkeren.

En het ziet er niet naar uit, dat president Reagan bereid en in staat zal zijn zijn voorstel krachtdadiger te steunen dan zijn voorganger de overeenkomst van Camp David heeft gesteund.

Daarvoor zijn de politieke sympathieen die Israel nog altijd in de Verenigde Staten kan mobiliseren, te sterk. Dat Jeruzalem ook na de veldtocht in Libanon niet van plan is zijn politiek te wijzigen heeft het bovendien nog eens bewezen door de handhaving van Sharon als minister zonder portefeuille, ondanks de harde uitspraken aan zijn adres van de commissie-Kahane en door de benoeming van de "havik" Arens op Defensie. De Israelische politiek zal dan wel minder avontuurlijk, maar zeker niet minder hard worden. Uitzichtloosheid blijft daarmee voorlopig het fundamentele kenmerk van het politieke gebeuren in het Midden-Oosten.

Het bovenstaande commentaar verscheen in NRC/Handelsblad.

DEMOCRATISERINGSPROCES DOOR PRESIDENT DIOUF VOLTOOID

Ondanks politieke stabiliteit grote problemen

Senegal uniek in Afrika met meerpartijen-systeem

ER IS GEEN GEVAAR. Het Senegalese model is niet voor export. Deze uitspraak van president Adbou Diouf van Senegal in een recent interview was bedoeld ter geruststelling van bezorgd toekijkende leiders van andere Afrikaanse staten. Dergelijke geruststellende bezweringen zijn doorgaans afkomstig van politieke leiders, die een radicale omwenteling in hun land op gang hebben gebracht. Het gewaagde experiment waarop de president doelde was de vrije presidents- en parlementsverkiezing. De kiezers van de Westafrikaanse republiek Senegal, aan de rand van de Sahelzone, hadden namelijk de keus uit vijf presidentskandidaten en negen partijen. Partijvorming op etnische of godsdienstige grondslag is niet toegestaan, maar overigens zijn er nauwelijks beperkingen. Ter rechterzijde van de regerende Socialistische partij (PS) werd campagne gevoerd voor meer ruimte voor de ondernemers en ter linker zijde riepen linkse partijtjes op tot navolging van Leninistische, Trotskistische of Maoistische modellen. Zij konden echter de positie van de zittende 47 jarige president Abdou niet in gevaar brengen.

Voor hem bleken de vier tegenkandidaten geen gevaar te zijn onder wie politieke veteranen zoals de 72-jarige expremier Mamadou Dia, de 69-jarige advocaat Boubacar Gueye en de ambitieuze advocaat Abdoulaye Wade die in 1981 in opspraak raakte, omdat hij zijn lijfwachten in Libie een militaire opleiding liet volgen, maar die later door de rechtbank werd vrijgesproken van ondermijnende activiteit. Links van hen deed een betrekkelijke nieuwkomer vergeefs een gooi naar het presidentschap: Oumar Wone van de PPS (Senegalese volkspartij), die het regime Diouf verwerpt als neokoloniaal en die de andere kandidaten eenvoudig brandmerkt als reactionair. Duidelijk werd wel, dat de Senegalese burgers een mate van politieke vrijheid genieten, die nergens op het Afrikaanse continent wordt overtroffen slechts enkele landen, zoals Nigeria en Botswana, kennen een enigszins vergelijkbare meerpartijen-democratie.

Het proces van democratisering is geleidelijk verlopen en is tot dusver geen bedreiging gebleken voor de politieke stabiliteit. Nadat Senegal in 1960 onafhankelijk werd van Frankrijk volgde een periode van autoritair bestuur onder president Leopold Senghor, die in 1962 zijn premier Mamadou Dia gevangen zette op beschuldiging van een poging tot staatsgreep. Er volgde een periode van een feitelijk eenpartijstelsel, al bleef er meer ruimte voor politieke meningsverschillen dan in veel andere Afrikaanse landen.

In 1974 begon Senghor met zijn "politieke opening". Hij stond de vorming toe van vier partijen, die elk een politieke hoofdstroming moesten belichamen; socialisme, liberalisme, conservatisme en marxisme. De PDS van Wade aanvaardde met enige tegenzin het etiket liberaal-democratisch. Wade wilde zijn partij liever sociaaldemocratisch noemen. Maar de regeringspartij van Senghor had zich al het predikaat socialistisch toegeeigend en zodoende voor zichzelf een comfortabele middenpositie gereserveerd in het politieke krachtenveld. Als socialistische partij kon Senghors partij bovendien toetreden tot de Socialistische Internationale, en dat leverde nuttige internationale contacten op. Zoals veel Afrikaanse landen kent Senegal een aanzienlijke staatsinvloed op het economische leven, maar het "socialisme" van de PS is meer een handzaam etiket dan een inhoudelijk program.

De PS is vooral een brede samenbundeling van verschillende belangengroepen. De stedelijke elite neemt een overheersende positie in, evenals trouwens in de meeste nieuwe politieke partijen. De PS is wel in geslaagd overal in het land voet aan de grond te krijgen, zodat alle volkeren, van de noordelijke Toucouleur tot de zuidelijke Diola, vertegenwoordigd zijn in de regeringspartij. Etnische tegenstellingen, de plaag van veel Afrikaanse landen, spelen in de Senegalese politiek geen grote rol.

Senghors machtspositie berustte in belangrijke mate

LEOPOLD SENGHOR
.....politieke opening voltooid.....

ook op een goede verstandhouding met de invloedrijke Islamitische broederschappen. Rond 90 procent van de Senegalezen behoort tot de Islam, die hier is georganiseerd in drie machtige broederschappen. De Tidjaniya-broederschap telt de meeste leden, maar de kleinere broederschap van de Mouriden bezet een sleutelpositie in de economie. De Marabouts (geestelijk leiders) van de Mouriden beheersen een groot deel van de produktie van aardnoten, Senegals belangrijkste exportprodukt. Senghor, hoewel zelf katholiek, heeft altijd veel aandacht gegeven aan nauwe relaties met de leiders van de broederschappen. Op Islamitische feestdagen trekt steeds een lange stoet van officiele auto's met ministers, en soms ook met de president en de premier, uit Dakar naar bedevaartplaatsen als Tivaouane of Touba. Senghor werd in 1980, na 20 jaar presidentschap, de eerste Afrikaanse burger-president die vrijwillig plaats maakte voor een opvolger. Hij had zijn opvolger zorgvuldig gekozen en langdurig voorbereid, om te vermijden dat een politiek vacuum zou ontstaan. Abdou Diouf heeft tien jaar lang als premier onder Senghors leiding gewerkt. Vanaf 1980 heeft hij Senghors vijfjarige ambtstermijn volgemaakt, en nu presenteert hij zich voor het eerst aan de kiezers als presidentskandidaat. In de afgelopen twee jaar heeft Diouf het democratiseringsproces voltooid. De beperkingen op de vorming van politieke partijen werden opgeheven, de persvrijheid werd verruimd, en Senghors oude politieke tegenstanders als Mamadou Dia betraden opnieuw de politieke arena.

Een prominente politicus hield zich in de verkiezingsstrijd opmerkelijk op de achtergrond: de links-nationalistische professor Cheikh Anta Diop, een bekend historicus, archeoloog en Egyptoloog. Zijn RND deed wel mee aan de parlementsverkiezingen, maar "Cheikh Anta" heeft zich niet gemeld als presidentskandidaat, hoewel hij op een zekere populariteit kan bogen. Een van zijn belangrijkste programmapunten is de vervanging van het Frans als voertaal in het landsbestuur en in het lager onderwijs door de inheemse Afrikaanse talen, als middel om de kloof tussen de Frans-georienteerde stedelijke elite en het platteland enigszins te dichten.

Anta Diop, een oude criticus van Senghor, rekent vermoedelijk op samenwerking met Diouf na de verkiezingen. Zijn lovende woorden over de "politieke wijsheid" van Diouf wijzen althans in die richting.

Achter de opmerkelijke politieke stabiliteit gaan niettemin ernstige problemen schuil. Zoals alle ontwikkelingslanden zonder eigen energiebronnen kampt Senegal met een vrijwel onbetaalbare olierekening. De export berust grotendeels op een monocultuur van aardnoten, die op de wereldmarkt hevige concurrentie ondervinden van Amerikaanse pinda's en van goedkopere vervangende produkten als soja. Pogingen om de economie een bredere basis te verschaffen, door uitbreiding van de fosfaat-industrie en bevordering van visserij, toerisme en havenfaciliteiten voor de internationale scheepvaart, stuiten op de wereldwijde economische recessie. De rekening voor de voedselimporten is de afgelopen 20 jaar scherp gestegen. Zelfvoorzienend worden op voedselgebied lijkt vooralsnog een onbereikbaar ideaal.

In de zuidelijke provincie Casamance, die van de rest van het land wordt gescheiden door de voormalige Britse kolonie Gambia, steken af en toe afscheidingsbewegingen de kop op. Eind december vielen er gewonden bij een betoging in de hoofdplaats Ziguinchor, waar demonstranten de Senegalese vlag neerhaalden om een eigen dundoek te hijsen. Ook Gambia, waarmee Senegal vorig jaar in een confederatie verbonden werd, blijft een bron van potentiele onrust. In 1981 sloegen Senegalese militairen op president Sir Dawda Jawara een muiterij neer van de Gambiaanse politie. Sindsdien is voortvarend gewerkt aan de vervulling van een oude Senegalese wens: een confederatie Senegambia, die de Casamance uit het isolement moet verlossen en afscheidingsbewegingen de wind uit de zeilen moet nemen.

Maar in Gambia is de confederatie minder populair. De 600.000 Gambianen, die hechten aan hun "Engelse" levensstijl, vrezen overspoeld te worden door de zes miljoen Senegalezen. Nogal wat Gambianen nemen het hun president Jawara kwalijk dat hij zich met behulp van Senegalese militairen in het zadel laat houden. Oppositieleider Wade heeft de Senegalese militaire interventie scherp bekritiseerd. Nieuwe uitbarstingen van onvrede in Gambia kunnen een directe weerslag hebben op Senegal. Behalve in perioden van droogterampen in de Sahel haalt Senegal maar zelden het wereldnieuws. Er zijn geen staatsgrepen, geen stammenoorlogen of gewelddadige uitbarstingen van Islamitisch fundamentalisme, het land komt niet voor in de zwartboeken van Amnesty International en de Senegalese vertegenwoordigers op internationale conferenties onderscheiden zich niet door heftige anti-imperialistische tirades. Maar het experiment van de vrije verkiezingen van afgelopen zondag is met grote belangstelling gevolgd in veel Afrikaanse staten, waar de kiezers in het stemlokaal alleen voor de eenheidspartij mogen kiezen.



Blind vertrouwen in een lege beeldbuis

De nieuwe cockpit

EEN PILOOT HEEFT een hoogtemeter, een stuurknuppel en een beschaafde stem — meer weet een passagier niet van het vliegersvak. Maar de cockpit is het meest geavanceerde hokje waarin een mens terecht kan komen, een chaos van wijzertjes, soms ook voor de bestuurder zelf. Aldus begint Menno van Aartsen een artikel over dit onderwerp in het NRC Handelsblad.

De cockpit van Boeing's 757 is een combinatie van een half dozijn jongensdromen: een straalvliegtuig, Space Invaders, een ruimteveercomputer... pure opwinding dus. Maar alvorens achter de stuurknuppel van dit toestel te kruipen, heb ik me eerst vertrouwd gemaakt met conventionele vluchtinstrumenten - in dit geval die van de Lockheed Tristar. British Airways in Londen was zo vriendelijk me een uur instruktie te geven op de Tristar-simulator - Captain Alan Robinson, Chef Opleiding 757, gaf me een introductiecursus voordat we overstapten naar de nieuwe Boeing.

Een simulatorvlucht is een heel bijzondere ervaring - hij is zo 'echt' dat je binnen vijf minuten vergeten bent, dat je niet in een vliegtuig zit. Ik raakte echt in paniek, toen wij na een klein kwartiertje vliegen onze eerste 'landing' inzetten, en ik vrij laag aanvloog.

Binnen enkele ogenblikken was ik volledig in de war als gevolg van een hele serie alarmsignalen - het begon met een knipperlicht recht voor me, een verlicht bordje midden op het instrumentenpaneel, nog een knipperlicht ergens rechts, en een soort toeter schuin boven me. Binnen sekonden werden deze 'toeters en bellen' gevolgd door diverse andere alarmsignalen.

Toen ik te laag bleef vliegen, al starend naar de snelheidsmeter om boven de minimumsnelheid te blijven, begon een heer op een bandje 'trek op, trek op' te roepen - een mededeling die ook op verlichte bordjes aan de raamstijlen te zien was. Als Captain Robinson op dat moment niet op het automatisch landingssysteem had overgeschakeld, waren we waarschijnlijk neergestort.

Toen verleden jaar een Lockheed Tristar na de landing op de luchthaven van Ryadh in Saoedi-Arabie uitbrandde, werden de lijken van de passagiers na het blussen in grote hopen bij de nooddeuren aangetroffen. Die deuren waren hermetisch gesloten en niemand overleefde de ramp.

Pas kort geleden werd de oorzaak bekend. Na de start van het toestel brak brand uit, de bemanning keerde onmiddellijk terug naar Ryadh. Mogelijk door de rookontwikkeling in de cockpit was de bemanning niet in staat de cabinedruk aan te passen aan de luchtdruk buiten, en die cabinedruk maakte het onmogelijk de deuren te openen. Hetzelfde systeem, dat in de vlucht verhindert 'per ongeluk' een deur te openen, veroorzaakte nu de dood van enige honderden luchtreizigers.

Vliegtuigbemanningen worden jarenlang getraind om in dit soort situaties juist op te treden. Voor zover ze de noodhandelingen niet uit het hoofd kennen, bevindt zich onder hun stoelen een handboek, waarin voor iedere noodsituatie de juiste acties beschreven staan. Maar wat doe je als piloot, als je door de rook de juiste schakelaars niet kunt vinden, of erger nog, bedwelmd raakt?

Inderdaad, verdomd weinig. Je kunt van een gezagvoerder, eerste piloot of mecanicien niet verwachten dat hij alle schakelaars, lichtjes en meters blindelings kan vinden. Om eens wat getallen te noemen: in de cockpit van de Tristar zijn dat er in totaal 1094, in een Boeing 747: 971, en een DC 10 heeft er altijd nog 782.

Hoewel veel functies in vliegtuigen de laatste jaren zijn geautomatiseerd, is het in de vliegtuigindustrie traditie dat vrijwel iedere handeling wordt geinitieerd door of in opdracht van de gezagvoerder.

Dus wanneer in een conventioneel verkeersvliegtuig de automatische piloot wordt ingesteld op een vlieghoogte van 10.000 voet (drie kilometer), dan zal die hoogte alleen maar worden aangehouden wanneer een van de bemanningsleden de automatische piloot ook heeft ingeschakeld ('arm the autopilot'). Dat slaat natuurlijk eigenlijk nergens op: een piloot zal geen hoogte instellen als hij niet van plan is die ook daadwerkelijk te vliegen.

De techniek is nu pas ver genoeg ontwikkeld om met dit soort factoren rekening te houden. Het is geen kwestie van even een computer inbouwen, maar de cockpit moest eigenlijk opnieuw worden ontwikkeld, rekening houdend met te verwachten ontwikkelingen in de komende twintig jaar. De Airbus A 310 en Boeing's 757 en 767 zijn de eerste vliegtuigen van deze nieuwe generatie - in de cockpits van beide fabrikanten is een poging gedaan een aantal vitale instrumenten en automaten te integreren via een centrale computer, die Flight Management System genoemd wordt. Als een spin in zijn web controleert hij zowel vlucht- als vliegtuiggegevens, en geeft die weer op een aantal kathodestraalbuizen in het instrumentenpaneel.



De cockpit van de Boeing 757. In het midden de beeldbuizen met motorgegevens, waarvan de onderste blank: alles in orde.

Er zijn drie onafhankelijke computersystemen die nieuw zijn in de wereld van de commerciele luchtvaart.

Ten eerste is er het elektronisch vluchtinformatie systeem (EFIS), dat via de horizon en het koerskompas aangeeft, waar het vliegtuig zich bevindt ten opzichte van bepaalde vaste punten op moeder aarde - radiobakens bijvoorbeeld of het punt van vertrek.

Het tweede systeem is het 'motor-informatie en bemannings waarschuwingssysteem', EICAS in de Engelse afkorting. Deze computer geeft op twee beeldbuizen gegevens van de motoren en de rest van het vliegtuig weer (zijn alle deuren dicht?).

Tenslotte is er het Flight Management Computer System, waarin vluchtgegevens zoals vlieghoogte, brandstofverbruik, te volgen koers, plaats en tijd van aankomst zijn opgeslagen. Dit systeem houdt alle vluchtgegevens bij, en kan geheel zelfstandig opereren: via andere computers zoals de automatische piloot, de stuwdrukcomputer en het automatisch landingssysteem kan de FMCS het toestel van start tot en met uitrollen volledig bedienen. De piloten vervangen,

dus!

WAARSCHUWING LICHTJES

Ik heb tot nog toe de gebezigd, zoals Boeing bruikt in de 757 en de 767 is een reden voor: hoe systemen van Boeing en in principe gelijk zijn, is nog verder gegaan automatisering. Bij de 310 zijn met name de buizen van het EICAS-sy in feite aan het bestaan strumentarium toegevoeg wijl Boeing een groot van het instrumentenpanee laten vervallen. Dit komt st uiting in het aantal m waarschuwingslichtj schakelaars in de cockpit beide toestellen: het tota de A 310 komt op 790, ter bij de 757/767 'maar' 387

Uit ergonomisch oogp het concept van Boeing het meest interessant. V twee EICAS-beeldbuizen motorfunktie en vliegt gevens afbeelden, is bij ee maal funktioneren van he stel de onderste blank, z beeld dus. In geval va storing, defekt of ander zondere omstandigheden schijnt op de bovenste buis een waarschuwing, detailinformatie over w precies niet in orde is onderste beeldbuis versc Een waarschuwingslamp voor de piloot gaat brand teken van het defekt. No echter zijn alleen de be rijkste functies van de s motoren, zoals toerental e laatgastemperatuur te zien.

Captain Robinson: "Ik ook niet te weten ho hydraulische vloeistof ik p aan boord heb, als ik bij ee kage of tekort maar ge schuwd word".

KINDERZIEKTEN

De praktijk zal moeten wijzen welk van de twee temen het meest veilig is luchtvaartindustrie is ev conservatief: de Amerik luchtvaartmaatschappij tern Airlines heeft welis Boeing-vliegtuigen bes maar de 'blanke beeld ongedaan laten maken. motorgegevens worden bij tern's 757 continu op b beeldschermen gebracht, te ook een aantal andere automatiseerde funkties Eastern weer tot handbedie zijn teruggebracht.

Een en ander neemt niet dat het aantal instrumente Boeing nog steeds het laa is van alle op dit moment gende verkeersvliegtuigen. D zichzelf kan een veiligheidsf zijn, vooropgesteld dat computers hun werk goed d en dat is weer afhankelijk de programma's van het F Management System.

Ze zijn uiteraard uit en t getest, maar dat is niet zelfde als jarenlang dage gebruik bij lijnvluchten. O twijfeld zullen zich kinder ten voordoen, maar er is slotte altijd nog een ervaren manning aan boord, die het in een conventionele co heeft geleerd.

Eén voordeel heeft de co ter in ieder geval: hij kan stapjes overslaan, geen ha lingen vergeten uit te vo Om een voorbeeld te noe wanneer een vlieghoogt ingesteld door de gezagvoe of co-piloot, dan kan het to daar niet overheen of on door. Wil de bemanning hoogte toch overschrijden zal het gedeelte van de auto tische piloot, dat de vliegho controleert, moeten wor uitgeschakeld. Zoiets ve een bewuste handeling, bovendien voor het an bemanningslid duide waarneembaar is. Boeing zo als Airbus hopen op deze ma de mogelijkheid van vergis gen en verkeerd bedienen va instrumenten en apparatuur te sluiten of in ieder geval klein mogelijk te maken.

Met de introductie van Fl Management systemen lijkt goede stap in de richting meer controle en dus m veiligheid gezet. Het zal va luchtvaartmaatschappijen hun piloten afhangen, hoe s de ontwikkeling kan wor doorgezet. Er is nog aardig conservatisme in de vliegwe aanwezig - misschien een v idee, maar mogelijk ook een op de ontwikkeling van nie technologieen voor de burg luchtvaart. Op zijn Engels zegd: 'the proof of the pudd is in the eating' - we wach eerst maar af, waar wanneer bij wie de eerste klap va (Overgenomen uit het N Handelsblad).

Een Bermudiaan verzeild geraakt op St. Eustatius

(Vervolg van pag. 1)

streeks 1735 moet zijn geweest.

De overlevering zegt, dat zij op 1 juni 1739 op Sint Eustatius een dochter kregen en dat op voorstel van de commandeur van Sint Eustatius het meiske de naam Christiana kreeg, niet gebruikelijk in de familie, zegt de traditie erbij. Klaarblijkelijk waren de Love's dus bevriend met de commandeur, die bovendien aan Christiana een zilveren ringetje schenkt, een kinderring met een amethyst in het midden, geflankeerd door twee smaragden. De ring, in de familie de Statia Ring geheten, wordt nog steeds door de nakomelingen van Christiana op Bermuda bewaard.

Het jaar van de geboorte staat historisch vast, een van de weinige gedocumenteerde feiten uit het verhaal. In het Doopboek van de Gereformeerde kerk op Sint Eustatius, bewaard in het Algemeen Rijksarchief te 's-Gravenhage (Oud-archief Sint Eustatius 247), komt namelijk de inschrijving voor van de doop van Christiana Love, dochter van Jacobus Love (zijn Nederlandse voornaam), op 15 november 1739. Omdat het in de 18e eeuw gebruikelijk was na de geboorte enige tijd te wachten tot de bediening van de doop, lijkt de geboortedatum 1 juni 1739 aanvaardbaar. De naam van James' vrouw wordt in het Doopboek niet genoemd, maar wel die van een doopgetuige, Anna Love, vermoedelijk een zuster van James. Ter vermijding van misverstand: in het verhaal komen twee Anna's voor: James' echtgenote, die Anne (met e, op zijn Engels) heet en James' vermoedelijke zuster Anna (met a, op zijn Nederlands).

Omdat het geboortejaar vast staat, kunnen wij ook nagaan wie de bedoelde commandeur was. Van 1737 tot 1740 was Isaac Faesch commandeur van Sint Eustatius, een heel bekende figuur uit de Statiaanse en Curacaose geschiedenis. De Statia Ring is dus van Faesch afkomstig.



De stoel van commandeur Johannes de Graaf, thans in het bezit van Thomas Godet op Bermuda.

James en Anne Love hebben enige jaren op Sint Eustatius gewoond. Volgens het relaas, zoals opgetekend door Aubrey Cox in 1890, hebben ze nog twee kinderen gekregen, een tweede meisje en een jongen, die naar de vader, dus James, werd genoemd. De versie welke Watlington in 1950 opstelde, wijkt hiervan af: hier kreeg het echtpaar alleen een zoon, James Jr..

Wat het eerste kind, de dochter Christiana dus, betreft, stemmen beide overleveringen overeen: vader James stelde de commandeur van Sint Eustatius en een generaal Butterfield - een familielid van zijn vrouw - tot voogden aan van Christiana, volgens Watlington omdat James zijn einde voelde naderen. Cox geeft geen motief.

Anders dan met de Statia Ring, die in 1739 gegeven werd en dus van commandeur Faesch moet zijn, staat het met de vraag welke commandeur tot voogd werd benoemd. Faesch is in juli 1740 afgetreden en uit geen van de twee versies blijkt wanneer James Sr. de commandeur en Butterfield heeft benoemd. Hendrik Coesveldt volgde Faesch op, trad af in augustus 1741, en werd op zijn beurt opgevolgd door Jasper Ellis als waarnemend commandeur tot midden 1743. Hierna werd Johan Heyliger commandeur tot 1752. Het is dus niet uit te maken wie Christiana's voogd is geweest.

James Sr. heeft op Sint Eustatius een fraaie cederhouten tafel laten maken, waaraan, zoals de overlevering verhaalt, zijn kinderen hebben leren lezen en schrijven. Deze tafel, een mooi voorbeeld van Statiaanse schrijnwerkerskunst, is nog in bezit van de familie op Bermuda.

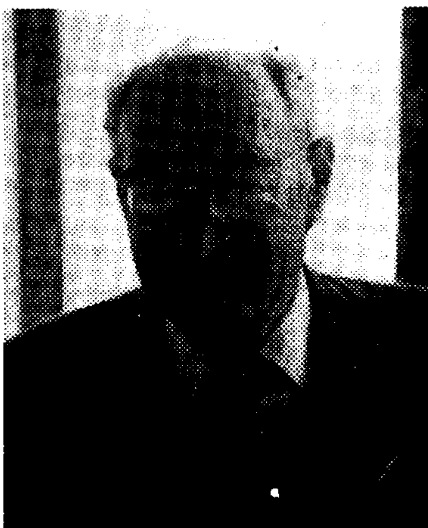
Of er na Christiana nu een of twee kinderen zijn geboren, van geen enkel kind is - na Christiana - de inschrijving in het doopregister te vinden. Dit is natuurlijk vreemd, want als James en Anne hun eerste kind hebben laten dopen, zullen ze dat toch ook wel met de volgende hebben laten doen.

TERUG NAAR BERMUDA

Onwillekeurig vraagt men zich dan af, of ze mogelijk naar Bermuda zijn teruggekeerd. Niet alle dooopregisters zijn daar teruggevonden. Uit de twee overleveringen blijkt wel, dat een of beide ouders met hun kinderen naar Bermuda zijn teruggegaan: volgens Cox met hun 3 kinderen, volgens Watlington is vader James op Sint Eustatius overleden en is de weduwe met Christiana en James Jr. teruggegaan naar Bermuda. In elk geval zeggen beide overleveringen dat Anna Love, de zuster van James Jr., meeging.

Op de eerder genoemde lijst van 1781 komt de naam Love niet voor, zodat James Sr. (als hij nog leefde) en zijn vrouw, evenmin als de kinderen naar Sint Eustatius zijn teruggekeerd.

Wie wel is teruggekeerd is Anna Love. Zij heeft op Bermuda haar man gevonden binnen de eigen familiekring, misschien een broer of verwant van Anne, haar schoonzuster wier meisjesnaam immers Spencer was. Haar man is Anthony Spencer.



Sir John Cox, voormalig consul der Nederlanden op Bermuda, en nazaat van James Love.

Een trouwdatum is niet gevonden. Vermoedelijk zijn ze nog op Bermuda getrouwd en daarna naar Sint Eustatius verhuisd: in het eerder genoemde Doopregister van de Gereformeerde kerk vinden wij op 25 oktober 1743 de doop van Johan Spencer, "zoon van Anthony Spencer, gehuwd met Anna Love".

CHRISTIANA

De enig overlevende dochter van James en Anne Love, Christiana, is op 6 juni 1761 - de datum staat vast - op Bermuda getrouwd met John Dill. Uit dit huwelijk zijn drie dochters geboren, waarvan er twee, Rebecca en Mary Ann, voor ons van belang zijn. Rebecca werd namelijk de grootmoeder van Elisabeth Watlington, die het verhaal aan haar neef Aubrey en haar nicht Laura vertelde, en wier kleinzoon, de thans 80-jarige Hereward T. Watlington het relaas publiceerde. De andere dochter, Mary Ann, trad in het huwelijk met William Cox, de voorvader van de huidige Consul der Nederlanden op Bermuda, de advocaat William Cox, die dus een verre nazaat van James Love is.